

ACT -Tolysh Bible

65001 - Unicode (UTF-8)

Converted to Unicode HAB April 2009

HƏVARIYON

Həvariyon Koon

Həvariyon

HƏVARIYON KOON

VƏSƏ

«*Həvariyon Koon*» Kitob çe Lukə nıvıştə «İsa Məsihi Şoyə Xəbə» idoməye. Kitob çe İsa Məsihi şoqirdon, yəni həvariyon kardəyon barədə bəhs kardeydə. İştə iminə kitobədə Lukə mımkun ğədəredə hartərəfə təsvir kardeydə İsa zəmini dimisə jiyə jimoni iyən təlimi, əy sə kardeydə de İsa bə osmon rost kardə bey. Əmma əv ın kitobi de İsa bə osmon rost kardə bey bino kardeydə. Çəyo qəp jəydə Xıdo rostədə nıştə İsa Məsihi de Mığəddəsə Rufi vositə idorə kardə həvariyon zəmini har tərəfədə Şoyə Xəbə pevilo karde barədə.

İyo Lukə nımunə nişo doydə İsa bə həvariyon. İsa bəvon vəd doydə ki, Mığəddəsə Rufi bəvıǵande boəvon, əvon ğıvvə bəsten iyən Yerusəlimədə, cəmi Yəhudəyədə, Samariyədə, həmçinin detobə zəmini oxoy har vırədə Çımı şoydon bəbeşon. Lukə təsvir kardeydə ki, ın hodisə çoknə be: Ruf nozil be bə imoniyon Pencominə Ruji idi vaxti, bəvədə əvon dəmandin Rəbbi yolə koon barədə dınyo co-co xəlǵon zıvononədə bo qəp jəy. Çəyo əv de ciqəmandəti Şoyə Xəbə pevilo kardə Peteri barədə qəp jəydə. Çımı nəticədə se həzo odəmi imon vardışe bə İsa Məsihi. İntasi ım hələ koy sıftəbe. Çəyo, tosə vistminə semoni oxoy, qəp jə beydə ki, Rəbbi Rufi mecuzəynə ğıvvə iyən Peteri həmçinin co imoniyon şəhodəton hımhımbədə Şoyə Xəbə çoknə pevilo beydə Yəhudəyədə iyən Samariyədə. Samariyəvıjon iyən co milləton Məsihi nomi sədo kardeədə Rəbbi Ruf nozil be bəvonən, çoknə ki bə Yəhudiyon nozil bıbe.

Çəyo bı kitobədə Pauli xıdməti barədə qəp jə beydə. Lukə nəql kardə hikoyə oxoyədə çe vaxtnə ən yolə şəhron Yerusəlimi iyən Romə arədə bıə məholon həmməyədə Şoyə Xəbə pevilo kardə beydə.

«*Həvariyon Koon*» Kitob bə Əhdi-Cədidi sərəseyro mıhumə kitobe. Əv nişo doydə çe İsa zəminisə sə kardə koon iyən Çəy bə osmon rost kardə bey bəpeştə dınyo dimisə Xıdo Podşoəti səbəro be arədə bıə əloǵə. Kitob çe Şoyə Xəbə pevilo karde barədə sərəncomon bə vırə rosniye, bə təǵibon petove, imoniyon arədə bə məydon beşə mıbohison həll karde roon bəmə nişo doydə. Ğərəyz ımı, əv bəmə dılsandi doydə, əmə əmin beydəmon ki, çanə maneyon bıbonən, Xıdo Podşoəti vəy səy əbini. Xıdo İştən Şoyə Xəbə pevilo kardeyro ğıvvə doydə iyən təǵibi vaxti imoniyon nıǵo doydə.

Kitobi məzmun:

1:1-11 Çe İsa oxonə əmr iyən bə osmonon rost kardə bey
1:12-26 Yəhudə əvəzi Mattiyə səçin kardə be
2:1–8:3 Mığəddəsə Rufi nozil bey iyən fəoliyət
8:4–12:25 İmoniyon təğib iyən Peteri zindono perəxey
13:1–28:31 Pauli xıdmət
13:1–14:28 Pauli iminə səyohət
15:1-35 Yerusəlimədə məşvərət
15:36–18:22 Pauli dıminə səyohət
18:23–21:16 Pauli seminə səyohət
21:17–28:31 Paul Yerusəlimədə həbs kardə bey iyən bə Romə bardə bey

1

Çe İsa bə osmonon rost kardə bey

¹ Ha Teofil, az ıştə iminə kitobədə çe İsa sıftəku kardəyon iyən omutəyon barədə nıvıştəmbe, ² detosə bə ruji ki, keynə Əv de Mığəddəsə Rufi vositə Bəştə həvariyon sərəncomon doy bəpeştə bə osmonon rost kardə be. ³ İsa çomexədə marde əzobi kəşe bəpeştə de veyə dəlilon İştəni bəyji nişo kardışe bəvon, əvonən vindışone Əv iyən Əy çıl ruji mıddətədə Xıdo Podşoəti barədə bəvon qəp jəşe.

⁴ İ kərə deyəvon bə ico çəştə hardeədə Əy hamyəşe bəvon: «Yerusəlimi tərq məkən, şımə Çımıku məsə Osmoni Pıə vəd kardəy çəş bıkən! ⁵ Jıqo ki, Yəhya şıməni de ovi vəftiz kardeydəbe, əmma ənəhoy dənıbəvarde ki, şımə de Mığəddəsə Rufi vəftiz kardə bəbeşon».

⁶ Şoqirdon bə ivirə qırdə beədə parsəyn İsaku: «Ya Rəbb, İsrailədə Podşoəti esət bərpo bəkardəş?» ⁷ Əy isə votışe bəvon: «Osmoni Pıə Deştə hakimiyəti təyin kardə vaxti iyən mıhləti zıney şımə ko ni. ⁸ Mığəddəsə Ruf bəşmə nozil beədə şımə ğıvva bəsteşon iyən Yerusəlimədə, cəmi Yəhudəyədə, Samariyədə, həmçinin detobə zəmini oxoy har vıradə Çımı barədə şoydəti bəkardəşon». ⁹ İmi vote bəpeştə İsa çəvon çəşi vədə bə osmonon rost kardə be iyən avə esındınışe Əv çəvon çəşiku. ¹⁰ Əvon sərutışone ıştə çəşon bə osmoni, detobə bə vaxti ki, Əv rost be, iberdəmədə dıqlə sipiyə talobətanə şəxs pəydo be çəvon tonə. ¹¹ Əvon votışone: «Ha Qalileyəviyon, boçi şımə pəmandəşon bə osmoni erəxəşon? İm İsa, çoknə şımə arəo peqətə be, bə osmon bardə be, jəqəən obəqarde bome».

Yəhudə əvəzi Mattiyə səçin kardə be

¹² Çımı bəpeştə şoqirdon Zeytun nomədə bıə bando eşin, oməyn bə Yerusəlim. In band Yerusəlimi nezıyədəy, çəvon arədə məsofə i Şanbə roy ğədərədəy^a. ¹³ Əvon bə şəhr omencən rost bin bəştə mandə kəy penə otağ, mandin əyo. Əyo bıkəson: Peter,

^a**1:12** Şanbə ro məsofə – təğribən 1 km. Şanbə ruji şəhriku təğribən 1 km diyəro şey icozə hestbe.

Yəhya, Yağub, Andrey, Filip, Tomas, Bartalmay, Mattə, Halfayi zoə Yağub, Zilot Simon iyən Yağubi zoə Yəhudəbe. ¹⁴ Çe İsa moə Məryəm, Çəy boon iyən co jenon de həvariyon ivirədə hejo dıvo kardəydəbin.

¹⁵ Həmon rujonədə Peter bə ivirə qırdə bıə sadı vist kəsi navədə mande, votışe: ¹⁶ «Çımı boon, Nıvıştəyonədə Mığəddəsə Rufi Yəhudə barədə de Davudi zıvoni navo rosniyəy bə vırə rəsənine. ¹⁷ Yəhudə çəməhon qıləynibe, deyəmə bə ico həvariyyəti xıdmətədə iştirok kardəşe. ¹⁸ Im odəmi iştə kardə nohəxəti mığobilədə de sə pulon boştə məzə hıriyəşe, əyo səbəji eqıniye, dı poə be, çəy ləvə-ruyon eməyn. ¹⁹ Bı həxədə Yerusəlimi həmə əholi zınəşe, əve nom noşone bə həmon məzə “Hakeldama” yəni “Xuni məzə”. ²⁰ *Oxo Zəbur Kitobədə jıqo nıvıştə bıə:

“Bıdə çəy məskən vironə bıbu,
Bıdə bekimsənə, təyli bımandı”

iyən

“Bıdə co kəs soyb bıbu bəçəy movqe”.

²¹ Əve əmə hukman çə odəmonədə i kəsi səçin kardəninimon ki, ə şəxs Rəbb İsa çəmə arədə bıə vaxtiku hejo əməni mışoyət kardəşe, ²² çə vaxtiku ki, keynə Yəhya vəftiz kardəşe İsa detobə Çəy çəmə arədə peqətə ruji. Əvən bənə əmə bə İsa bəyji bey şoyd bıənine». ²³ Təklif kardışone dı kəs: Yusif iyən Mattiyə. Bə Yusifi, Barsabba, həmə Yust votəydəbin. ²⁴ Çəyo dıvo kardışone: «Ya Rəbb, Tı har kəsi dılı zıneydəş, çı dı kəsə İştı bo həvariyyəti səçin kardə i kəsi bəmə nişo bıke. ²⁵ Bıdə əv ın xıdməti, həvari vəzifə bıqətı. Oxo Yəhudə iştə vırəy qəteyro şodoşe ın ko». ²⁶ Çəyo əvon pışk şodoşone, pışk bə Mattiyə eqıniye. De jıqoy Mattiyən bə yonzə həvari umuj be.

2

Mığəddəsə Rufi nozil bey

¹ Pencominə Ruji idədə imoniyon həmməy ivirədəbin. ² İberdəmədə osmono bənə vavazi sədo qıləy sədo oməy, çəvon nıştə kəy har tərəfi eqətışe. ³ Bənə otəşi zıvonon qıləy çiy çiyəy bəvon, çəyo ın otəş cobəco be-be oməy çəvon har kəsi səpe eməy.

⁴ Əvon həmməy de Mığəddəsə Rufi pur bin, dəmandin Mığəddəsə Rufi doə co-co zıvononədə bo qəp jəy, Rufi doşe bəvon ım ğabiliyə.

⁵ Bı vaxti Yerusəlimədə dınyo har vırəo, har milləti arəo omə mominə Yəhudiyon hestbin. ⁶ Bı sədo xəyli xəlğ qırdə be. Odəmon mot-mətəl mandəbin, çumçiko har kəs iştə moə zıvonədə qəp jə odəmon sədo məseydəbe. ⁷ Əvon yolə təəccubi dılədə parseydəbin: «Im qəp jəkəson həmməy Qalileyəo nin bəqəm? ⁸ Bəs çoknə beydə ki, çəməhon har qıləyni iştə zıvoni məseydəmon? ⁹ Əmə Parfiyədə, Midiyədə, Elamədə, çə Mesopotamiyə, Yəhudeyə iyən Kappadokiyə, Ponti iyən Asiyə viloyətədə

¹⁰ Friqiyədə iyən Pamfiliyədə, Misirədə, Liviyədə bıə Kirenə qırdəkəno vironədə, Romədə jiyəkəson, ¹¹ Yəhudiyon iyən Yəhudi dini ğəbul kardəkəson, Kritijon, Ərəbon iyən əmə həmməy məseydəmon ki, əvon çə Xıdo kardə əzəmətinə koon həxədə çoknə

*1:20 Zəb.69:25; 109:8

çəmə zıvononədə qəp jəydən!»¹² Mot-mətəl mandə iyən saysimə bıə ım odəmon iyəndıku parseydəbin: «Im çiç be bəzine?»¹³ Kali odəmon pesireydəbin: «Əvon şinə şərovıku sərxoş bıən».

Peteri xəlği navədə votə sıxanon

¹⁴ Peter de Yonzə şoqirdi bə ico əşte, beşe bənav ovardışe bə xəlği, de barzə sədo votışe: «Ha Yəhudiyon iyən Yerusəlimi həmə səbəson! Bəşmə voteydəm ki, bəçımı votəyon de dıgğəti quş bıdən. ¹⁵ Im odəmon şımə şınəy gəzinə sərxoş nin, oxo hələ maştəvo saat nəve. ¹⁶ Demiyən, Yoel peyğəmbəri votə ım sıxanon bə vırə rəseydən:

¹⁷ Xıdo voteydə ki, oxonə rujonədə

“Az İştə Rufi həmə odəmon səpe ebəkardem.

Şımə zoon iyən kinon peyğəmbərəti bəkan,

Nuperəson çiyemonon,

Sipirişon peyğəmbərə hanon bəvinden.

¹⁸ Həmon rujonədə gūlon iyən kənizon səpeyən

İştə Rufi ebəkardem,

Əvonən peyğəmbərəti bəkarden.

¹⁹ Az osmononədə xariqon,

Zəminisə əloməton nişo bədom:

Xun, otəş iyən duyəvulə rahan bəçiye.

²⁰ Rəbbi mohtəşəmə iyən əzəmətinə Ruji ome bənav

Həşi bə zılmot, ovşum bə xun obəqarde.

²¹ Rəbbi nomi kəşə har kəs xılos bəbe”.

²² Ha İsrailijon, bəçımı sıxanon quş bıdən! Şımə zınəy gəzinə Xıdo şımə arədə de Nazaretijə İsa vositə kardə mecuzon, xaruqon iyən əloməton oşko nişo kardışe ki, Əv Xıdo omə Şəxse. ²³ Xıdo əzəliku zınə iyən Bəştə məğsədi mıvofiğ mıyyəyən kardə ım Şəxsi şımə təslim kardıyone bə Tovrati nızəkəson dast, bə çomex kəşəone, kıştione.

²⁴ Əmma Xıdo bəyji kardışe Əv, peroxnişe mardi çanqo, mardi qəte oqəte nıznəşe Əv.

²⁵ Davud Çəy barədə voteydə:

“Az hejə Rəbbi İştə vədə vindeydəbim:

Əv Çımı rostə tərəfədəy, əve az hiç çiyku nıbətarsem.

²⁶ Əve çımı dıl şo beydə, çımı zıvon pure de şoyvo,

Hətto çımı andomən de umu bəjiye.

²⁷ Oxo Tı mardon məskənədə onıbəqəteş mını

Nıbəhaşteş İştı saleh bıpıxı.

²⁸ Tı Bəmı jimoni roy nişo doydəş,

İştə huzurədə bəmı siconi şoyvo doydəş!”

²⁹ Ha çımı boon, bəşmə bərmalə vote bəzinem ki, çəmə yolə pıə Davud marde, dəkandışone əv. Tosə ımrujnə ruji çəy gəb mandə. ³⁰ Əv peyğəmbərbe, əve zıneydəbe ki, Xıdo bəy de gəssəmi vəd kardəşe, çəy nəsılo i kəsi bə taxt bebəkardə. ³¹ Əv vəoməy vinde-vinde, Məsihi bəyji beyku, xəbə doydəbe ki,

Əv mardon məskənədə oqəte nıbe,

Çəy andom nıpxəy.

³² Xıdo mardon dılədə bəyji kardışe im İsa iyən əmə həmməy bimi şoyd bimon. ³³ Əv rost kardə be bə osmon, Xıdo rostə tərəfədə nişte, vəd kardə biə Mığəddəsə Rufi Pıəku səşe, şımə esə vinde iyən məse gəzinə çəmə səpe ekardışe. ³⁴ Davud ıstən bə osmon rost kardə nıbe, əmma jıqo votışe:

“Rəbbi votışe bəçımı Rəbbi:

«Bınışt Çımı rostədə

³⁵ tosə bə vaxti ki, İştı deşmenon dəzıno biyəm İştı poədə»”.

³⁶ Əve bıdə cəmi İsrail əmin bıbu ki, Xıdo şımə bə çomex kəşə Im İsa, həm Rəbb, həmə Məsih kardışe!»

³⁷ Im sıxanon gəym təsir kardışone bə məsəkəson dılı. Əvon parsəyn Petereku iyən Məsihi co həvariyonku: «Ha boon, əmə çiç bıkəmon?» ³⁸ Peteri votışe: «Tobə bıkən iyən har kəs de İsa Məsihi nomi vəftiz bıbu. Bəvədə şımə qınon baxşə bəben iyən Mığəddəsə Rufi ənom bəsteyon. ³⁹ Oxo im vəd Çəmə Xıdo Rəbbi sədo kardə bə har kəsi – bəşmə iyən şımə fərzəndon iyən diyəroədə biə bə odəmon həmməy aide».

⁴⁰ Peteri həniyən de vey sıxanon xəbədo kardışe əvon, lovə kardışe: «İştə royku beşə çı nəsiliku diyəro bıbən». ⁴¹ Çəy vəzi gəbul kardəkəson vəftiz bin. Həmon ruji təğribən se həzo odəm umuj be bə imoniyon. ⁴² Əvonən həsr kardışone ıstəni bə həvariyon təlimi, unsiyətədə, nun poəkarde mərosimədə iyən dıvoədə bə ivirəbin.

İmoniyon jimon

⁴³ Bə həmməy dıl tars dəşəbe, çumçiko həvariyon bəvon veyə mecuzon iyən əloməton nişo doəşonbe.

⁴⁴ İmoniyon həmməy bə icobin, çəvon əmlök umumibe. ⁴⁵ Əvon həvateydəbin ıstə mılkon iyən əmlöki, ıstə arədə har kəsi ehtiyoci mıgobilədə baxş kardeydəbin. ⁴⁶ Har ruj məbədədə qırdə beydəbin, ıstə kəonədə isə har ruj deyəndı nun poəkardeydəbin, əy de şoyvo iyən gısdəgəti hardeydəbin. ⁴⁷ Bə Xıdo həmd-səno kardeydəbin, xəlgən hurmət noydəbe bəvon. Rəbb isə har ruj odəmon xılos kardeydəbe bə imoniyon umuj kardeydəbe.

3

Şılə piyəçini şifo səy

¹ İ ruj Peter de Yəhya çəştəsəy saat sədə, dıvo vaxti bə məbəd şeydəbin. ² Bı vaxti vardışone əyo qıləy movardo şılə odəm. Əy har ruj əvəyn, Gəşənq nomədə biə kəybəku ənəyn, əvən bə məbəd dəşəkəsonku sədəxə peyəçini. ³ Əv, bə məbəd dəşe piyə Peteri iyən Yəhya vindəcən, sədəxə piyəşe çəvonkuən. ⁴ Peter iyən Yəhya de dıgğəti edyəşəyn bəy, Peteri votışe: «Diyəkə bəmə». ⁵ Şılə odəm pedyəsəy, jıqo zınəşe ki, əvon çiçsə bədon bəy. ⁶ Əmma Peteri votışe: «Bəmiku gızıl iyən nıgə ni, əmma çiç hestebu, əvən doydəm bəti. De Nazaretjə İsa Məsihi nomi bəşt səpo, bıpoy!» ⁷ Peter dəçikəy çe şılə odəmi rostə dasto ki, koməq bıkə əv bəştı səpo, əlbəhol şılə odəmi lınqon iyən çığon gəym bin. ⁸ Əv pevaşte, dəmande bo poye. Vite-vite pevaşt-evaşt

kardışe, bə Xıdo həmd karde-karde deyəvon bə ico dəşe bə məbəd. ⁹ Odəmon həmməy vındışone ki, əv çoknə poyeydə iyən Xıdo mədh kardeydə. ¹⁰ Əvon zınəşone Ğəşənqə kəybə qəviku nıştə sədəxə peyəçinə ım şilə odəm. Həmməy hədəyon bıəbin iyən hut mandin ki, çiç bıə deəy.

Suleymani əyvonədə Peteri vəz

¹¹ Peyəçin esiyeydənıbe Peter iyən Yəhyaku, xəlgi həmməy məbədi Suleymani əyvon nomədə bıə hissədə təəccubi dılədə eqırd qətışe əvon. ¹² İmi vındə Peteri ovardışe bə xəlgi: «Ha İsrailijon, boçi jıqo təəccub kardeydəşon bimi? Boçi bəmə jəqo diyə kardeydəşon ki, quya əmə deştə ğıvvə iyən salehəti səbəbkor bimon ki, ım odəm bıpoyı? ¹³ İbrahimi, İsaği iyən Yağubi Xıdo, çəmə əcdodon Xıdo, xəy-dıvo doşe Bəştə Xıdmətəvon İsa, ə İsa ki, şımə təslim kardiyone Əv, Pilati vədə rədd kardiyone. Halbuki Pilati piyeydəşbe ozod bıkə Əy. ¹⁴ Əmma şımə rədd kardiyone Mığəddəs iyən Saleh Bıəy, əjo kardiyone ki, ğəttoli ozod bıkən boşmə. ¹⁵ Şımə kıştione jimon Doəkəs. Əmma Xıdo mardon dılədə bəyji kardışe Əv, əmənen bimi şoydimon. ¹⁶ Çe İsa nomi xəş kardışe şımə vındə ım odəm, çumçıko əy imon vardışe bı nomi. De İsa vositə omə imoni şımə çəşon vədə xəş kardışe əv.

¹⁷ Esət ha boon, az sərəseydəm ki, şımənən bənə ıştə rəhbəron nızne-nızne kıştione İsa. ¹⁸ Əmma Xıdo deştə peyğəmbəron həmməy vositə çimi bənav bəşmə rosniyə xəbə demiyən bə vırə rosnişe ki, Çəy Məsih marde əzobi kəşənine. ¹⁹ Əve tobə bıkən, bə Xıdo tərəf oqardən ki, bıdə şımə qınon bıbaxşı, ²⁰ Rəbbi huzurədə bo nuyə jimon karde bəşmə firsət bıdə, Əv boşmə sıftəku nəzədə qətə bıə Məsihi, yəni İsa bıvığandı. ²¹ Əmma İsa osmononədə mandənine detobə bə vaxti ki, Xıdo harçi bərpo bəkarde. Xıdo bı barədə ğədımə vaxtiku Deştə mıborəkə peyğəmbəron zıvoni bəmə xəbə doəşbe. ²² Musa jıqo votəşbe: “Şımə Rəbbə Xıdo, şımə ıştə boon arəo bənə mı qıləy peyğəmbər bebəkarde boşmə. Şımə har çiyədə Bəy quş doəninişon, Bəçəy har votə sıxani əməl kardəninişon”. ²³ “Har kəs ki, bı Peyğəmbəri quş nıdo, əv xəlgi dıləo ni kardə bəbe”. ²⁴ Şəmueli iyən çəy bəpeştə omə peyğəmbəron həmməy çı rujon həxədə bəyon kardəşonbe. ²⁵ Şımə esə boy çe peyğəmbəron varisonişon, Xıdo deşmə dədə-bobon dəbastə əhdi varisonişon. Xıdo votəşbe bə İbrahimi: “Zəmini dimisə jiyə həmə xəlğon deştı varison vositə xəy-dıvo bəsten”. ²⁶ Xıdo sıftəku İştə Xıdmətəvoni boşmə vığandışe, bəyji kardışe Əv ki, bəşmə xəy-dıvo bıdə iyən şıməni bevəcə əməlonku oqordını».

4

Peter iyən Yəhya Ali Şurə navədə

¹ Peter iyən Yəhya bə xəlgi ovardeədə kahinon, məbədi mihofizəkon rəis iyən sadukeyon oməyn çəvon səpe. ² Əvon qırd ğəzəbnok bıəbin ki, boçi xəlgi omuteyden iyən bəyon kardeyden ki, çoknə İsa bəyji bıə, jəqoən Çəy dumoəşion bəyji bəben. ³ Əvon qətışone Peter iyən Yəhya, həni di beyro tosə maştə zindonədə oqətışone. ⁴ Bə vəzi quş doəkəson veyni imon vardışone, əve çe imoniyə boon hisob təğribən tosə

penc həzo kəsi vey be.

⁵ Maştənə ruji rəison, sipirişon iyən ruhani mıəllimon Yerusəlimədə bə ivirə qırdə bin. ⁶ Sər kahin Hanan, Kayafa, Yəhya, İskəndər iyən sər kahini nəsilo bəkəson həmməy əyobin. ⁷ Vardışone həvariyon oqətişone çəvon vədə, dəmandin əvoni bo təyğat karde: «Şimə de kon ğıvvə, yaan çiki nomoni həmməy kardeydəşon?»

⁸ Bəvədə Peter de Mığəddəsə Rufi pur be, votışe bəvon: «Ha xəlği rəison iyən sipirişon! ⁹ Qirəm şimə imruj bə noxəşini kardə biə çoki qorə iyən çəy xəş be barədə çəməku parseydəşonbu, ¹⁰ bəvədə şimə iyən cəmi İsrail xəlği bızınən ki, im şəxs Nazaretijə İsa Məsihi hımhımbədə esə şimə çəşi vədə xəş pəmandə! Şimə bə çomex kəşəonbe İsa, Xıdo isə mardon dilədə bəyji kardışe Əv. ¹¹ İsa həmon ə “Sığə ki, şimə, bənnon rədd kardiyone, ə Sığ bınəçə sığ be”. ¹² Ğərəyz Bəy hiçkiku xılos ni, çumçıko osmoni jiyədə bə hiç qılə odəmi hiç qılə co nom doə bənəni ki, deçəy vositə xılos bıbəmon».

¹³ Əvon Peteri iyən Yəhya ciqəmandəti vindeədə, çəvon besəvod, soyə insonon bey zıneədə hədəyon mandin, çəyo zınəşone ki, əvon de İsa ivirədə bən. ¹⁴ Xəş kardəbiə odəm de Peteri iyən Yəhya çəvon çəşi vədə pəmandəbe, əve bəvon etiroz karde nıznəşone. ¹⁵ Bəvədə əvon bə Peteri iyən Yəhya əmr kardışone ki, Ali Şurə tərq bıkən, çəyoən əvon dəmandin iştə arədə bo məşvərət karde.

¹⁶ Votışone: «Əmə çiç bıkəmon de im odəmon? Yerusəlimi əholi zıneydə ki, deçəvon dasti əloməton nişo kardə biə iyən əmə imi bə həşə jəy əzınimon. ¹⁷ Boən bəvon tars boəmon bıdə in xəbə xəlği arədə həniyən vey pəvilo nıbu, çimi bəpeşt əvon çe İsa nomo bə hiçki hiçi nıvotın».

¹⁸ Əvon ijən doşone varde həvariyon, ğədəğən kardışone bəvon ki, çe İsa nomo hiç qəp nijənin iyən odəmon onımutın. ¹⁹ Əmma Peteri de Yəhya jıqo cəvob doşone bəvon: «İştən bışınən, im çe Xıdo huzurədə çanədə rost bəbe ki, əmə bə Xıdo ne, bəşmə quş bıdomon? ²⁰ Oxo əmə iştə vində iyən məsə çiyon həxədə tam jəy əzınimon».

²¹ Çe Ali Şurə uzvon ijənən tars oməyn bə həvariyon, çəyo vadoşone əvon, çumçıko odəmon tarsiku nıznəşone bəvon cəzo doy, oxo xəlğ həmməy bə vağə biə hodisə səbəb Xıdo mədh kardeydəbe. ²² De qıləy yolə mecuze xəş biə odəmi çılısə vey sin hestbe.

İmoniyon Xıdoku ğıvvə piyəşone

²³ Peteri de Yəhya vadoncən, əvon oqardın oməyn iştə həmron tonu. Çe sər kahinon iyən sipirişon bəvon votəyon həmməy həxədə boəvon qəp jəşone. ²⁴ Əvon imoni məsəədə bə i qəv ovardin bə Xıdo, votışone: «Ha çəmə Pərvərdiqor, Tı ofəyə osmon, zəmin, dıyo iyən bəvonədə biə harçi. ²⁵ De Mığəddəsə Rufi vositə deçəmə pıə iyən Deştə xıdmətəvon Davudi zıvoni jıqo votə:

“Boçi milləton ğəzəbnokin,
Xəlğonən puçə çiyon ğəsdədən?

²⁶ Dınyo podşon hozı beydən,
Hıkmədoron qırdə beydən

Bə Rəbbi iyən Bəçəy Məsihi vəynə”.

²⁷ Oxo həğiğətən bı şəhrədə Hirod iyən Ponti Pilat de bıtpərəston iyən de İsrail xəlği Bəştı məsh kardə mığəddəsə Xıdmətəvon İsa vəynə i bin. ²⁸ Əvon kardışone həmon ə çiy ki, Tı Deştə ğudrəti sıftəku təyin kardəbe. ²⁹ Esə, ya Rəbb, bəçəvon ehaştə tars-larzi diyə bıkə, Bəştə ğulon ciqə bıdə ki, bıdə əvon İştı kəlomi dilisıxtə bəyon bıkən. ³⁰ Dıroz bıkə İştə dasti, noxəşinon xəş bıkə, Deştə mığəddəsə Xıdmətəvon İsa nomi əloməton iyən mecuzon nişo bıkə!»

³¹ Əvon dıvo kardencə çəvon mandə vırə larzəy, əvon həmməy de Mığəddəsə Rufi pur bin, dəmandin ciqəmand-ciqəmandi Xıdo kəlomi bəyon karde.

Çe imoniyon vəhdət

³² Cəmi imon vardəkəson həmməy dilisıxtə i bıəbin. Hiçki hisob kardeydənıbe ki, çəy əmlək əncəx bəçəy ıştəni məxsuse, oxo çəvon harçi ibe. ³³ Həvariyon de ğudrəti çe Rəbb İsa bəyji be həxədə şəhodət kardeydəbin, Rəbbiyən hartərəfə nozil kardışe bəvon ıştə lutf. ³⁴ Çəvon hiç kəsi bə hiç çiy ehtiyoci nıbeşe, çumçıko çiki zəmin iyən kə hestışbe həvatışone imoni, vardışone pulon, ³⁵ təğdim kardışone bə həvariyon. Har kəsi tələboti mığobilədə paybaş kardə be. ³⁶ Məsələn, Kiprədə moəku bıə Yusif nomədə qıləy Levit hestbe. Həvariyon bəy Barnaba, yəni «dılvandi zoə» voteydəbin. ³⁷ Əy həvatışe ıştə məzə, vardışe pulon, təğdim kardışe bə həvariyon.

5

Hananiyə iyən Safirə

¹ Hananiyə nomədə qıləy merdi, deştə jeni Safirə bə ico həvatışe ıştə milk, ² çə puli i poə oqətişe boştə, vardışe mandə pul, təğdim kardışe bə həvariyon. ³ Peteri votışe bəy: «Hananiyə, boçi vadoy bəştə dıl Şəyton ki, du vote bə Mığəddəsə Rufi, ıştə həvatə zəmini puli i poə peqəte boştə? ⁴ Oxo həmonə zəmin detobə həvate ıştıbe, çəy mığobilədə sə pulən ıştine. Boçi bə jıqo ğəror oməyş? Tı bə insonon ne, bə Xıdo du vote». ⁵ Hananiyə in sıxanon məsencən, qınıye bə zəmin, marde. İmi məsə har kəs bərk bə tars dəşe. ⁶ Cıvonon oməyn, pepuşışone çəy cəsəd bə kəfəni, bardışone dəkandışone.

⁷ Se saati bəpeştə çəy jen oməy, əmma çəy xəbəş nıbe çı ğəziyəku. ⁸ Peter parsəy çəyku: «Bəmi bıvot hələ, şımə bı ğıymət həvatone bəqəm ıştə zəmin?» Jeni cəvob doşe: «Bəle, bə ğıymət həvatımone». ⁹ Peteri votışe bəy: «İm çı koye, şımə sıxanon noy bə ivırə ki, Rəbbi Rufi dəvinə bıkən? İmeha, ıştı şuyə dəkandəkəson omeydən, çəvon lınqə tippon məsə beydə. Əvon esə tınıyən bəbarden». ¹⁰ Jen imi məsencə Peteri lınqon vədə qınıye bə zəmin, marde. Cıvonon oməyn, vındışone əvən mardə, bardışone çəy cəsəd, dəkandışone çəy şuyə tonə. ¹¹ İmi məsə imoniyon icmo iyən odəmon həmməy bərk bə tars dəşin.

Həvariyon bə vey odəmi şifo doydən

¹² De həvariyon vositə xəlği arədə vey əloməton iyən xaruqon nişo kardə beydəbe.

İmoniyon həmməy məbədədə Suleymani əyvonədə qırdə beydəbin. ¹³ Kənoədə mandəkəson hiç qıləyni tarsiku nez noməy bəvon, hərçənd ki xəlğ həmməy çok oqəteydəbe çəvon hurməti. ¹⁴ Demiyən jıqo, şe-şe həniyən vey merd iyən jen bə Rəbb İsa imon vardeydəbe. ¹⁵ Odəmon ıştə noxəşinon bə daşt bekardeydəbin xərəkisə iyən yonqoədə noydəbin ki, Peter çəyo dəvardeədə hiç nıbo çəy soğnə eqını çəvon səpe. ¹⁶ Yerusəlimi neziyədə bıə şəhronəon odəmon dastə-dastə omeydəbin. Əvon noxəşinon iyən cını qətə odəmon vardeydəbin ki, həmməy şifo bıstənin.

Həvariyon təğib kardə beydən

¹⁷ Bəvədə sər kahini iyən çəy nezə odəmon həmməy, bə sadukey məzhəbi mənsub bəkəson pəxılətişon oməy. Əvon vəynə beşin bə həvariyon. ¹⁸ Əvon həbs kardışone həvariyon, dəğandışone əvon bə umumi həbsxonə. ¹⁹ Əmma Rəbbi mələki şanqo okardışe çe həbsxonə kəybə, vadoşe əvon, votışe: ²⁰ «Bışən, bımandən məbədədə, tojə jimoni həxədə qəp bıjənən bo odəmon». ²¹ Əvon pemandin bəçəy məslohati, maştə-maştə oməyn bə məbəd, dəmandin bo təlim omute.

Sər kahin deştə nezə odəmon oməyn beşin. Əvon sədo kardışone Ali Şurə iyən İsraili cəmi sipirişon, bo həvariyon vardeyro odəm vığandışone bə həbsxonə. ²² İntasi vığandə bıə odəmon oməyn vındışone əvon əyo nin, əve oqardin bə dumo: ²³ Votışone: «Zindoni kəybon ğoym-ğoymi bastə bıən, mihofizəkən mandə kəybə qəvədə, əmma əmə bə diləton dəşəədə əyo hiç kəsi nıvındımone». ²⁴ İmi məseədə məbədi nızulon rəis iyən sər kahinon mot-mətəl mandin ki, «ım çı məsələye?»

²⁵ Çəyo qıləy xonəxo oməy, xəbə doşe bəvon: «Şımə bə həbsxonə dəğandə odəmon məbədədən, bə cəmati təlim omuteydən». ²⁶ Bəvədə nızulon rəis şe deştə nızulon, vardışe həvariyon. Əvon zu tətbiğ nıkardışone, çumçiko tarseydəbin ki, xəlğ əvoni sığbəse bəkarde.

²⁷ Əvon vardışone həvariyon, oqətişone Ali Şurə huzurədə. Sər kahini təyğat kardışe: ²⁸ «Əmə ciddi ğədəğən kardımone bəşmə Məsihi nomo təlim dəvoniye, əmma şımə pevilo kardiyone ıştə təlim bə həmə Yerusəlimi, demiyən bə ico, ə Odəmi mardeədə əməniyən qınokor zıneydəşon». ²⁹ Peter iyən co həvariyon votışone: «Əmə bə odəmon ne, bə Xıdo tabe bıəninimon! ³⁰ Çəmə əcdodon Xıdo bəyji kardışe İsa, ə İsa ki, şımə bə çomex kəşəyone Əv, kıştione. ³¹ Əmma Xıdo rost kardışe Əv İştə tonə, Rəhbər iyən Xıloskori ğəzinə nışandışe əv İştə rostədə ki, bə İsrail xəlği tobə kardey iyən qınon baxşə beyro imkon bıdə. ³² Əmə bimi şoydimon. Çe Xıdo, Bəştə itoət kardəkəson doə Mığəddəsə Rufən bimi şoyde».

³³ In sıxanon məseədə Ali Şurə uzvon bə ğıyz oməyn, piyəşone bıkiştın həvariyon. ³⁴ Əmma bəvədə Ali Şurə uzvon qıləyni, cəmati həmməy hurmət kardə Qamliel nomədə qıləy Tovrati miəllim bıə fərisey əşte. Əy votışe ki, həvariyon ləzəy bekən bə benton. ³⁵ Çəyo əy votışe bəvon: «Ha İsrailijon, çok-çoki fikir bıkən, de ım odəmon çiç karde piyeydone. ³⁶ Bı nezoni ıştəni komsə yolə odəmi ğəzinə bə ğələm doə Tevda beşəbe bə məydon. Çəy dumo detobə çosa kəsi odəm şeydəbe, əmma ım merd kıştə be, çəy tərəfdoron həmməy vitin arəo beşin, har çiy demiyən sə be. ³⁷ Cəmati siyohisəy vaxti Qalileyəvijə Yəhudə bə məydon beşe. Əy bardışe cəmat ıştə dumo.

Əvən həlok be, çəy tərəfdoronən peşin-peşin bin. ³⁸ Əve esə çımı bəsmə məslohat ıme, dast bıkəşən çı odəmonku, əvoni vadən. Qirəm ın hərəkət insoni koyebu, bəvədə əv məhv bəbe bəşe. ³⁹ Ne, şayət Xıdo koyebu, bəvədə şımə əzınışon çəvon navi qəte, demiyən bə Xıdo vəynə miborizə kardənin bəbeşon». Çəy nıtği çökə təsir kardışe bə iyo bıkəson. ⁴⁰ Sədo kardışone həvariyon bə dilə, doşone de ğırmoci kuye. Əmr kardışone ki, İsa nomo hiç çiy qəp nijənın. Çəyo ozod vadoşone əvon.

⁴¹ Həvariyon tərəq kardışone Ali Şurə, şoyvo kardışone ki, bə İsa nomi xoto əvoni təhğir kardəşone. ⁴² Əvon har ruj məbədədə iyən kəonədə təlim omuteyku, çe İsa Məsih bey barədə Şoyə Xəbə bəyon kardeyku dast nıkəşəşone.

6

Haft qılə koməqəvoni səçin kardey

¹ Rəbbi şoqirdon heyve bıə bı rujonədə yunanə zıvonədə qəpjə imoniyon dəmandin ibraniyə zıvonədə qəpjə imoniyonku bo şikat karde. Votışone ki, əvon har rujnə xorəki paybaş kardeədə, çəmə vevə jenon bə nəzər səydənin. ² Bəvədə Donzə həvari sədo kardışone həmə şoqirdon, votışone: «Əmə əzınımon karde Xıdo kəłomi bəyon karde xıdməti oqətəmon, de xorək paybaş karde koy mışğol bıbəmon. ³ Əve çəmə boon, ıştə arədə haft kəsi səçin bıkən, komon ki, co kəson voteydən əvon de Rufi iyən hıkməti purin, əvoni bı koy təyin bıkəmon. ⁴ Əmə esə boy ıştəni bə dıvo karde iyən Xıdo kəłomi pevılo karde xıdməti həsr bəkəmon». ⁵ In təklif bə har kəsi xoş oməy, əve səçin kardışone de Rufi pur iyən imonədə sabitğədəm bıkəs Stefani iyən Filip, Proxor, Nikanor, Timon, Parmen, Yəhudi dini ğəbul kardə Antioxiyəviyə Nikolay. ⁶ Əvoni oqətişone həvariyon navədə ki, həvariyon dıvo bıkən çəvon səpe dast bınən. ⁷ Xıdo kəłom pevılo beydəbe, Yerusəlimədə bıə imoniyon ziyodə beydəbin, hətto vey kahinonən imon vardışone.

Stefan qətə be

⁸ De Xıdo lutfi iyən ğudrəti purə Stefani xəlği dilədə yolə mecuzon iyən əloməton nişo kardışe. ⁹ Ozod bıə ğulon Sinaqoqi kali uzvon, Kirenəviyon iyən İskəndəriyəviyon, həmçinin Kilikiyəviyə iyən Asiyə viloyəti Yəhudiyon dəmandin de Stefani bo həsbəhs karde. ¹⁰ Əmma əvon Stefani sıxanonədə bıə hıkməti iyən Rufi vədə mande nıznəyn.

¹¹ Bəvədə əvon omutişone çandə kəsi ki, jıqo bıvotın: «Əmə məsəməne, Stefan çoknə bə Musa peyğəmbəri iyən bə Xıdo vəynə kufr voteydə». ¹² Əvon otospınışone xəlğ, sipirişon iyən ruhani mıəllimon oməyn Stefani səpe, qətişone iyən vardışone əv bə Ali Şurə. ¹³ Çəvon vardə duyəvoje şoydon mandin bəçəy dim, votışone: «Im odəm hejo bə mığəddəsə məbədi iyən Tovrati vəynə qəp jəydə. ¹⁴ Əmə məsəməne, əv voteydəbe ki, Nazaretijə İsa məbədi dəbərijne, Musa bəmə asbardə adəton dəqiş bəkərdə». ¹⁵ Ali Şurədə nıştəkəson həmməy de dığğəti diyə kardışone bə Stefani, vindışone çəy simo bənə mələki simo dəvəşeydə.

7

Stefani nitğ

¹ Çəyo sər kahin parsəy Stefaniku: «İmon rostin?» ² Stefani votışe: «Boon iyən pıəon, bəmı quş bıdən! Çəmə əcdod İbrahim hələ Mesopotamiyədə jimon kardeədə, yəni hələ bə Xarran kuç nıkarde, Xıdo de izzəti bəy zahir be. ³ Jıqo votışe bəy: “Beşi ıştə məmləkəto iyən avlodon arəo, bışi Çımı bəti nişo kardə bə zəmin”. ⁴ Bəvədə İbrahimi tərq kardışe Xaldeyon məmləkət, Xarranədə səbəso be. Çəy pıə marde bəpeştə, Xıdo vardışe əv şımə esət jimon kardə bı məmləkət. ⁵ Xıdo nıdoşe bəy iyo irs hiç i vıjə zəminən. Əmma İbrahimi bəvədə hələ fərzənd nıbə vaxti, Xıdo vəd kardışe ın zəmin bəy iyən bəçəy nəsilı milki gəzinə. ⁶ Xıdo jıqo votışe bəy: “İştı nəsil açinə zəminədə gərib bəbe, nokəti bəkarde bə əyo bıə milləti iyən bəvon çosa sor zım kardə bəbe”. ⁷ Əmma Az, çəvon nokəti kardə bə xəlgi cəzo bədom, votışe Xıdo, “çəy bəpeştə əvon bebəşen çə məmləkəto” iyən “bı vırədə Bəmı ibodət bəkarden”. ⁸ Çəyo Xıdo de İbrahimi Əhd bastışe, sinnət ın Əhdi rənzbe. Keyne ki, İbrahimi zoə İsağ moəo be, əv hələ həşt rujnə korpə beədəsə, İbrahimi sinnət kardışe əv. Peşo İsaği sinnət kardışe Yağub, Yağubiyən sinnət kardışe çəmə donzə əcdod.

⁹ Çəmə əcdodon pəxılətiku həvatışone Yusif bə Misir. Əmma Xıdo deəybe, ¹⁰ peroxnişe əv həmə əzyətonku. Lutf kardışe bəy iyən Misiri podşo fironi nəzərədə mudrik kardışe əv. Fironi, Misirədə iyən ıştə sərayədə bıə har çiy səpe rəhbər təyin kardışe Yusif. ¹¹ Çəyo cəmi Misirədə iyən Kənan zəminədə vəşyənı iyən yolə əzyəton bin, çəmə əcdodon pəydo karde nıznəşone hiç hardehəş. ¹² Yağub məseədə ki, Misirədə taxıl heste, vıgandışe çəmə əcdodon iminə kərə bə Misir. ¹³ Əvon dıminə kərə bə Misir omeədə Yusifi bəştə boon oşko kardışe ıştəni, fironi zınəşe Yusifi avlodon həxədə. ¹⁴ Çəyo Yusifi xəbə vıgandışe bəştə pıə Yağubi iyən doşe sədo karde ıştə hafto penc kəs avlodon. ¹⁵ Jıqonə, Yağub oməy bə Misir. Əv iyən çəmə əcdodon bı məmləkətədə mardin. ¹⁶ Peşo çəvon aston bə Şekem bardə bin. İbrahimi Şekemədə hıriyə gəbə məğarədə noə be. İbrahimi Xamori zoonku bə nıgə pul hıriyəşbe ın vırə. ¹⁷ Xıdo bə İbrahimi doə vədi bə vırə rosniye vaxt nez be-be, Misirədə çəmə xəlğ xəyləki vey bıbə. ¹⁸ Oxoədə Misirədə Yusifi nıznə co firon beşe bə taxt. ¹⁹ Əv dəmande deçəmə əcdodon xainə rəftor karde, əvoni məcbur kardeydəbe ki, tojə moəo bıə korpon şodən bə benton, bıdə əvon bıardın.

²⁰ Bı dovrədə Musa moəo be, əv Xıdo nəzədə vey reçinə əğılbe. Əv se manq ıştə pıə kədə perəsəy. ²¹ Çəyo əvən şodoə be bə benton. Fironi kinə pəydo kardışe əv, peqətışe boştə fərzənd iyən bənə ıştə doğmə zoə yol kardışe əv. ²² Bə Musa omütə be çə Misirijon elmi mudrikəti, əv zumandbe həm sıxanədə, həməni koədə.

²³ Çəy çıl sin beədə, əv bə gəror oməy osə bıkə ıştə həmvətənə İsrailijon. ²⁴ Musa vindeədə ki, qıləy Misirij İsrailiji jəydə, mıdofıə kardışe əv, kıştışe ə Misirij. ²⁵ Əv jıqo fikir kardeydəbe ki, çəy xəlğ səbərəse ki, Xıdo deçəy vositə pebəroxne əvoni, əmma əvon ımı sənirəsəyn. ²⁶ Maşkinə ruji Musa vindeədə de iyəndı yəndıqətə İsrailijon, piyəşe əvoni aştı bıkə, votışe: “Şımə boəşon oxo, boçi bə iyəndı zəfə rosneydon?” ²⁷ Əmma nohəxəti kardəkəsi dəkuşe Musa, votışe: “Ki təyin kardəşe tı çəmə rəis iyən hakim?” ²⁸ Yaanki zinə Misiriji kışte gəzinə miniyən kışte piyeydə?”

²⁹ In sıxanon məsəədə Musa vite, Madiani zəminədə bənə ğəribi səbəso be. Çəy dıqlə zoə əyo oməy bə dınyo.

³⁰ Çıl sori bəpeştə Sina bandədə qıləy mələk vəşə kuli dıləo zahir be bə Musa.

³¹ Musa hədəyon mande bimi. Əv nez oməy ki, çok-çoki diyə bıkə, məsəşe Rəbbi sədo:

³² “Az ıştı əcdodon Xıdom, İbrahimi, İsaği iyən Yağubi Xıdom”. Musa tarsiku bə larz dəşe, nıxtış nıbe pedə ıştə çəşon. ³³ Rəbbi votışe bəy: “Evat ıştə məşon, çumçıko ıştı mandə vırə mığəddəsə zəmine. ³⁴ Az zılni dılədə vindime İştə xəlğ Misirədə, məsəme çəy ah-nolə. Az zahir bim ki, əvoni peroxnım. Esə tı bışı, Az tını bə Misir vığandeydəm”.

³⁵ Həmonə Musa ki, əvon rədd kardışone iyən çəy barədə voteydəbin: “Ki təyin kardəşe tı çəmə rəis iyən hakim?” Xıdo de vəşə kuli dıləo zahir bıə mələki vositə rəhbəri ğəzinə vığandışe Musa ki, peroxnı əvoni. ³⁶ Musa, Misirədə mecuzon iyən əloməton nişo doy-doy çıl sori dılədə bekardeşə ıştə xəlğ Sıə dıyoo bə səhro.

³⁷ Həmonə Musa votışe bə İsrailijon: “Şımə Rəbbə Xıdo, şımə ıştən boon arəo bənə mı qıləy peyğəmbər bebəkərdə boşmə”. ³⁸ Səhroədə bə Xıdo xəlği rəhbərəti bıkə Musabe. Sina bandədə deəy qəpjə mələki iyən bə ivirə qırdə bıə deçəmə əcdodon bıəkəsən əvbe. Əy Xıdoku jimon doə sıxanon səşbe, bəmə rosniyəşbe.

³⁹ Çəmə əcdodon rədd kardışone əv, rozi nıbin bəy tabe bıbun, piyəşone oqardın bə Misir. ⁴⁰ Əvon votışone bə Haruni: “Boəmə xıdon bısoxt ki, bıdə əvon bəmə yolyəti bıkən, oxo əmə zıneydənimon, əməni Misiro bekarədə bə Musa çiç bıə”. ⁴¹ Bı rujonədə əvon soxtışone qıləy poynə bit, ğırbon vardışone bəy. Şoyvo kardışone bəştə kardə koy. ⁴² *Bı səbəb Xıdo dim qordınışe çəmə əcdodonku, tərç kardışe əvon ki, sitoyış bıkən bə osmoni cismon, çoknə ki bı barədə peyğəmbəron kitobədə nıvıştə bıə:

Ha İsrail xəlği,

“Şımə çıl sor daştədə bıə mıddətədə

bəqəm ğırbonon iyən təğdimon

vardəyone Bomı?

⁴³ Şımə bə Moleki səcdə kardeyro deştə çodı peqətione,

İştə xıdo Refani astovə bitı deştə novniyone.

Əve şıməni

Babilisə bə tərəf surqun bəkardem”.

⁴⁴ Çəmə əcdodon səhroədə Vindemonə Çodı hestışonbe. Musa de Xıdo əmri, bəştə vində təsviri əsosən soxtəşbe ın çodı. ⁴⁵ Çəmə əcdodon ıştəsə bənav bıə nəsiliku Vindemonə Çodı səy bəpeştə, çə Yeşua rəhbərəti jiyədə co milləton milki bə dast vardeədə deştə vardəşonbe ın çodı. Xıdo İştən çəmə əcdodon vədə tojnişe xəlğon. Detosə Davudi vaxti ın çodı mande. ⁴⁶ Xıdo lutfi sə Davudi bə Yağubi Xıdo lovə kardışe ki, icozə bıdə əv, Bəy qıləy məskən bıduti. ⁴⁷ Əmma bo Xıdo kə dutəkəs Suleymanbe. ⁴⁸ İntasi Xıdovandi-Aləm de dasti dutə bıə kəonədə jiyeydəni.

Peyğəmbəri votəy ğəzinə:

⁴⁹ Rəbb jıqo voteydə:

“Osmon Çımı taxte,
Zəmin isə Çımı lınqon jiyədə epoye!
Şımə Bomı çı curə kə dute bəzineşon,
Çımı rohati pəydo kardə vırə
Kovrə be bəzne?

⁵⁰ Məqər Deçımı dasti imon həmməy ofəyə bəninin?”

⁵¹ Ha kəcbəs, deştə dili Rəbbi nıznəkəson iyən bo həğiğəti məseyro quşon kor bəkəson! Şımə hejo bə Mığəddəsə Rufi vəynə beşeydon, şımə əcdodonən jıqo bin!

⁵² Çəvon təğib nıkardə peyğəmbər heste məqər? Əvon kıştışone Saleh Bəkəsi ome barədə xəbə doə peyğəmbəron. Esət şımə ıştən çə Saleh Bəkəsi xəyonətkor iyən gəttol bişon! ⁵³ De mələkon vositə bəşmə Ğanun doəbe, şımə bəy rioyət nıkardione».

Stefani gətl

⁵⁴ İmi məsencən, əvon gəzəbnok bin, dəmandin bo Stefani dandonəciriskə karde.

⁵⁵ De Mığəddəsə Rufi purə Stefan esə boy pedyəsəy bə osmoni, vindışe əyo Xıdo izzət iyən Çəy rostə tərəfədə niştə İsa. ⁵⁶ Əy votışe: «Diyəkən, az vindeydəm obıə osmoni iyən çə Xıdo rostədə mandə Bəşəri Zoə!»

⁵⁷ Bəvədə əvon həmməy zikkə jəşone, qətişone ıştə quşon, hıcum kardışone bəy.

⁵⁸ Əvon şıkrnişone Stefan bə şəhri kəno, dəmandin əy bo sığbəse karde. Bə Stefani vəynə şoydəti kardəkəson oqətişone ıştə əbon Saul nomədə qıləy cıvonə zoə poədə.

⁵⁹ Əvon Stefani sığbəse kardeədə, əv dıvo kardeydəbe: «Ya Rəbb İsa, çımı rufi gəbul bıkə!» ⁶⁰ Çəyo əv dəzıno oməy, vanqıपुरi nido kardışe: «Ya Rəbb, imi bəvon qıno hisob məkə!» In sıxanon vote bəpeştə əv marde.

8

İmoniyon təğib iyən pərən-pərən eğandə bey

¹ Saulən çı gətlıku rozi mandəbe.

Çə rujiku dəmandin Yerusəlimədə bıə imoniyon icmo de şiddəti təğib karde. Sıvoy həvariyon, həmməy pərən-pərən eğandə bin bə Yəhudəyə iyən Samariyə har tərəf.

² Kali mominə merdon dəfn kardışone Stefan iyən sute-sute bəməyn boəy. ³ Saul esə boy imoniyon icmo məhv kardeydəbe. Əv kəkəkə nəveydəbe, imoniyə merdon iyən jenon həbs kardeydəbe, əvoni bə zındon şodoydəbe.

Filip iyən codikor Simon Samariyədə

⁴ Pərən-pərən eğandə bıə həvariyon har vırədə Şoyə Xəbə pevılo kardeydəbin. ⁵ Filip oməy beşe bə Samariyə viloyəti qıləy şəhr, dəmande əyo Məsihi barədə bo vəz karde.

⁶ Filipi məsə iyən çəy nişo kardə mecuzon vində izdihom həmməy ivırədə de dıgğəti quş doydəbe bəy. ⁷ Oxo mırdolə rufon de zikhaziki tərq kardeydəbin vey kəsi, vey iflicon iyən çoləxə odəmon şifo səydəbin. ⁸ Əve bə şəhrədə bərk şoyşotkomə hestbe.

⁹ Bə şəhrədə Simon nomədə qıləy odəm hestbe. Əv navko iyo de codikorəti mışğolbe. Çə Samariyə cəmati hədəyon oqəteydəbe, əv iddio kardeydəbe ki, az

insonisə barzim. ¹⁰ Odəmon həmməy, həm kosibon, həməənərbobon de dıgğəti quş doydəbin bəy, voteydəbin: «Çəmə Yol votə Xıdo ğudrət ime». ¹¹ Çəy codikorəti vey vaxtbe ki, har kəsi mot haşteydəbe, əve cəmat de dıgğəti bəy quş doydəbe. ¹² Əmma Filip bə şəhri əholi Xıdo Podşoəti iyən İsa Məsihi nomi barədə Şoyə Xəbə qəp jeədə əvon bovə kardışone, vey merdon iyən jenon vəftiz bin. ¹³ Simonien bovə kardışe, vəftiz be. Əv eqıniyəbe Filipi dumo, nişo kardə bıə əloməton iyən mecuzon mot haşteydəbin əy.

¹⁴ Yerusəlimədə mandə həvariyon məseədə ki, Samariyədə ğəbul kardəşone Xıdo kəlom, əvon vıgandışone əyo Peter de Yəhya. ¹⁵ Əvon oməyn, dıvo kardışone ki, Samariyədə tojə imon vardəkəson Mıgəddəsə Rufi bıstənin. ¹⁶ Oxo bəçəvon hiç qıləyni Ruf nozil bınıbe, əvon əncəx de Rəbb İsa nomi vəftiz bıəbin. ¹⁷ Çəyo Peter iyən Yəhya dast noşone çəvon səpe iyən əvonən Mıgəddəsə Rufi səşone.

¹⁸ Simon vindeədə ki, həvariyon çəvon səpe dast noədə Mıgəddəsə Ruf doəbe bəvon, əy pul təklif kardışe bəvon, ¹⁹ votışe: «Bəminən jıqo qıləy ğudrət bıdən ki, az ıstə dasti çiki səpe bınom, əv Mıgəddəsə Rufi bıstəni». ²⁰ Əmma Peteri votışe: «Bıdə ıstı pulon detı ivirədə məhv bıbun! Tı jıqo şıneydəş Xıdo ənomi de puli hırıye bəzıneş? ²¹ Bı xıdmətədə ıstı nə baxş heste, nəən həx, oxo ıstı dıl Xıdo vədə rost ni. ²² Tobə bıkə iyən bə Rəbbi lovə bıkə ki, ğavər Əv bıbaxşı ıstı dılı ın niyəti. ²³ Az vindeydəm, ıstı dıl pure de telə zəhə iyən bə nohəxəti əsir eqıniyəş». ²⁴ Simoni cəvob doşe: «Şımə bomı bə Rəbbi dıvo bıkən, bıdə şımə votəyon hiç qıləyni nıvo bəçımı sə».

²⁵ Peter iyən Yəhya Rəbbi kəlomi şəhodət kardışone, Samariyə viloyəti vey diyonədə Şoyə Xəbə pevilo karde-karde oqardin bə Yerusəlim.

Həbəşijə hərəməğə bə imon ome

²⁶ Rəbbi Mələki votışe bə Filipi: «Hozı bıbi, bışi bə cənub, Yerusəlimo bə Ğəzzə şə daştı ro». ²⁷ Filip əşte dəro qıniye. Roədə bə qıləy Həbəşijə hərəməğə rast oməy. Əv çe Kandaki, yəni çe Həbəşijon məleykə xəzinədorbe. Əv bə Yerusəlim bə ibodət oməbe. ²⁸ Esət bəştə kə oqardeədə ıstə ərəbədə Yeşayə peyğəmbəri kitobi handeydəbe. ²⁹ Rufi votışe bə Filipi: «Nez bıbi bə ərəbə, bışi çəy yanədə». ³⁰ Filip vite-vite nez oməy bə ərəbə, məsəşe ki, ərəbədə bıəkəs Yeşayə peyğəmbəri kitobi handeydə. Filip parsəy: «Tı ıstə handəy mənə sərəseydəş?» ³¹ Əy cəvob doşe: «Çoknə sərəsım, qırəm bomı izoh nıkon?» Çəyo Filipiku xahiş kardışe ki, penışt bə ərəbə, bınişt çımı tonə.

³² *Əv Mıgəddəsə Nıvıştəyədə ın vırey handeydəbe:

«Bənə pəsi bo obırniye bardə beədə,

Paşmə çıniyəkəson vədə bezıvonə pəsəvə ğəzınə

Onıkardışe ıstə qəv.

³³ Əv təhgır kardə beədə, ədolətinə hıkm be kardə nıbe Boəy.

Çəy nəsilı barədə ki qəp jəy bəzıne?

Oxo Çəy jimon zəmini dimisə bə sə qıniye».

³⁴ Hərəməğə parsəy Filipiku: «Bəmı bıvot bunum, peyğəmbər iyo çiki barədə voteydə,

ıstəku, yaan co kəsi barədə?»³⁵ Bəvədə Filip dəmande boəy izoh karde, çe Mıǵəddəsə Nıvıstəy çı hissəku bino kardıše, qəp jəşe boəy İsa barədə Şoyə Xəbə.³⁶⁻³⁷ Əvon ro şe-şe oməyn rəsəyn bə ov bıə qıləy vırəy. Hərəməǵə votıše: «İyo ov heste. Boçımı vəftiz bey çıçsə mane beydə bəqəm?»³⁸ Çəyo əmr kardıše, ərəbə bımandı. Filip iyən hərəməǵə dəşin bə ov, Filipi vəftiz kardıše əv.³⁹ Əvon ovo beşeədə, Rəbbi Rufi bardıše Filip çəyo, hərəməǵə həni nıvındıše əv, əmma şoyvo dılədə dəvom kardıše bəştə roy.⁴⁰ Filipi i kərən vındıše ki, Aştot şəhrədəye. Əv Şoyə Xəbə bəyon karde-karde oməy beşe bə Ğeysəriyyə.

9

Sauli bə imon omey

¹ Saul hələn bə Rəbbi şoqirdon nifrət kardeydəbe iyən de kışte hədə omeydəbe bəvon. Əv oməy sər kahini tonu,² xahiş kardıše çəyku ki, əv nomə bıvıvıstı bə Dəməşği sinaqoqon, bıdə deçəvon icozə əv Rəbbi Roy şəkəson jen iyən merdon həmməy bıqətı biyə bə Yerusəlim.³ Bə Dəməşği nez beədə iberdəmədə osmono qıləy nur eməy roysə çəy qırdo.⁴ Saul qınıye bə zəmin, qıləy sədo məsəşe: «Saul, Saul, tı boçi Mını təǵib kardeydəş?»⁵ Saul parsəy: «Əǵə, Tı kiş?» Əy cəvob doşe: «Az ıstı təǵib kardə İsam.⁶ Bəşt bə səpo, bışi bə şəhr, çıç kardənin bıboş, əyo bətı votə bəbe».⁷ De Sauli bə ico ro şəkəson hut mandəbin. Əvon məsəşone sədo, əmma nıvındışone hiç kəs.⁸ Saul əşte bə səpo, əmma ıstə çəşon okardeədə hiç çiy vınde zıneydənıbe, qətışone çəy dast, vardişone əv bə Dəməşğ.⁹ Əv se ruj ku mande, hiç çiy nahardıše iyən penışoməşe.

¹⁰ Dəməşğədə çe İsa Hananiyə nomədə qıləy şoqird jıyeydəbe. Rəbbi çiyemonədə votıše bəy: «Hananiyə!» Əy cəvob doşe: «Bəle, ya Rəbb».¹¹ Rəbbi votıše bəy: «Bışi, Sərostə kuçədə bıə bə Yəhudə kə, bıpars əyo Tarsuso omə Saul nomədə odəmi. Əv esət əyo dıvo kardeydə.¹² Sauli çiyemonədə vındəşe ki, Hananiyə nomədə qıləy şəxs oməy, ıstə daston çəy səpe noşe ki, çəy çəşon obıbun».¹³ Hananiyə cəvob doşe: «Ya Rəbb, az vey kəsonku çı odəmi barədə məsəme ki, əy Yerusəlimədə bə Xıdo xəlği çanədə bevəciyon kardəşe.¹⁴ Sər kahinonku səlohiyət səşe, iyo omə ki, Bətı imon vardəkəson həmməy həbs bıkə».¹⁵ Əmma Rəbbi votıše bəy: «Bışi! Az qıləy diləqi ğəzinə ım odəmi səçin kardəme ki, Çımı nomi çe milləton, podşon iyən İsrail xəlği vədə bəyon bıkə.¹⁶ Az İştən bəy nişo bəkardem ki, əv Bəçımı nomi xoto çanə əzobon kəşənine».¹⁷ Çımı bəpeştə Hananiyə şe, dəşe bə kə, noşe ıstə daston çe Sauli səpe, votıše: «Çımı boə Saul, tı iyo omeədə roədə bətı zahir bıə Rəbb İsa vıǵandışe mını ıstı tonu ki, ıstı çəşon obıbun iyən de Mıǵəddəsə Rufi pur bıbi».¹⁸ Hejo bə ləzədə jıqo bızın Sauli çəşono moyəsimon ğəzinə çıçsə eqınıye, əy ijən vındıše. Əv əşte iyən vəftiz be.¹⁹ Çəyo əy nun hardıše, ğıvvə oməy bəy. Saul de şoqirdon dı-se ruj mande Dəməşğədə.

Sauli Dəməşğədə xıdmət

²⁰ Əv dərhol dəmande sinaqoqonədə bəyon karde ki, İsa çe Xıdo Zoəy.²¹ Əy

məsəkəson həmməy hədəyon mandəbin, voteydəbin: «Yerusəlimədə bə İsa nomi imon vardəkəson ğır bıkə əv nıbe bəqəm? İyoən əvoni bo həbs kardeyro, bə sər kahinon və bardeyro oməni bəqəm?»²² Saul isə rujbəruj həniyən de yolə ğıvə xıdmət kardeydəbe, demiyən hədəyon oqəteydəbe Dəməşğədə jiyə Yəhudiyon, bəvon sıbut kardeydəbe ki, İsa çe Xıdo vəd kardə Məsihe.

²³ Ənəhoy dənıvarde ki, Yəhudiyon bo Sauli kışteyro sui-ğəsd hozı kardışone.

²⁴ Əmma Sauli xəbə qətışe çimiku. Yəhudiyon şəv-ruj şəhri dərvəzə qəviku ğərəvul kəşeydəbin ki, bıkıştın əy.²⁵ Əmma Sauli şoqirdon şəvi i aləmədə noşone əv bə səvəx, şəhri divoku evardışone saru.

Sauli Yerusəlimədə xıdmət

²⁶ Saul oməy bə Yerusəlim, cəhd kardışe ki, umuj bıbu bə Rəbbi şoqirdon, əmma əvon tarseydəbin çəyku, bovə kardeydənıbin ki, əvən Rəbbi şoqirde.²⁷ Əmma Barnaba mıdofıə kardışe əv, vardışe həvariyon tonə. Bəvon votışe ki, Saul ro şeədə çoknə vindəşe Rəbb, çoknə Rəbbi qəp jəşe deəy iyən çoknə əy Dəməşğədə de ciqə bəyon kardəşe İsa nom.²⁸ De jıqoy Saul mande çəvon tonə, Yerusəlimədə deyəvon bə ico nəveydəbe, əyoən Rəbbi nomi de ciqə bəyon kardeydəbe.²⁹ Əv vey vaxti həsbəhs kardeydəbe de yunanə zıvoninə Yəhudiyon, əve əvon piyəşone Sauli bıkıştın.

³⁰ İmoniyə boon imi zıncə bardışone Saul bə Ğeysəriyyə, çəyoən dəro kardışone əv bə Tarsus.

³¹ Bı vaxti cəmi Yəhudeyədə, Qalileyədə iyən Samariyədə bo imoniyon icmo əmin-əmonəti bərpo be. İcmo Rəbbi tarsi dılədə jiyeydəbe, de Mığəddəsə Rufi dılvandi ovc kardeydəbe iyən heyve beydəbe.

Eneyi xəş bey

³² Peter şəhrbəşəhr nəveydəbe, əv oməy Liddədə jiyə imoniyon tonə.³³ Eney nomədə qıləy odəmi tonə şe, əv iflic bıbe iyən həşt sorbe yonqədəbe.³⁴ Peteri votışe bəy: «Eney! İsa Məsih tını xəş kardeydə! Bəşt, qırdıku bıkə ıştə yonqə!» Eney əlbəhol əşte bə səpo.³⁵ Liddə iyən Şaroni cəmat əy xəş vindencən imon vardışone bə Rəbbi.

Tabitə bəyji bey

³⁶ Yafoədə çe İsa şoqirdon arədə Tabitə nomədə qıləy jen hestbe. Çı nomi mənə «Ceyrane». Tabitə hejo çoki kardeydəbe iyən bə kosibon koməqəti kardeydəbe.³⁷ Bı vaxtonədə əv noxəş qınıye, marde. Şıştışone çəy cəsəd, noşone kəy penə çəşmədə.³⁸ Liddə çe Yafo neziyədə beyro, şoqirdon Peteri əyo bey xəbə məsencən, vığandışone dı kəs çəy dumo iyən əvon oməyn xahiş kardışone: «Rəyrə boy çəmə tonə!»³⁹ Peter əşte deyəvon dəro qınıye. Əv omencən dəvonışone əv bə penə çəşmə. Vevə jenon həmməy qırdə bin çəy tonə. Əvon bəmə-şivən kardeydəbin iyən Tabitə deyəvon beədə dutə şəyon iyən oləton nişo doydəbin.

⁴⁰ Peteri becardışe əvon həmməy otağə, dəzıno oməy, dəmande bo dıvo karde. Çəyo əv odyəsəy bə mardə tərəf votışe: «Tabitə, bəşt!» Jeni okardışe ıştə çəşon, vindışe

Peter, nişte. ⁴¹ Peteri qətişə çəy dast, koməq kardışe bəy ki, bəştı bə səpo. Çəyo əy sədo kardışe co imoniyon iyən vevə jenon, bəyji becardışe Tabitə bəçəvon nav.

⁴² In xəbə bə cəmi Yafo pevilo be iyən vey odəmi imon vardışe bə Rəbbi. ⁴³ Peter xəyli mande Yafoədə, əv dəbboğ Simoni kədə mandeydəbe.

10

Korneli vində çiyemon

¹ Ğeysəriyyədə Korneli nomədə qıləy odəm hestbe. Əv İtalyan nomədə biə hənqi sərsabe. ² Korneli iştən iyən çəy xıyzon həmməy mominbin, Xıdo tars hestbe çəy dılədə. Əv bə ehtiyoc bəkəson xəymandəti kardeydəbe iyən hejo bə dıvobe bə Xıdo. ³ İ kərə bəruj təğribən peçoştə saat seədə Korneli çiyemonədə vindışe ki, Xıdo mələk oməy çəy tonə sədo kardışe əv: «Korneli!» ⁴ Korneli tars-larzi dılədə edyəsəy bəy, votışe: «Çiçe, çımı əğə?» Mələki votışe bəy: «İştı kardə dıvon iyən xəymandə koon rəsəyn bə Xıdo, Əy nəzər səğandışe bəti. ⁵ Esət bə Yafo odəmon bıvıgand, bıdə əvon Peter votə biə Simoni sədo bıkən. ⁶ Əv dəbboğ Simoni dıyokənoədə biə kədə ğonəğə». ⁷ Deəy qəp jə mələk şe bəpeştə Korneli doşe sədo karde iştə xıdmətəvononədə dı kəsi iyən qıləy mominə etiboynə sərbozi. ⁸ Qəp jəşe boəvon bıəyon həmməy iyən vıgandışe əvon bə Yafo.

Peteri vində çiyemon

⁹ Maşkinə ruji çəştəsəy saat donzə əbi, Korneli vıgandə odəmon bə şəhri nez beədə, Peter bo dıvo kardeyro peşe bonisə. ¹⁰ Berdəmədə əv bərk vəşi qəte, harde piyeydəşbe. Xorək hozı kardeədə Peteri qıləy çiyemon vindışe. ¹¹ Əy vindışe ki, osmon obəy, hovujə parçə ğəzinə ço kınco qətə biə qıləy çiy bə zəmin evardə be. ¹² Parçə səpe har curə çolinqə həyvonon, luzəfirskardə həyvonon iyən pərəndon hestbin. ¹³ Qıləy sədo votışe bəy: «Bəşt, Peter, obırın iyən bəhə». ¹⁴ Peteri cəvob doşe: «Əslo ne, ya Rəbb! Az iştə umrədə, nə hərom, nəən mırdolə həyvoni qujdi hardəmni». ¹⁵ Bəvədə sədo dımınə kərə ome iyən votışe: «Mırdol məvot bə Xıdo təmiz votə çiyon». ¹⁶ Se kərə ım tikror be, çəyo ə parçə əlbəhol bə osmon rost kardə be.

Peter şeydə bə Korneli kə

¹⁷ Peter hələn ın çiyemoni barədə şıneydəbe ki, bı vaxti Korneli vıgandə odəmon Simoni kəy parse-parse oməyn nez bin, mandin kəybə qəvədə. ¹⁸ Əvon dəmandin bo sədo karde ki, Peter votə biə Simon iyo mandeydə? ¹⁹ Peter hələ çə çiyemoni barədə no-peqətədəbe ki, bı vaxti Rufi votışe bəy: «Se kəs nəveydə botı. ²⁰ Bəşt, eşi saru. Tərəddud məkə bışı deyəvon, çumçiko Az vıgandəme əvon». ²¹ Peter eşəy saru, votışe bı odəmon: «Azim şımə nəvə odəm. Şımə boçi oməşon?» ²² Əvon cəvob doşone: «Korneli nomədə qıləy sərsa heste. Əv saleh iyən Xıdoku tarsə odəme, Yəhudi xəlg həmməy hurmət kardeydə bəy. Qıləy mığəddəsə mələki bəy əmr kardəşe ki, tını bəştə kə dəvət bıkə, bəştı votəyon quş bıdə». ²³ Bəvədə Peteri dəvət kardışe əvon bə kə iyən ğonəğ oqətişə. Maşkinə ruji Peter əşte şe deyəvon iyən Yafoo biə kali imoniyonən

bəvon umjən bin.

Peter çe Korneli kədə

²⁴ Oruji əvon oməyn bə Ğeysəriyyə. Korneli bə çəşbe əvoni iyən dəvət kardəşbe ıstə ov-avlodon, nezə duston. ²⁵ Peter omeədə, Korneli beşe bəçəy pişvoz, eqımiye bəçəy po, səcdə kardışe bəy. ²⁶ Əmma Peteri rost kardışe əv, votışe: «Bəşt, azən bənə tı qıləy odəmim». ²⁷ Peter de Korneli qəp jəy-jəy dəşin bə kə, vindışe iyo xəyli odəm qırdə bıə. ²⁸ Əy votışe bəvon: «Şımə ıstən zıneydəşon ki, bə Yəhudi ğədəğəne de açinə odəmi mij qəte iyən bəçəy kə dəşe. Əmma Xıdo nişo doşe bəmi ki, az hiç qılə insoni mırdol iyən notəmiz hisob nıkəm. ²⁹ Əve ım odəmon çımı dumo omeədə, az etiroz nıkardə oməym deyəvon. İcozə bıdən, esə bıparsım şıməku, şımə boçi vığandıone ım odəmon çımı dumo?»

³⁰ Korneli votışe: «Se ruj çımı bənav, bı vaxti peçoştə saat seədə az ıstə kədə dıvo kardeydəbim, iberdəmədə tanədəş aski-viski doə libosbətənə odəm mande çımı navədə. ³¹ Əy votışe: “Korneli, ıstı dıvon məsəbin iyən ıstı kardə xəymandə koon bə Xıdo rəsəyn. ³² Dəro bıkə odəmon bə Yafo, Peter votə bıə Simoni dəvət bıkə, əv dəbboğ Simoni dıyokənoədə bıə kədə ğonəğə”. ³³ Az əlbəhol vığandıme odəmon ıstı dumo, vey çok karde oməyş. Esə əmə həmməy iyomon, Xıdo huzurədə, piyeydəmone bıməsəmon ə sıxanon ki, Rəbbi hamyəşe bəti ki, bıvoti bəmə».

³⁴ Peter dəmande bo qəp jəy: «Esə az sərəseydəm ki, Xıdo həğiğətən tərəfkeşəti kardeydəni. ³⁵ Əv ğəbul kardeydə har millətə bıə, Çəy ehtiromi oqətə iyən əməlisaleh bıə odəmi! ³⁶ Xıdo bə İsrail xəlği İstə Kəlomi vığandışe, de İsa Məsihi vositə aştı kardə Şoyə Xəbə rosnişe, Əv çe həmməy Rəbbe. ³⁷ Yəhya xəlği bə vəftiz sədo karde bəpeştə Qalileyəkuş qətə çe Yəhudəyə har vırədə bıəyon şımə zıneydəşon. ³⁸ Xıdo məsh kardışe de Mığəddəsə Rufi iyən ğudrət doşe bə Nazaretijə İsa, Əvən xəymandəti karde-karde, har vırəy nəvəy, iblisi əsorəti jiyədə bıə bə odəmon həmməy şifo doşe, çumçiko Xıdo Deəybe. ³⁹ Əmə şoydimon bə İsa Yəhudiyon məmləkəti har vırədə iyən Yerusəlimədə kardə koon həmməy. Bə çomex kəşəşone Əv kıştışone. ⁴⁰ Əmma Xıdo seminə ruji bəyji kardışe Əv, imkon doşe Bəy ki, bə odəmon zahir bıbu. ⁴¹ İsa bə həmə xəlği ne, çe Xıdo navo səçin kardə bə şoydon, yəni boəmə zahir be, komon ki Çəy mardon dılədə bəyji bey bəpeştə Deəy bə ivirə hardımone iyən peşoməmon. ⁴² Bəməhon isə əmr kardəbe ki, bə odəmon bəyon bıkəmon iyən şoyd bıbəmon ki, Xıdo məhz Əy təyin kardəşbe bo bəyjiyon iyən mardon mihokimə kardeyro. ⁴³ Həmə peyğəmbəron təsdiğ kardeydən ki, Bəy imon vardə har kəsi qınon Deçəy vositə baxşə beydən».

⁴⁴ Peter imoni qəp jə vaxti Mığəddəsə Ruf nozil be bəy quş doəkəson həmməy. ⁴⁵ De Peteri ivirədə omə Yəhudiyə imoniyon hədəyon mandin ki, Mığəddəsə Ruf bə imon omə co millətonən nozil be. ⁴⁶ Oxo əvon məsəşone ki, çoknə ım odəmon noməlumə zıvononədə qəp jəydən iyən Xıdo mədh kardeydən. Peteri dəvom kardışe: ⁴⁷ «İm odəmonən bənə bəmə Mığəddəsə Rufi səşone. Kiysə ğədəğən karde bəzine bəvon de ovi vəftiz bey?» ⁴⁸ De jıqoy əv hamyəy bəvon ki, de İsa Məsihi nomi vəftiz bıbun. Çəyo kəsoybi xahiş kardışe ki, Peter həniyən kamişə mıddət deyəvon bımandı.

Peteri Yerusəlimədə izoh kardəyon

¹ Həvariyon iyən Yəhudeyədə biə imoniyon həmməy məsəşone ki, co millətonən ğəbul kardəşone Xıdo kəlom. ² Peter bə Yerusəlim omeədə Yəhudiyə imoniyon dəmandin əy mızəmmət karde, ³ votışone: «Tı bə sınıt nibəkəson kə şəş, deyəvon ivirədə xorəki hardə!»

⁴ Peter dəmande boəvon de təfsiloti izoh karde: ⁵ «Az Yafo şəhrədə bim, dıvo kardeədə berdəmədə qıləy çiyemon vindıme: bənem hovujə parçə ğəzinə ço kınco qətə biə qıləy çiy osmono evardə be, mande çımı vədə. ⁶ Edyəsəym bəy, vindıme çəy səpe zəminisə jiyə çolinqinon, əşivoə həyvonon, luzəfırskardəyon iyən pərəndon hestin. ⁷ Çəyo az məsəmə qıləy sədo bəmi votışe: “Bəşt, Peter, obırın iyən bəhə!” ⁸ Az votıme: “Əslo ne, ya Rəbb! Hiç vaxti nə hərom, nəən mırdolə çiy bəçımı qəvi qınıyəni”. ⁹ Osmono omə sədo dıminə kərə votışe bəmi: “Mırdol məvot bə Xıdo təmiz votə çiyon”. ¹⁰ Im se kərə tikror be bəpeştə, imon həmməy ijən bə osmon rost kardə be. ¹¹ Bı ləzədə Ğeysəriyyəo çımı tonə vığandə biə seqlə merd pəmande çımı mandə kəy vədə. ¹² Rufi bəmi votışe ki, tərəddud nıkəm bışum deyəvon. Çəmə imoniyə boon biə im şəş kəsən demı bə ico oməymon bə həmonə merdi kə. ¹³ Ə merdi qəp jəşe boəmə ki, çoknə ıştə kədə mələk vindəşe. Mələki votəşe bəy: “Odəm bıvığand bə Yafo, Simon nomədə biə Peteri dəvət bıkə. ¹⁴ Deçəy bəti votə sıxanon, həm tı ıştən, həmən ıştı kəy xıyzon həmməy xılos bəben”.

¹⁵ Az dəmandim bo qəp jəy Mığəddəsə Ruf bəvonən nozil be, çoknə sıftə bəmə nozil bıbe. ¹⁶ Bəvədə bəçımı yod oməyn Rəbbi votə in sıxanon: “Yəhya de ovi vəftiz kardışe, əmma şımə de Mığəddəsə Rufi vəftiz kardə bəbeşon”. ¹⁷ Əve, qırəm Xıdo, bə İsa Məsihi imon vardə bəməhon doə həmonə baxşə bəvonən doşebu, az kim bə Xıdo koy vəynə beşum?» ¹⁸ Əvon in sıxanon məsəədə həni etiroz karde nıznəşone iyən dəmandin bo Xıdo mədh karde, votışone: «Demiyən jıqo məlum be ki, Xıdo bə co millətonən imkon doəşe ki, əvonən tobə bıkən, bə jimoni soyb bıbun!»

Antioxiyədə biə imoniyon icmo

¹⁹ Stefani kışte bəpeştə bino biə təğibi səkiştədə pərən-pərən kardə biə imoniyon oməyn beşin de bə Finikiyə viloyət, ləpək Kipr iyən Antioxiyə. Əvon əncəx bə Yəhudiyon rosnişone Xıdo kəlom. ²⁰ Əmma çəvon dılədə kali kəson, Kiprij iyən Kirenəviyə imoniyon oməyn bə Antioxiyə, Rəbb İsa barədə Şoyə Xəbə bo co millətonən qəp jəşone. ²¹ Xıdo ğudrət deyəvonbe, əve vey kəsi imon vardışe, ğəbul kardışone Rəbb.

²² Bı barədə xəbon oməyn rəsəyn bə Yerusəlimədə biə imoniyon icmo iyən vığandışone Barnaba bə Antioxiyə. ²³ Barnaba oməy rəsəy əyo, vindışe Rəbbi lutf, şoybəse be iyən ehandışe har kəs ki, əvon dilisıxt bəfomand bımandın bə Rəbbi. ²⁴ Barnaba xəymandə odəmbe, çəy dil purbe de Mığəddəsə Rufi iyən imoni, əve vey odəmon imon vardışone bə Rəbbi. ²⁵ Çəyo Barnaba şe bə Tarsus ki, Sauli bıvındı əyo.

²⁶ Əv Sauli vindencən, vardişe əv bə Antioxiyə. Əvon i sor mandin Antioxiyədə biə imoniyon icmoədə, təlim omutişone bə vey odəmon. Məhz Antioxiyədə iminə kərə dəmandin bə şoqirdon məsihiyon votey.

²⁷ Bı vaxti Yerusəlimo kali peyğəmbəron oməyn bə Antioxiyə. ²⁸ Çəvon arədə Aqab nomədə i kəs əşte, de Rufi vositə peyğəmbərəti kardışe ki, dınyoədə bərkə vəşyənı bəbe. Im vəşyənı ğeysər Klavdi vaxtədə be. ²⁹ Əve şoqirdon bə ğəror oməyn ki, har kəs çanə doy bəzine koməqəti bıkə boştə Yəhudəyədə jiyə imoniyə boon. ³⁰ Əvon jəqoən kardışone, vığandışone Barnaba iyən Saul ki, qırdə kardə biə ianon bırosnın bəçəvon sipirişon.

12

Peteri zindono perəxey

¹ Bə vaxtonədə podşo Hirod dəmande bə imoniyə icmo kali uzvon zılm karde. ² Əy de şımşı doşe kışte Yəhya boə Yağub. ³ Əv vindeədə ki, ım bə Yəhudiyon xoş oməy, doşe qəte Peterən. Behəmyozə Nuni idi vaxtədə kardışe ımı. ⁴ Həbs kardışone Peter, şodoşone bə zindon, har dastədə çoqlə sərboz biə ço nubədə nəzorətədə oqəteydebin əy. Hirodi eçin qətəşbe ki, Pəsxə idi bəpeştə Peteri cəmi xəlği vədə mıhokimə bıkə. ⁵ Peter bıçimiro zindonədə oqətə beydəbe, əmma imoniyon icmo boəy dılısıxt dıvo kardeydəbe bə Xıdo.

⁶ Həmon ruji ki Hirod, Peteri bə məhkəmə bardənin be, çəy i şəv bənav Peter hıtəbe qiti zincir jə biə holədə dıqlə sərbozi arədə, nızulonən kəybəku mandəbin zindoni hıvos kardeydebin. ⁷ İberdəmədə Rəbbi mələk zahir be, zindon ğərg be bəçəy nuri. Mələki durtmə jəşe bə Peteri kəmi, pekardışe əv, votışe: «Rəyrə bəşt!» Bə ləzədə Peteri dastonədə biə zinciron eqıniyen. ⁸ Mələki votışe: «Dəbast kışti, pokə ıştə məşon». Peteri kardışe çəy votəyon. Mələki ijən votışe: «Əbo dəqət bəştə, boy çımı dumo». ⁹ Peter mələki dumo şe-şe beşe zindono, əv hiç sənırəsəy ki, mələki kardəyon həğiğın. Jıqo qımon kardeydəbe ki, çiyemon vindeydə. ¹⁰ Əvon dəvardin iminə nızuli paliyo, çəyo dımınə nızuliku, oməyn rəsəyn bə şəhr obıə osınə bəleti. Bəlet ıştən obəy çəvon vədə, əvon beşin ovaştin kuçə, mələk ğəfil ni be. ¹¹ Peter bəştə omeədə, votışe: «Esə az həğiğətən zıneydəm ki, Rəbbi vığandışe İştə mələk, peroxnişe mı Hirodi dasto iyən Yəhudiyon bomı eçin qətə bəlonku».

¹² Peter ımoni sərəsəy, şe bə Yəhya moə Məryəmi kə, bə Yəhya Mark votə beydəbe. Əyo xəyli imonin bo dıvo karde qırdə biəbe. ¹³ Peteri kuyəşe soy bəlet, Roda nomədə qıləy kəniş bə sədo beşe. ¹⁴ Peteri sədo zınə kinə şoyvoku onıkardışe bəlet, vite bə kə. Xəbə doşe bə əyo bıəkəson ki, Peter pemandə bəleti qəvədə. ¹⁵ Əvon votışone bəy: «Tı ıştə ağılı dəqijniyə?» Əmma kinə təkid kardışe. Bəvədə əvon fikir kardışone: «Ğasbu əy hıvosəkə mələke». ¹⁶ Peter isə hələn bəleti kuyeydəbe. Okardışone bəlet, əy vindeədə hədəyon mandin. ¹⁷ Peteri işorə kardışe bəvon, tam bijənın, çəyo qəp jəşe boəvon, Rəbbi çoknə bekardışe əv zindono. Çəyo asbardışe: «In xəbə bə Yağubi iyən boçəmə co imoniyə boon qəp bijənən» ıştən isə beşe bə co vırə şe.

¹⁸ Maştəvo sərbozon bərk bə təloş eqının, hiçki zıneydənıbe, Peter çune şə. ¹⁹ Hirod

nəvəy boəy, əmma pəydo karde nıznaşe, əy təyğat kardışe zindoni nızulon, çəyo əmr kardışe ki, əvoni edom bıkən.

Çımi bəpeştə Hirod Yəhudeyəo beşe şe bə Ğeysəriyyə, mande əyo.

Podşo Hirodi mardey

²⁰ Hirod bərk ğəzəbnok be bə Tir iyən Sidoni səbəson. Əve əvon ıştə arədə bə ray ome bəpeştə, oməyn bəçəy huzur, de səray mudiri Blasti koməqi ojqəvoni xahiş kardışone, çumçiko çəvon məhol ərzaği məsələdə vəbastəbe çı viloyətiku. ²¹ Təyin bıə ruji Hirodi tankardışe ıştə podşo libos, nışte bə taxt, ovardışe bəvon. ²² İzdihom har tərəfo ozik oməy: «İm odəmi sədo ni, xıdo sədoye!» ²³ Həmonə ləzədə Rəbbi mələki bə kəzəl vardışe Hirod, çumçiko əy şukur nıkardışe bə Xıdo. Kemon dəmandin çe dılətono əy harde, əv marde.

Bə Barnaba iyən Sauli vəzifə asbardə be

²⁴ Xıdo kəlom isə vey pevilo beydəbe iyən çəy təsir ziyod beydəbe. ²⁵ Barnaba iyən Sauli bə vırə rosnişone Yerusəlimədə ıştə xıdmət, peqətişone deştə Mark votə bıə Yəhya, oqardin bə dumo.

13

Barnaba iyən Saul bə xıdmət vığandə be

¹ Antioxiyədə bıə imoniyə icmoədə peyğəmbəron iyən mıəllimon hestbin: Barnaba, Niqer votə bıə Simon, Kirenəviyə Luki, de hıkmədor Hirodi ivirədə tərbiyə sə Menahem iyən Saul. ² Əvon bə Rəbbi ibodət kardeədə iyən rujə qəteədə, Mığəddəsə Rufi votışe bəvon: «Barnaba iyən Sauli Boçımı asbardə koy co bıkən». ³ Jıqəən, əvon rujə qəte iyən dıvo karde bəpeştə Barnaba iyən Sauli səpe dast noşone iyən əvoni dəro kardışone.

Ləpək Kiprədə çe vali bə imon omey

⁴ De Mığəddəsə Rufi vositə vığandə bıə Saul iyən Barnaba şin bə Selevkiyə, çəyoən de qəmi dəro qınin bə Kipr. ⁵ Əvon oməyn bə Salamin, əyo Yəhudiyon sinaqoqonədə bəyon kardışone Xıdo kəlom. Yəhyan deyəvonbe, bəvon koməq kardeydəbe. ⁶ Əvon səkuyəşone ləpək Kipri çı sə-bə sə, oməyn bə Pafos. Əyo rast oməyn Baryəşu nomədə qıləy codikor iyən duyəvoje peyğəmbər bıə Yəhudi. ⁷ Əv, vali Serqi Pauli nezə odəmbe. Vali ağılməndə merdbə. Əy dəvət kardışe Barnaba iyən Saul, piyəşe bıməsı Xıdo kəlomi. ⁸ Əmma nomi mənoş codikor bıə Elim, yəni Baryəşu bıçımı vəynə beşe, dastpoçə be ki, bə vali imon varde mane bıbu. ⁹ Bəvədə de Mığəddəsə Rufi pur bıə Saul, yəni Paul de dığğəti edyəsəy bə Elimi, ¹⁰ votışe: «Ha iblisi zoə, ıştı dıl pure de har curə hilə iyən fırdəği, həx bıə bə har çiy deşmen beşəş. Rəbbi sərostə roon bə du bekardeyku dast əkəşniş? ¹¹ Esət Rəbbi dast bəştı vəynə rost bıə, ku bəbeş, i mıddət həşi ruşnə əvindınış». Əlbəhol toyki daməy bəçəy çəşon, əv dəmande ıştəni iyo-əyo okuye, nəvəy bo i kəsi ki, dəçıkı çəy dasti, bıbə əy. ¹² Vali ımı vindeədə, bə Rəbbi

təlimi hədəyon mande iyən imon vardışe.

Pisidiyə Antioxiyədə ibodət

¹³ Paul deştə həmrən de qəmi beşin Pafoso, oməyn bə Pamfiliyədə biə Perqe şəhri. Yəhya çəvonku esiyəy, oqarde bə Yerusəlim. ¹⁴ Əvon Perqeyədə dəvom kardışone bəştə roy, oməyn bə Pisidiyədə biə Antioxiyə. Şanbə ruji oməyn bə Yəhudiyon sinaqoq, dəşin niştin. ¹⁵ Tovrat iyən Peyğəmbəron nıvıştəyon hande bəpeştə sinaqoqi rəison votışone bəvon: «Ha boon, qirəm bə cəmati nəsyət doyro jıçıy vote piyeydonebu, bıvotən».

¹⁶ Paul əşte, noşe ıştə dast sinəsə, votışe: «Ha İsrailijon iyən xıdozinə co milləton, quş bıdən! ¹⁷ Çəmə İsrail xəlği səcdə kardə Xıdo səçin kardəşe çəmə əcdodon iyən açinə məmləkət Misirədə jiyə mıddətədə əvoni qıləy yolə millət kardışe. Çəyo Deştə ğudrətinə dasti becardışe əvon çə vırəyo. ¹⁸ Əy çıl sori mıddətədə səhroədə səbr kardışe bəvon. ¹⁹ Kənanədə haft qılə xəlği ğır karde bəpeştə çəvon zəmini irs doşe bəçəmə əcdodon. ²⁰ İmon həmməy təğribən bə 450 sor bə sə oməyn. Çəyo Xıdo doşe bəvon hakimon. İmi detobə peyğəmbər Şəmueli vaxti dəvom kardışe.

²¹ Çəyo xəlği piyəşe boştə podşo, Xıdo təyin kardışe bəvon Kişi zoə Saul. Əy çıl sor podşoəti kardışe. ²² Çəyo Xıdo diyəro kardışe əv, barz kardışe Davud, podşo kardışe boəvon. Çəy barədə şəhodət kardışe: “Az səçin kardime Boştə Yessey zoə Davud. Əv Çımı dili piyə odəme, Çımı piyəyon həmməy bə vırə bərosne”. ²³ Xıdo Bəştə vədi bəfomandbe, Davudi nəsilə vığandışe bo İsraili Xiloskor biə İsa. ²⁴ Çə İsa xıdməti bənav Yəhya bə cəmi İsrail xəlği vəz kardəşbe ki, tobə bıkən vəftiz bıbun. ²⁵ Yəhya ıştə koy sə kardeədə jıqo votışe: “Şımə ki zıneydəşon mını? Az şımə çəş kardə Ə Şəxs nim. Çımı bəpeştə Əv omeydə ki, az Boçəy şıməbandon okardeyro hiç loyiğ nim”.

²⁶ Çımı boon, İbrahimi nəsilə biə fərzəndon iyən xıdozinə co milləton! Xilosı barədə kəlom bəmə vığandə biə! ²⁷ Yerusəlimi əholi iyən çəvon rəison in Xilosı sənirəsəyn, mihokimə kardışone Əv, demiyən har Şanbə handə biə peyğəmbəron sıxanon bə vırə rosnişone. ²⁸ Əvon Bəyku bə marde loyiğ hiç qıləy taxsır pəydo karde nıznonən, Pilatiku Çəy edomi tələb kardışone. ²⁹ Əvon Çəy barədə navo nıvıştə biəyon həmməy bə vırə rosniye bəpeştə, Əv çomexo evardə be, bə ğəbə məğarə noə be. ³⁰ Əmma Xıdo mardiku bəyji kardışe Əv. ³¹ Ə odəmon ki sıftəku de İsa bə ico Qalileyəo bə Yerusəlim oməbin, İsa bəyji be bəpeştə xəyli rujon mıddətədə bəvon çiyəy. Həmonə odəmon esət xəlği navədə Çəy şoydin.

³² Əmənən esət in Şoyə Xəbə bəşmə rosneydəmon: bəçəmə dədə-bobon vəd kardə biəy bə vırə rəsəy, ³³ Xıdo bəyji kardışe İsa, demiyən icro kardışe çəvon əğılon biə boəmə nıvıştə biə in vədi. Çoknə diminə məzmurədə nıvıştə biə:

“Tı Çımı Zoəş,

Az ımruj Boti Pıə bim”.

³⁴ Çəy bəyji bey iyən Çəy andomi hiç vaxti nıpıxe həxədə isə Əy jıqo votəşe: “Az bə Davudi vəd kardə mığəddəs, həməni etiboynə vədi bədom bəşmə”. ³⁵ Mığəddəsə Nıvıştəy co qıləy vırədən Əy jıqo votəşe: “Tı ahaştınış İştı Salehə Odəm bıpıxı”.

³⁶ Davud bə Xıdo irodə mıvofiğ, ıştə xəlği dilədə ıştə xıdməti sə karde bəpeştə marde.

Bənə iştə pıəon dəkandə be iyən çəy andomən pıxəy. ³⁷ Əmma ə Odəm ki, Xıdo bəyji kardəşbe, Çəy andom nıpıxəy!

³⁸ Əve ha boon, bızınən ki, de ım Odəmi vositə qınon baxşə bey bəşmə bəyon kardə beydə. Bı qınon həmməy qorə şımə de Musa Ğanuni vositə bəroət səy nıznəyone.

³⁹ ım Odəmi hımhımbədə imon vardə har kəs bəroət səy bəzıne. ⁴⁰ Səzukin bıbən ki, Peyğəmbəron Kitobədə nıvıştə bıəyon bəşmə sən nıvon: ⁴¹ “Diyə bıkən, ha pesırəkəson!

Hədəyon bımandən iyən ni bıbən!

Az şımə vaxtədə jıqo çiyon bəkardem ki,

Ehanə boşmə qəp jəşonbəy,

Şımə hiç vaxti bovə nəkeyon”».

⁴² Paul iyən Barnaba sinaqoqo beşəədə cəmati çəvonku əjo kardışe ki, esənə Şanbə ruji ijənən bı barədə qəp bıjənın. ⁴³ Cəmat sinaqoqo beşəədə vey Yəhudi iyən Yəhudi dini ğəbul kardə co xəlğə bıə mominon şin de Paul iyən Barnaba. Paul iyən Barnaba qəp jəşone deyəvon iyən Xıdo lutfədə sabitğədəm jimon kardeyro bəvon nəsihət doşone.

⁴⁴ Esənə Şanbə ruji təğribən şəhri həmə əholi qırdə be ki, Rəbbi kəłomi bıməsın.

⁴⁵ İzdihomi vindeədə Yəhudiyon pəxılətiku dəmandin bə Pauli votəyon etiroz karde, bıhton vote. ⁴⁶ Bəvədə Pauli iyən Barnaba de ğətıyətı votıšone bəvon: «Əmə Xıdo kəłomi sıftə bəşmə rosniyənin bımon. Şımə ki, əy ğəbul kardeydənişon, iştəni loyiğ zıneydənişon bə zolə jimoni, əmə bə co milləton ovardeydəmon. ⁴⁷ Çumçıko Rəbbi bəmə əmr jıqo be:

“Az nur kardıme Tı bo co xəlğon ki,

Xılosi bə zəmini har tərəfi pevılo bıkəy”».

⁴⁸ Co xəlğə bıə odəmon ımı məseədə dəmandin şoyvo karde, mədh kardıšone Rəbbi kəłom, bo zolə jimoni təyin kardə bıəkəson həmməy bə imon oməyn. ⁴⁹ De jıqoy Rəbbi kəłom bə həmon viloyətı har vıřəy pevılo be. ⁵⁰ Əmma Yəhudiyon bəçəvon vəynə noşone mominə jenon iyən şəhri nıfuzinə odəmon, əvon təğib kardıšone Paul de Barnaba iyən tojnišone əvon iştə viloyəto. ⁵¹ Bəvədə əvon eşandıšone iştə lınqon qard bə təğib kardəkəson vəynə, şin bə Konyə. ⁵² Şoqirdon esə boy pur bin de şoyvo iyən de Mığəddəsə Rufi.

14

Paul iyən Barnaba tojniyə be Konyə

¹ Paul de Barnaba Konyədə dəşin bə Yəhudiyon sinaqoq, jıqo dilisıxto qəp jəşone ki, Yəhudiyon iyən Yunanonədə vey odəmi imon vardışe. ² Əmma bəvon bovə nıkardə Yəhudiyon otospınıšone co milləto bıə odəmon, rost kardıšone bə imoniyon vəynə.

³ Paul iyən Barnaba xəyli vaxt mandin əyo. Əvon Rəbbi həxədə de ciqə qəp jəydəbin. Rəbbi isə bəvon əloməton iyən mecuze nišo doyro ğırvə doşe, İştə lutfi barədə kəłomi deçəvon vositə təsdığ kardışe. ⁴ Şəhri əholi bə dı vıřə co be. İ poə Yəhudiyon tərəfi beşin, kali kəson həvariyon tərəfi qətıšone. ⁵ Yəhudiyon de co milləto bıə odəmon

iyən çəvon rəhbəron təhğir kardışone həvariyon, piyəşone əvoni sığbəse bıkən.
⁶ Həvariyon çımiku xəbə qəteədə vitin şin bə Likaoniyə viloyəti Listrə iyən Derbə şəhron iyən bəçəvon qırdokəno. ⁷ Əyoən pevilo kardışone Şoyə Xəbə.

Listrədə sığbəse kardışone Paul

⁸ Listrədə qıləy odəm hestbe, çəy lınqon zəif beyro hejo nışteydəbe, movardo iflicbe iyən ıştə umrədə hiç poyənıbe. ⁹ Əv bə Pauli votəyon quş doydəbe. Pauli dığğət kardışe bəy, sərəsəy ki, çəy bo şifo səy imonış heste. ¹⁰ Əve de barzə sədo votışe: «Bəşt, bımand ıştə lınqonsə!» Ə odəm vaşte ıştə vırəo, dəmande bo piye.

¹¹ İzdihom Pauli kardəy vindeədə, Likaoniyə zıvonədə ozik oməy: «Xıdon insoni surətədə omən çəmə tonol!» ¹² Əvon bə Barnaba Zevs, bə Pauli vey çok qəp jəyro Hermes^b votışone. ¹³ Şəhri kənoədə bıə Zevsi məbədi kahini vardışe neqon iyən çambon bə şəhri dərvozə, əy de cəmati piyəşe boəvon ğırbon obırnı.

¹⁴ Əmma ım dıqlə həvari – Barnaba iyən Paul ımı zıneədə dırnişone ıştə oləton iyən vitin bə izdihomi tərəf, ozik oməyn: ¹⁵ «Im çiçe şımə kardeydəşon? Əmənən şımə ğəzinə odəmimon! Əmə boşmə Şoyə Xəbə vardəmone ki, şımə dast bıkəşən puçə koonku, imon biyən bə Hest Bıə Xıdo. Əy ofəyəşe zəmin iyən osmon, dıyo iyən bəvonədə bıəyon. ¹⁶ Əv mane nıbe bə ğədimə vaxtonədə jiyə milləton həmməy dəştə roy şeyro. ¹⁷ Əmma Xıdo Dəştə kardə xəymandətiyon beşoyd nahaştışe İştəni, jıqəon Əv boşmə osmono voş ekardeydə iyən ıştə vaxtədə məhsul rosneydə, bəşmə ruzi doydə iyən şımə dili de şoyvo pur kardeydə». ¹⁸ Əvon de ım sıxanon de çətini bə cəmati mane bin, nahaştışone boəvon ğırbon obırnı. ¹⁹ Əmma Antioxiyə iyən Konyəo omə kali Yəhudiyon rost kardışone cəmat çəvon səpe. Sığbəse kardışone Paul, oşıkırnişone şəhro bə kəno, jıqo zınəşone əv həni mardə. ²⁰ Şoqirdon bəçəy sə qırdə beədə, Paul əşte bə səpo, oqarde bə şəhr. Maşkinəy əv de Barnaba şe bə Derbə.

²¹ Əvon pevilo kardışone Şoyə Xəbə Derbədə, xəyli şoqird qırdə kardışone. Çəyo əvon oqardin bə Listrə, Konyə iyən Pisidiyə viloyətədə bıə Antioxiyə.

Bə Suriyədə bıə Antioxiyə oqardey

²² Əyo əvon dılsandi doşone bə imoniyon, əmin kardışone əvon ki, imonədə ğoym bımandın, votışone: «Əmə bə Xıdo Podşoəti dəşeyro vey əzyətonku dəvardənininom».

²³ Paul iyən Barnaba har qılə imoniyə icmoədə sipirişon təyin kardışone iyən rujə qətışone, dıvo kardışone, həsr kardışone əvon bəştə imon vardə Rəbbi.

²⁴ Çəyo əvon dəvardin Pisidiyə, oməyn beşin bə Pamfiliyə. ²⁵ Perqiyədə kəlomi bəyon karde bəpeştə əvon şin bə Antalyə. ²⁶ Əvon Antalyəo de qəmi oqardin bə Suriyədə bıə Antioxiyə. İyo bə vırə rosniyəninə xıdmətiro bə Xıdo lutfi əmonət kardə bıəbin. ²⁷ Əyo rəsəədə qırdə kardışone imoniyon icmo, qəp jəşone boəvon Xıdo deçəvon vositə çiçon kardışe, bo co milləton çoknə ro okardışe. ²⁸ Əvon de şoqirdon bə ico xəyli vaxt mandin əyo.

^b**14:12** Bə yunan mifaloqiyə qorə Zevs – sər xıdo nome, Hermes xəbə vardə koməqəvone.

Yerusəlimədə məşvərət

¹ Yəhudəyəo bə Antioxiyə omə kali odəmon bə imoniyon jıqo təlim omuteydəbin: «Qirəm şımə çe Musa boəmə noə ğaydədə sınıtə nıbon, xılos be əzınışon». ² Paul iyən Barnaba de ım odəmon rıxnə iyən bərk mıbohisə kardışone. Oxoədə bə ğəror oməyn ki, Paul iyən Barnaba de dı-se kəs imoniyə boon bə ico bışun bə Yerusəlim, in məsələ de həvariyon iyən sipirişon mızokirə bıkən. ³ De jıqoy imoniyə icmo vığandə odəmon çe Finikiyəo iyən Samariyəo dəvardin. Co milləton imon varde həxədə qəp jəşone boəvon. In xəbə bərk şo kardışe həmə imoniyon. ⁴ Bə Yerusəlimi rəseədə əyo bıə imoniyə icmo uzvon, həvariyon iyən sipirişon çok ğəbul kardışone əvon. Oməkəson qəp jəşone boəvon Rəbbi deçəvon vositə kardəyon həmməy barədə. ⁵ Əmma fəriseyonədə bə İsa imon vardə kali kəson əştin jıqo votışone: «Co millətono bıə odəmon sınıtə karde lozime iyən çəvonku tələb bıkən ki, bə Musa Ğanuni rioyət bıkən».

⁶ Həvariyon iyən sipirişon in məsələ mızokirə kardeyro qırdə bin. ⁷ Xəyli mızokiron bəpeştə Peter əşte, votışe: «Ha boon, şımə zıneydəşon ki, çə rujiku xəyli vaxt dəvardə ki, Xıdo şıməhon dılədə mını səçın kardışe, co milləton çımı zıvonə Şoyə Xəbə bıməsın, imon biyən. ⁸ Odəmon dılı zınə Xıdo bəvonən Mığəddəsə Rufi doşe, çoknə bəmə doəşbe. ⁹ Əv çəmə iyən çəvon arədə hiç fərgə noydəni, çumçiko Əy de imoni vositə pok kardəşe çəvon dilonən! ¹⁰ Jəqobu, nə çəmə, nəən çəmə dədə-bobo kırniyə nıznə qiyəbandi boçi bəçəvon qiy ehaştəydon, Xıdo dəvinə kardeydon? ¹¹ Əmə bove kardeydəmon ki, əmə de Rəbb İsa lutfi xılos beydəmon, əvonən bənə əmə».

¹² Bəvədə həmməy tam jəşone, dəmandin bə Barnaba iyən Pauli quş doy. Əvonən qəp jəşone bəvon Xıdo deçəvon vositə co milləton dılədə soxtə əloməton iyən mecuzon həxədə. ¹³ Əvon ıştə sıxani sə karde bəpeştə Yağubi votışe: «Ha boon, bəmi quş bıdən! ¹⁴ Xıdo co millətono Boştə qıləy xəlğ ofəye məğsədi bəvon sıftə çoknə nəzər səğande barədə Simon Peteri boəmə qəp jəşe. ¹⁵ Peyğəmbəron sıxanon ımı təsdiğ kardeydən, əyo jıqo nıvıştə bıə: ¹⁶ «Çımı bəpeştə Az obəqardem,

Davudi rıjiyə çodı bərpo bəkardem,
Çəy rıjiyə vıron sənibəton bədutem,
Əy tıkror rost bəkardem.

¹⁷ Əve ki mandə həmə odəmon,
İyən həmə xəlğon, komon ki,
Çımı xəlğ beyro sədo kardə bıən,
Əvon bo Rəbbi bənəven,

¹⁸ Əzəliku jıqoşə Rəbb jıqo votəydə».

¹⁹ Əve az jıqo hisob kardeydəm ki, bəpe əmə çətinəti nıvəmon bə Rəbbi imon vardə bo co milləton. ²⁰ Bərəks, əmə bəvon nıvıştənimon ki, bo bıton ğırbon vardeyro mırdol bıə qujdi nəhən, beəxloğətiku imtino bıkən iyən tosniyə bıə həyvonon qujdi iyən xun nəhən. ²¹ Oxo çe Musa Tovrat vey ğədimiku jıqo har Şənbə ruji, har şəhrədə

iyən çe Yəhudiyon sinaqoqonədə handə beydə.

Bə Antioxiyə imoniyon viğandə biə nomə

²² Əve imoniyon icmo həmməy de həvariyon iyən sipirişon bə ico ıştə arədə seçin kardə odəmon de Paul iyən Barnaba bə ivirə bə Antioxiyə viğandışone. İmoniyon dılədə yolyəti kardə dı kəsi seçin kardışone: Barsabba votə biə Yəhudə iyən Sila.

²³ Deçəvon dasti viğandışone in nomə:

«Həvariyonku iyən sipirişonku səlom bıbu, Antioxiyədə, Suriyədə iyən Kilikiyədə jiyə, co millətono biə bəçəmə imoniyon!

²⁴ Bəmə rəsəy ki, çəmə kali odəmon omən şimə tonə deştə sıxanon dırdilə kardəşone şiməni iyən dəqijniyəşone şimə ağıl. Əmma əmə imi aspardəmonni bəvon. ²⁵ Əve əmə bə ğəror oməymon ıştə arəo dı-se kəsi deştə azizə boə Barnaba iyən Pauli şimə tonə viğandımonə. ²⁶ Əvon har dıkəs ıştəni bəçəmə Rəbb İsa Məsihi xıdməti həsr kardəşone. ²⁷ Bəştə ğərori mıvofiğ Yəhudə de Sila şimə tonə viğandeydəmon ki, əvon de sıxani təsdiğ bıkən çəmə nıviştəyon.

²⁸ Əmə de Mığəddəsə Rufi vositə bə ğəror oməymon ki, sıvoy in vocib biə ğaydon bəşmə co əzyəton nıdəmon: ²⁹ Bo bıton ğırbon vardə biə həyvnonon qujdi, toşniyə biə har qılə həyvoni qujdi iyən xun məhən, har curə beəxloğətiku imtino bıkən. Bımon rioyət bıkoşon, sərostə hərəkət bəkaşon. Xəşəcon bımandən».

³⁰ Jıqəən, odəmon dəro qımin, şin bə Antioxiyə, qırdə kardışone imoniyon bə ivirə, doşone bəvon nomə. ³¹ İmoniyon handışone nomə, dılsandi doə sıxanonku şo bin.

³² Yəhudə iyən Sila həməən peyğəmbərbin, deştə sıxanon dılsandi doşone bəvon iyən imonədə ğoym kardışone əvoni. ³³⁻³⁴ Əvon Antioxiyədə mıddəti mande bəpeştə, çəyo de imoniyə boon vido kardışone, de sulhi dəro kardə bin əvoni viğandəkəson tonə.

³⁵ Paul iyən Barnaba mandin Antioxiyədə, əvon əyo de xəyli co imoniyon bə ivirə Rəbbi kəlomi omutişone iyən bəyon kardışone Şoyə Xəbə.

Pauli iyən Barnaba arədə eqıniyə rıxnə

³⁶ Kəmişə mıddəti bəpeştə Pauli votışe bə Barnaba: «Boy oqardəmon ıştə imoniyə boon tonə çəmə Rəbbi kəlomi bəyon kardə həmə şəhronədə, diyəkəmon, çoknə şeydə çəvon koon». ³⁷ Barnaba piyəşe Mark votə biə Yəhyan peqəti deştə, ³⁸ əmma Pauli nıpiyəşe əy deştə peqəti, oxo əv Pamfiliyədə bəçəvon vəynə beşəbe, tərq kardəşbe əvon iyən koməqəti kardəşnıbe bəvon. ³⁹ Çəvon arədə rıxnə jıqo tınd be ki, əvon esiyəyn iyəndıku. Barnaba peqətişe deştə Mark, de qəmi oməy bə Kipr. ⁴⁰ Pauli isə peqətişe deştə Sila, imoniyonən əmonət kardışone əvon bə Rəbbi lutfi dəro kardışone. ⁴¹ Əvon nəvəyn Suriyə iyən Kilikiyə iyən imonədə ğoym kardışone əyo biə imoniyə icmon.

¹ Paul oməy bə Derbə iyən Listrə. Əyo Timotey nomədə qıləy şoqird jiyeydəbe. Çəy moə imon vardə Yəhudibe, çəy pıə Yunanbe. ² Listrədə iyən Konyədə biə imoniyə boon Timotey həxədə çokə sıxanon votəşonbe. ³ Pauli piyəşe əy deştə peqətı, əyo jiyə Yəhudiyon zıneydəbin ki, çe Timotey pıə Yunane, əve Pauli sınıət kardışe əv. ⁴ Əvon şəhrbəşəhr nəveydəbin, Yerusəlimədə həvariyon iyən sipirişon ğəbul kardə ğaydon bə imoniyon voteydəbin iyən asbardeydəbin bimon əməl bıkən. ⁵ İmoniyə icmon imonədə ğoym beydəbin, həmən imon vardəkəson rujbəruij vey beydəbin.

Paul Makedoniyəviyə odəmi çiyemonədə vindeydə

⁶ Miğəddəsə Rufi icozə nıdoşe ki, əvon Asiyə viloyətədə kəlomi pevilo bıkən. Əve əvon Friqiyə iyən Qalatiyə əroziku dəvardin şin. ⁷ Əvon bə Misiyə nezi omeədə piyəşone bişun bə Bitinyə, əmma çe İsa Rufi icozə nıdoşe bəvon. ⁸ Əve əvon Misiyəku dəvardin, oməyn bə Troad. ⁹ Şanqo Pauli qıləy çiyemon vindışe. Makedoniyə viloyəto biə qıləy odəm pemande çəy vədə, lovə kardışe: «Boy bə Makedoniyə, bəmə koməq bıkə!» ¹⁰ Paul in çiyemoni vinde bəpeştə əmə əlbəhol hozı bimon ki, bə Makedoniyə bişəmon. Əmə əmin bimon ki, bo Şoyə Xəbə pevilo kardeyro Xıdo əməni əyo sədo kardeydə.

Lidiyə imon vardışe

¹¹ Troadədə əmə de qəmi oməymon bə Samofrakiyə, maşkinə ruji oməymon bə Neapol. ¹² Əmə Neapolo ovaştimon bə Filipiyə. In vırə çe Makedoniyə həmonə hissə əsos şəhre, Roməviyon əyo səbəso biəbin. Əmə dı-se ruj mandimon əyo. ¹³ Şanbə ruji əmə beşimon şəhri dərvozəo oməymon bə ruy kəno. Jıqo zıneydəbimon ki, Yəhudiyon bo dıvo karde əyo omeydən. Əmə nıştimon, dəmandimon de əyo qırdə biə jenon bo qəp jəy. ¹⁴ Bəmə quş doəkəson arədə, Tiatiyə şəhro biə, ğıymətinə tınd sıə parçə həvatə Lidiyə nomədə qıləy jen hestbe. Əv, xıdozınə, mominə jenbe. Rəbbi hozı kardəşe çəy dıl ki, Pauli votəyon ğəbul bıkə. ¹⁵ Lidiyə iyən çəy xıyzoni uzvon vəftiz bey bəpeştə, əy dəvət kardışe əmə bəştə kə, votışe: «Qirəm şımə mını bə Rəbbi bəfomandə qıləy inson hisob kardeydonbo, boən çımı kədə bımandən». Əy bə zıvon qətışe əməni rozi kardışe.

Paul iyən Sila həbs kardə bin

¹⁶ Ruji əmə bə dıvo kardə biə vırə şeədəsə roədə bəmə foləvonəti rufi qətə qıləy kəniz rast oməy. Əv vəoməyku xəbə doydəbe. Deştə in ğabilyəti əv yolə ğəzənc vardeydəbe boştə əğon. ¹⁷ Əv eqıniye Pauli iyən çəmə dumo, zikkə jəy-jəy voteydəbe: «Im odəmon Xıdovandi-Aləmi ğulonin! Xılosi roy bəyon kardeydən bəşmə!» ¹⁸ Əv har ruj tikror kardeydəbe imi, Pauli həni nıznəşe səbr karde, odyəsəy votışe bə rufi: «De İsa Məsihi nomi bəti əmr kardeydəm, beşi çı kinəo!» Rufi əlbəhol tərqi kardışe əv. ¹⁹ Çə kinə əğon vindeədə ki, çəvon ğəzənc beşe dasto, qətışone Paul de Sila, oşıkırnişone bə şəhri məydon, bə rəhbəron nav. ²⁰ Vardışone im odəmon bə şəhri hakimon navi, votışone: «Im odəmon Yəhudin, bəçəmə şəhri hərkihərkiyəti eğandeydən. ²¹ Boəmə Roməviyon ğədəğən kardə biə adəton pevilo kardeydən ki, əmə

imoni ğəbul karde iyən əməl karde əzinimon». ²² Xəlğən bə Pauli iyən Sila vəynə beşe. Hakimon əmr kardışone ki, evatın çəvon oləton, əvoni de ləvo bıkuyn. ²³ Bərk kuyəşone əvon, çəyo şodoşone bə zindon. Bə zindoni sərnızuli əmr kardışone ki, bərk mihofizə bikə əvoni. ²⁴ Əv jıqo əmri səy bəpeştə dəğandışe əvon bə zindoni dılətonə otağ, bə kındə jəşe çəvon lınqon. ²⁵ Şəvi nimədə Paul iyən Sila bə Xıdo dıvo kardeydəbin, ilahi handeydəbin, dustəğonən bəvon quş doydəbin. ²⁶ İberdəmədə jıqo qıləy bərkə buməlarzə qıniye ki, zindoni de bınəçə larzəy. Kəybon həmməy obin, dustəğon lınqonədə bıə zinciron eqımin. ²⁷ Sərnızul əşte, zindoni kəybon oj vindeədə dəçıkəy çe şımşı, piyəşe bıkiştı ıştəni, əy jıqo zınəşbe ki, dustəğon həmmə vitən. ²⁸ Əmma Pauli vanqipuri zikkə jəşe: «Bəştə conı zərər məjən, əmə həmməy iyomon!» ²⁹ Sərnızuli doşe varde ço, vite bə dıləton, larze-larze dəzonı oməy çe Paul iyən Sila navədə. ³⁰ Əy becardışe əvon bə benton, parsəy: «Çımı əğon, az bo xılos beyro çiç bıkəm?» ³¹ Əvon cəvob doşone: «Bə Rəbb İsa imon biyə, tınən, ıştı xıyzonən xılos bəbeşon». ³² Çəyo əvon həm bəy, həmə bəçəy xıyzoni uzvon Rəbbi kəlomi bəyon kardışone. ³³ Şəvi bı vaxtədə sərnızuli peqətışe şıştışe çəvon yaron. Çəyo dərhol həm əv, həmə çəy xıyzoni uzvon vəftiz bin. ³⁴ Əy vardışe Paul iyən Sila bəştə kə, surfə okardışe boəvon. Bə Xıdo imon vardeyro əv deştə xıyzoni uzvon bə ico şo bin. ³⁵ Rujoboni şəhri hakimon vığandışone ıştə zobiton, votışone: «Vadə ım odəmon». ³⁶ Sərnızuli votışe bə Pauli ın sıxanon: «Hakimon əmr kardışone ki, şıməni vadəm! Esət beşən, xatırcəm bışən!» ³⁷ Əmma Pauli cəvob doşe: «Əmə Romə vətəndoş be-be əvon beməhkəmə xəlği çəşi vədə kuyəşone əməni, dəğandışone bə zindon. Esət piyeydəşone əməni ıştə səyku bıkən ki, hiçki nızın? Ne! Bıdə əvon ıştən bon, əməni bekən». ³⁸ Zobiton rosnışone ın sıxanon bə şəhri hakimon. Əvon məseədə ki, Paul iyən Sila Romə vətəndoşe bə tars dəşin ³⁹ iyən oməyn, uzrxahi kardışone, becardışone əvon zindono, xahiş kardışone ki, şəhri tərq bıkən. ⁴⁰ Paul iyən Sila zindono beşe bəpeştə şin bə Lidiyə kə, vindışone əyo bıə imoniyon, dılsandi doşone bəvon. Çımı bəpeştə dəro qınin şin.

17

Paul de Sila Salonikədə

¹ Əvon Amfipolis iyən Apolloniyə dəvarde bəpeştə, oməyn bə Salonik. İyo qıləy Yəhudi sinaqoq hestbe. ² Paul hejo bey ğəzinə şe bə sinaqoq, se Şanbə dumoyəndı de Yəhudiyon Mığəddəsə Nıvıştəyon barədə mızokirə kardışe, ³ əvoni sərosniyero sıbut kardışe ki, Məsihi mardey, çəyoən mardon dılədə bəyji bey lozimbe iyən votışe: «Çımı bəşmə bəyon kardə ım İsa, Məsihe!» ⁴ Yəhudiyonədə kali kəs, Xıdo ehtiro mi oqətə Yunanon iyən vey nom-sandinə jenon bovə kardışone, umuj qınin bə Pauli iyən Sila. ⁵ Yəhudiyon pəxıləti kardışone, əvon peqətışone deştə vijori məydonədə bıə kali nanəcibə odəmon, qırdə kardışone cəmat, şəhrədə hərkihərki eğandışone. Əvon piyəşone Pauli iyən Sila bə xəlği və bekən, əve hıcum kardışone bə Yasoni kə. ⁶ Əvoni əyo pəydo nıkardeədə şıkırnişone Yason iyən co imoniyə boon bə şəhri yolon huzur, hayku kardışone: «Çe dınyo har vırədə hərkihərkiyəti eğandə ım odəmon,

esətən iyo omən beşən. ⁷ Yasoni ğəbul kardəşe ə odəmon bəştə kə. Əvon dəqordineydən ğeysəri əmron, voteydən ki, İsa nomədə co podşo heste». ⁸ In sıxanon məsə izdihom iyən şəhri yolon bə həyəcon dəşin. ⁹ Oxoədə Yasoni iyən mandə odəmon qirov noşone, çəyo vadoşone əvon.

Paul Beriyəo bekində be

¹⁰ Şəv damencə imoniyə boon dəro kardışone Paul iyən Sila bə Beriyə. Əvon əyo ome bəpeştə şin bə Yəhudiyon sinaqoq. ¹¹ Beriyədə jiyə odəmon, Salonikədə jiyəkəsonə həniyən bərmalə fikir soybbin. Əvon de həvəsi ğəbul kardışone Kəlom, har ruj Miğəddəsə Nivıştəyon tədğig kardeydəbin ki, Paul rost voteydə, ya ne. ¹² De jıqoy çəvon dilədə xəyli odəmi, həmçinin vey nom-sandinə Yunanə jenon iyən merdon imon vardışone.

¹³ Salonikədə jiyə Yəhudiyon zineədə ki, Paul Beriyədə Xıdo kəlomi bəyon kardeydə, əvon oməyn əyo, dəmandin xəlgi dilədə iğtişoş eğande, xəlgi bə ğiyom təhrik karde. ¹⁴ İmoniyə boon əlbəhol dəro kardışone Paul de diyokəno roy. Sila de Timotey isə şəhrədə mandin. ¹⁵ Pauli dəvoniyəkəson deyə bə ico oməyn bə Afinə, çəyoən de Pauli sərəncomi bə dumo oqardin ki, Sila de Timotey rəyrə bıvğandin çəy tonə.

Paul Afinədə Areopaqi məşvərətədə

¹⁶ Paul əvoni Afinədə çəş kardə vaxti vindışe ki, şəhrədə vey bitə heykəl heste. Bı səbəb çəy dil vey norohat be. ¹⁷ Əve əv sinaqoqədə de Yəhudiyon iyən Xıdo ehtiromi oqətə de Yunanon, har ruj vijori məydonədə bəy rast oməkəson mızokirə kardeydəbe. ¹⁸ Epikuri iyən Stoikon cərəyani filosofonən bəçəvon mıbohisə umuj qıneydəbin. Çəvonədə kali kəson parseydəbin: «Ha, çiç vote piyeydəşe im nəqqoli?» Co kəson jıqo voteydəbin: «Məvuji əv açinə xıdon təbliğ kardeydə». Paul isə İsa iyən çəy bəyji be həxədə Şoyə Xəbə bəyon kardeydəbe. ¹⁹ Əvon qətışone Paul, vardışone bə Areopaqi məşvərət^c. Çəyku parsəyn: «Bıvot hələ bəmə, im çı tojə təlime tı təbliğ kardeydəş? ²⁰ Tı konsə çoçinə çiy həxədə qəp jəydəş, əmə piyeydəməne ki, bızınəmon ıştı sıxani məno çiçe». ²¹ Həmmə Afinəvijon iyən əyo jiyə açınon vey xoş omə mışğolot konsə tojə təlimi həxədə qəp jəy iyən məsəybe.

²² Əve Paul Areopaqi vədə mande, jıqo votışe: «Ha Afinəvijon, az vindeydəm ki, şımə vey dindorişon. ²³ Az çaməym ın viron həmməy, de dığğəti diyə kardime bəşmə ibodətqon. Jıqo nivıştə bıə çe qıləy ğırbonqo səpe: “Bə nomələmə Xıdo”. Şımə nızne-nızne ehtirom kardə həmonə nomələmə Xıdo az bəşmə bəyon kardeydəm.

²⁴ Dınyo iyən əyo bıə har çiy ofəyə Xıdo osmoni iyən zəmini Soybe. Əv de insonon dasti dutə bıə məbədonədə jiyeydəni. ²⁵ Çəy ehtiyoci nişə insonon Bəy deştə daston xıdmət bıkən, oxo Əv İştən bə həmə insonon jimon, nəfəs iyən har çiy doydə. ²⁶ Xıdo cəmi bəşəriyəti iqlə odəmo ofəyəşe ki, həmə zəmini dimisə bijiyın. Əyo boəvon vaxt iyən vırə təyin kardışe ki, ²⁷ bınəvın Boəy, hiss bıkən Əy iyən pəydo bıkən Əy,

^c**17:19** *Areopaq* – yəni ğədimə Afinədə ali məşvərət.

hərçənd ki Əv diyəro ni çəməhon har qıləyniku. ²⁸ Oxo “əmə Deçəy vositə jiyeydəmon, hərəkət kardeydəmon iyən mıvcudimon”. Çoknə ki, bı həxədə şımə kali şairon votəşonbe:

“Oxo əmə Çəy nəsilomon”.

²⁹ Madəm ki, əmə Xıdo nəsilomon, bəvədə bəmə şınəy əbini ki, Əv de odəmi orzu iyən deçəy səriştə soxtə bıə ğızılə, niğə, yaanki sığə surətədəye. ³⁰ Vaxt hestbe, Xıdo çe odəmon əvoməti bə nəzər səydəbe, əmma esət Əv hamyeydə ki, odəmon həmməyəvo tobə bıkən. ³¹ Əy təyin kardəşe ruj ki, bəvədə in dınyo de ədoləti mihokimə bəkarde, həməni həni hakim bıə Odəmi səçin kardəşe. Bə həmməy sıbut kardəşe ım, mardon dılədə bəyji kardışe Əv!»

³² Əvon bəyji be həxədə məsəədə çəvon kali kəson pesireydəbin, co kəson isə votışone: «Bı barədə əmə co vaxti bəti quş bədomon». ³³ Bəvədə Pauli tərəq kardışe əvon. ³⁴ Əmma kali kəson imon vardışone, umuj qınin bə Pauli. Çımon dılədə Areopaqi uzv bıə Dionis, Damaridə nomədə qıləy jen iyən co kəson hestbin.

18

Paul Korinfədə bo Yəhudiyon vəz kardeydə

¹ Çımi bəpeştə Pauli tərəq kardışe Afinə, dəro qıniye bə Korinf. ² Əyo əv Akilə nomədə Ponti viloyəto bıə bə qıləy Yəhudi rast oməy. Əv bı nezon deştə jeni Priskillə İtaliyəo oməbe, çumçiko ğeysər Klavdi əmr kardəşebe ki, Yəhudiyon həmməy Romə tərəq bıkən. Paul oməy peqını bəvon. ³ Əvon de Pauli eyini sənəti soybbin, əvonən çodı duteydəbin, əve Paul deyəvon bə ico mande bo ko karde. ⁴ Əv har Şanbə ruji sinaqoqədə de Yəhudiyon iyən Yunanon mızokirə kardeydəbe, bə hərəkətbe ki, əvoni bə imon biyə.

⁵ Keynə ki Sila de Timotey Makedoniyəo ome, Pauli sərf kardışe ıştə həmə vaxt bo Rəbbi kəlomi bəyon karde iyən bo Yəhudiyon şəhodət kardeydəbe ki, İsa çe Xıdo Məsihe. ⁶ Əmma Yəhudiyon bəy mane beədə iyən əy təhğir kardeədə əy eşandışe ıştə oləti qard, votışe bəvon: «Şımə ıştən qınokorişon ıştə məhvədə! Esə az de təmizə vicdoni ğeyri-yəhudiyon tonə şeydəm». ⁷ Paul beşe çe Yəhudiyon sinaqoqo, şe bə neziyədə bıə xıdopərəst Titi Yust nomədə qıləy şəxsi kə. ⁸ Sinaqoqi rəis bıə Krisp iyən çəy xıyzoni həmməy imon vardışone bə Rəbbi. Korinfijon veyni məsəşone Pauli vəz imon vardışone, vəftiz bin. ⁹ İ şəv çiyemonədə Rəbb bə Pauli çiyəy, votışe: «Mətars, qəp bıjən, tam məjən! ¹⁰ Az detinim, hiçki bəti zəfə rosniye nıbəzne. Bı şəhrədə Bəmi məxsus bıkəson veyin». ¹¹ Əve Paul sorinim mande əyo, Xıdo kəlomi omutışe bə xəlği.

Paul Axayyədə məhkəmə vədə

¹² Qalliyə çe Axayyə viloyəti vali bıə vaxtonədə, Yəhudiyon ivirədə hıcum kardışone bə Pauli, okırnişone əv bə məhkəmə. ¹³ Jıqo votışone: «Im şəxs bə Xıdo ğeyri-ğanuni ibodət kardeyro xəlği təşviğ kardeydə». ¹⁴ Pauli piyeydəşebe ki qəp bıjən, Qalliyə votışe bə Yəhudiyon: «Ha Yəhudiyon, qırəm şımə ittıhom kardəyonbəy əv

komsə ciddi nohəxətiədə, yaan co qıləy cinoyətədə, bəvədə az şimə şikati ğəbul əkəym. ¹⁵ Əmma qıləy təlimi, kali nomon iyən şimə Ğanuni həxədə həsbəhs şeydə, ıstən in məsəlon həll bıkən. Az piyeydəmni jıqo məsəlonədə hakim bıbum». ¹⁶ Əve əy məhkəmə zalo tojnişə əvon. ¹⁷ Bəvədə əvon qətışone Yəhudi sinaqoqi tojə rəis bıə Sosfen çe məhkəmə zali vədə kuyəşone, əmma Qallıyo bı hodisə hiç məhəl nınoşə.

¹⁸ Paul mıddəti mande Korinfədə. Çəyo əy vido kardışə de imoniyə boon, de Priskillə iyən Akilə bə ivirə de qəmi oməy bə Suriyə. Pauli Kenxreyədə toşəşə ıstə sə, çumçiko əy əhd kardəşbe. ¹⁹ Əvon oməyn bə Efes, Pauli oqətışə Priskillə iyən Akilə əyo, ıstən şe bə sinaqoq, dəmande de Yəhudıyon mızokirə karde. ²⁰ Əvon lovə kardışone bəy ki, tikəyən bımandı çəvon tonə, əmma əv rozi nıbe. ²¹ Paul çəvonku esiyədə jıqo vəd kardışə ki, de Xıdo rizo az ijən obəqardem. Çəyo de qəmi şe Efeso. ²² Əv bə Ğeysəriyyə rəse bəpeştə şe bə Yerusəlim, bə imoniyon icmo peqıniye bəpeştə dəro qıniye bə Antioxiyə. ²³ Antioxiyədə mıddəti mande bəpeştə Paul çəyo beşe bə ro. Qalatiyə iyən Friqiyyə viloyəton çaməy, bə əyo bıə şoqirdon dılsandi doşe.

Apollo Efesədə kardə xıdmət

²⁴ Bı vaxti İskəndəriyədə moəo bıə Apollo nomədə qıləy Yəhudi oməy bə Efes. Əv səvodinə odəmbə, Mığəddəsə Nıvıştəyon çok zıneydəbe. ²⁵ Əy umutəşbe Rəbbi Ro, çe İsa barədə dılısıxtə qəp jəydəbe, odəmon sərost omuteydəbe, əmma əv əncəx çe Yəhya kardə vəftizi barədə zıneydəbe. ²⁶ Apollo dəmande sinaqoqədə de ciqə qəp jəy, Priskillə iyən Akilə əy məsəncən dəvət kardışone əv ıstə tonə, həniyən rost sərosnişone bəy Xıdo Ro. ²⁷ Apollo piyeydəşbe bışu bə Axayyə viloyət, əve imoniyə boon bəy dılsandi doy-doy nomə nıvıştışone bə əyo jiyə şoqirdon, çəvonku xahiş kardışone ki, Apollo ğəbul bıkən. Apollo əyo omencə yolə koməqəti kardışə de Xıdo lutfi bə imon oməkəson. ²⁸ Oşkoə mızokironədə Apollo de ciddi cəhdi əks beşeydəbe bə Yəhudıyon, de Mığəddəsə Nıvıştəyon sıbut kardeydəbe ki, İsa, çe Xıdo Məsihe.

19

Efesədə Xıdo kəlomi təsir

¹ Apollo Korinfədə beədə, Paul viloyəti peştəku dəvarde oməy bə Efes. Əyo əv bə kali imoniyon rast ome. ² Votışə bəvon: «Şimə imon vardeədə Mığəddəsə Rufi səyone?» Əvon votışone: «Əmə hətto Mığəddəsə Rufi be-nıbeku bexəbəmon». ³ İmi məsəədə Paul parsəy: «Bəvədə şimə çoknə vəftiz bıəşon?» Əvon cəvob doşone: «De Yəhya kardə vəftizi əmə vəftiz bıəmon». ⁴ Pauli votışə: «Yəhya kardə vəftiz tobərobe. Əy sədo kardışə xəlğ ki, çımı bəpeştə bə Oməkəsi imon biyən, yəni bə İsa». ⁵ Əvon ımı məsəncən de Rəbb İsa nomi vəftiz bin. ⁶ Paul ıstə daston çəvon səpe noədə Mığəddəsə Ruf nozil be bəvon. Əvon dəmandin noməlümə zıvononədə bo qəp jəy iyən peyğəmbərəti karde. ⁷ Əvon həmməy ivirədə təğribən donzə kəsbin.

⁸ Pauli sinaqoqədə de ciqə qəp jəşe. Əv se manq deyəvon mızokiron kardışə iyən Xıdo Podşoəti həxədə ehandışə əvon. ⁹ Çəvon kali kəson dilon kurocəğbin, bovə nıkardışone, xəlği çəşi vədə çe Rəbbi Roy təhğir kardışone. Bəvədə Paul esiyəy

çəvonku. Əy co kardışe imoniyon iyən har ruj deyəvon çe Tirani mihozirə zalədə mızokirə kardeydəbe. ¹⁰ De minvoli dı sor dəvarde, çe Asiyə viloyətonədə jiyə Yəhudiyon iyən Yunanon həmməy məsəşone Rəbbi kəlom.

¹¹ Rəbbi de Pauli vositə yolə mecuzon nişo doşe. ¹² De jıqoy bə Pauli andomi pexəviyə ləçəkon iyən vanon çe noxəşinon səpe noydəbin, çəvon noxəşiyon çok beydəbin iyən şərə rufon beşeydəbin çəvonno.

¹³ Kali səfilə Yəhudiyə cındoronən piyəşone de Rəbb İsa nomi cınon bitojnın. Əvon votışone: «De Pauli vəz kardə İsa nomi bəşmə əmr kardeydəm!» ¹⁴ Çe Yəhudiyon sər kahin Skevə haft qılə zoən jıqo kardışe. ¹⁵ Əmma şərə rufi jıqo cəvob doşe bəvon: «İsa az zıneydəm, Paulən məlume bəmi, bəs şımə kiyon?» ¹⁶ Dılətonədəş şərə ruf bıə odəmi de jıqo qıləy ğırvə cum hardışe çəvon səpe ki, bəçəvon həmməy zu oməy, əvon qucili iyən yarəjə holədə vitin beşin kəo.

¹⁷ Efesədə jiyə Yəhudiyon iyən Yunanon imi məsəədə tars dəşe bəçəvon con, de jıqoy Rəbb İsa nomi nıfuz ziyodə be. ¹⁸ İmon vardəkəson veyni oməyn, bərmalə bə qiy qətişone iştə taxsiron. ¹⁹ Navko de cındorəti mişğol bıə vey kəsonən vardışone iştə cındorə kitobon, odəmon çəşi vədə sutışone imoni. Sutə bıə kitobon umumi ğıyməti hisob kardışone, məlum be ki, penco həzo nığə pulbe. ²⁰ Jıqonə, Rəbbi kəlom pevilo beydəbe iyən çəy təsir həniyən vey beydəbe.

²¹ Çımon həmməy bəpeştə Paul dilisixto bə ğəror oməy ki, Makedoniyə iyən Axayyəo dəvardı bışu bə Yerusəlim. Əy votışe: «Bə Yerusəlim ome bəpeştə, bəpe bə Romə bışum». ²² Əy iştə dıqlə koməqəvon Timotey iyən Erasti vığandışe bə Makedoniyə, əmma iştən mıddəti Asiyə viloyətədə mande.

Efesədə eqıniyə hərkihərkiyəti

²³ Bı vaxti bə Rəbbi Roy qorə yolə hərkihərkiyəti eqıniyə. ²⁴ Demitri nomədə qıləy zərqər nığəo çe ilahə Artemidə məbədi maketi hozı kardeydəbe, demiyən sənətkon veyə ğəzənc peqəteydəbin. ²⁵ Əy bə ivirə qırdə kardışe de ın koy mişğol bıə uston iyən sənətkon votışe: «Ha duston, zıneydon ki, çəmə ğəzənc çı koədə beşeydə. ²⁶ Əmma şımə iştən vindeydon iyən məseydon ki, ım Pauli deştə vəzon əncəx Efesədə ne, həməni cəmi Asiyə viloyətədə royku bekardeşə vey kəson. Əv voteydə ki, de insoni dasti tumo kardə bıə xıdon, həğiğiyyə xıdo nin. ²⁷ ım əncəx bəçəmə sənəti çokə nomi xələl vardeydəni, həməni çe yolə ilahə Artemidə məbədi bə hiç-puç bekardeydə. Həni cəmi Asiyə viloyət, həməni cəmi dınyo ehtrom kardə ilahə iştə ilahiyyə əzəməti qin bəkarde».

²⁸ Əvon imi məsəcən dəmandin de ğıyzi bo zikkə jəy: «Efesi ilahə Artemidə həmməysə yole!» ²⁹ Şəhr həmməy bəyəndı qıniyə. Odəmon qətişone Pauli həmron Makedoniyəviyə Qay iyən Aristarx, həmməy ivirədə erijien bə ojəteətir. ³⁰ Pauli piyəşe bışu bə ojəteətir, əmma şoqirdon nahaştışone. ³¹ Hətto çe viloyəti hukməti kali nımoyəndon, Pauli duston bə zıvon qətişone əv ki nişu bə ojəteətir.

³² Qırdə bıəkəson lap qin kardəşonbe iştə sə, çumçiko har kəsi qəvo qıləy avaz omeydəbe. Çəvon veyni hiç sərəseydəni bə ki, boçi iyo omən. ³³ Əvon İskəndəri bənav bekardeədə izdihomi dıləo kali kəson tələb kardışone ki, imi izoh bıəkə. İskəndəri noşe

ıřtə dast sinəsə, sədo kardıře xəlğ bə aşıřeti, piyəře ıřtəni mıdofıə bıkə. ³⁴ Əmma xəlğ zıneədə ki, əv Yəhudiye, həmməyəvo təğribən dı saat jıqo zikkə jəřone: «Efesi ilahə Artemidə həmməysə yole!»

³⁵ Bəvədə řəhri rəison qıləyni beře bə xəlği huzur. Əy aşıř kardıře əvon, votıře: «Ha Efesıjon, məqər bə cəmi dınyo məlum ni ki, řəhr Efes çe yolə Artemidə məbədi iyən osmono eqıniyə çəy heykəli mıhofize? ³⁶ İmi hiç kəs bə həřə jəy əzini. Əve, bəpe řımə aşıř bıbən iyən səhvə hərəkət məkən. ³⁷ řımə vardəone ım odəmon iyo, intasi çımon hiç qıləyni, nə kisib kardəřni məbəd, nəən kufr kardəřni bəçəmə ilahə. ³⁸ Qırəm Dimitri iyən çəy sənətkon hesteřonbu çəvon kom qıləyniku řikat, bəvədə bıçımıro çəmə hestımone məhkəmə iyən hukmət. řımə ıřtə bə iyəndı bıə řikaton əyo varde bəzıneřon. ³⁹ Ehanə řımə hestıonebu həniyən co qıləy pars, bəvədə edařtən əy bə ğanuni məclisi. ⁴⁰ Bı ımrujnə hodisonro əməni hərkihərkiyətiədə ittıhom karde bəzınen, bəvədə əmə ıřtəni hiç curə bə təmizi bekarde əzınimon, çumçıko çı mərənqo hiç qılə əsos niře». ⁴¹ Deřtə ım sıxanonən əy pevılo kardıře həmonə mərənqo.

20

Pauli bə Makedoniyə iyən Yunanıstan səyohət

¹ Hərkihərkiyəti sə be bəpeřtə Pauli sədo kardıře imoniyon, dılsandı doře, tərç kardıře əvonı, dəro qıniye bə Makedoniyə. ² Ə viloyəton dəvarde-dəvarde, de imoniyon dılvandı doə vey qəron jəře. Əv oməy bə Yunanıstan, ³ se manq mande əyo. Paul de qəmi bə Suriyə řeyro hozı beədə Yəhudiyon sui-ğəsd hozı kardıřone boəy, əv çımiku xəbədo beədə, bə ğəror oməy ki, Makedoniyəo bə dumo oqardı. ⁴ Beriyəviyə Pirri zoə Sopater, Salonikijə Aristarx iyən Sekund, Derbəviyə Qay, Timotey, həmçinin Asiyə viloyəto bıə Tixik iyən Trofim deəy řeydəbin. ⁵ Əvon řın bənav, Troadədə əməni çəř kardıřone. ⁶ Əmə esə boy Behəmyozə Nuni idi bəpeřtə de qəmi beřimon Filipo, penc ruji bədiqə Troadədə umuj bimon bəvon. Əmə haft ruj mandimon əyo.

Evtixi bəyji bey

⁷ Çe haftə ıřambə ruji əmə həmməy nun poəkarde mərosimiro qırdə bimon. Pauli qəp jəře de odəmon, hozı be ki, mařtənə ruji dəro bıqını, əve çəy vəz tosə řəvinimə dəkəřəy. ⁸ Çəmə niřtə penə çəřmədə çandə qılə çə vəřeydəbe. ⁹ Evtix nomədə qıləy nuperəsə zoə niřtəbe pencə vədə. Pauli vəz vey dəkəřeyro, hani bardıře Evtix, əv seminə mərtəbəo eqıniye bə jiton. Əy rost kardeədə vindıřone mardə. ¹⁰ Paul eře saru, olxarte nuperəsə zoə səpe, dəvənqo qətiře əv, votıře: «Norohat məbən, əv bəyjiye!» ¹¹ Əv ijən rost be sape, poə kardıře nun, hardıře. Pauli detosə mařtə qəp jəře deyəvon, çəyo dəro qıniye. ¹² Nuperəsə zəon bəyjiyə holədə bardıřone iyən çı hodisəku dılvandı səřone.

Troado bə Milet səyohət

¹³ Əmə peniřtimon bə qəmi, dəro qınimon bə Assos ki, Pauli peqətəmon deřtə. Əv ıřtən bə ğəror oməbe ki, de hıřki ro bıkə. ¹⁴ Assosədə əv beře bəçəmə və, əmə

penşandımone əv bə qəmi, dəro qnimon bə Mitilinə. ¹⁵ Çəmə qəmi çəyo dəro qniye, maştənə ruji nez bimon bə ləpək Xiosi. İ ruji bədiqə əmə həni ləpək Samosədə bimon, i ruj dəvarde bəpeştə oməymon bə Milet. ¹⁶ Paul bə ğəror oməbe, Efesiku dəvardı, Asiyə viloyətədə nımandı. Əv tadibe ki, mımkun bıbo bo Pencominə Ruji idi ıştəni bırosnı bə Yerusəlimi.

¹⁷ Pauli Mileto odəm vığandışe bə Efes, xahiş kardışe ki, imoniyon icmo sipirişon bon çəy tonə. ¹⁸ Əvon omə bəpeştə, əy votışe bəvon: «Şımə zıneydəşon ki, az bə Asiyə viloyət omə sıftənə rujiku çoknə jiyəm iyo. ¹⁹ Yəhudiyon təşkil kardə sui-ğəsdon səbəbo az çandə qılə dəvinəo dəvarde-dəvarde, qırd de həliməti iyən çəşə arsi xıdmət kardıme bə Rəbbi. ²⁰ Az bəşmə foydəyn bıə hiçiy ıştə nəzəro vanıdome, həm xəlği vədə, həm kəbəkə nəvəym vəz kardıme, təlim omutıme bəşmə. ²¹ Az həm bə Yəhudiyon, həmən bə Yunanon bəyon kardıme ki, əvon tobə kardənin, bə Xıdo oqardənin iyən bə Rəbb İsa imon vardəninin. ²² Esət az de Rufi rəhbərəti bə Yerusəlīm şeydəm, hiç zıneydənim ki, əyo çiçon bomen bəçımı sə. ²³ Az əncəx ımı zıneydəm ki, Mığəddəsə Ruf har şəhrədə mını xəbədo kardeydə ki, zindon iyən əzob-əzyət mını çəş kardeydə. ²⁴ Əmma az bəştə jimoni məhəl noydənim ki, bıdə Rəbb İsa bəmi həvolə kardə xıdməti bə sə bijənım, Xıdo lutfi barədə Şoyə Xəbə bə insonon bırosnım.

²⁵ Esət az zıneydəm ki, çımı Podşoəti barədə vəz kardə şıməhon həmməy həni i kərən mını nıbəvindeşon. ²⁶ Əve ımruj bəyon kardeydəm ki, çımı vicdon təmize, qırəm kiysə xılos nıbo bıardo, az baiskor nim, ²⁷ çumçıko Rəbbi irodə bəşmə qırd bəyon kardeyro tərəddud nıkarđıme.

²⁸ Həm ıştəku, həmən Mığəddəsə Rufi şıməni nəzorətəvon təyin kardə həmə qələku mığoyət bıbən. Xıdo Deştə Zoə xuni vositə bə dast vardə imoniyon icmo nığo bıdən. ²⁹ Zıneydəm ki, az şıməni tərq karde bəpeştə divinə vağon bomen şımə səpe, əvon rəhm əkənin bə qələ. ³⁰ Hətto şımə ıştə arədən jəqo odəmon pəydo bəben ki, əvon təhrif bəkan həğiğəti ki, imoniyon ıştə dumo bıbən. ³¹ Əve səzukin bıbən! İştə yodədə oqətən ki, az se sori dılədə de çəşə arsi şəv-ruj nəsyət doəme bə şıməhon har qıləyni. ³² Esə az şıməni bə Xıdo iyən Bəçəy lutfi barədə bıə kəlomi asbardeydəm. Im kəlom inkişof bədo bəşmə iyən Çəy mığəddəsə xəlği arədə irs bədo bəşmə.

³³ Az nıpiyəme hiç kəsiku nə nığə, nə ğızıl, nəən libos. ³⁴ Şımə ıştən zıneydəşon ki, az deştə dasti boştə iyən boştə həmron har rujnə nunə pul ğəzənc kardəme. ³⁵ Az piyəme ıştə kardə har koədə nımunə bıbum boşmə ki, əmə zəhmət kəşe-kəşe koməq bıəninion bə zəifon, ıştə yodədə oqətəmon çe Rəbb İsa ın sıxanon: “Doy, həniyən vey baxtəvərəti vardeydə səysən”».

³⁶ İmoni vote bəpeştə Paul de cəmati ivırədə dəzıno oməy dıvo kardışe. ³⁷ Həmməy bəməyn, dəvənqo qətışone Paul, maç kardışone əv. ³⁸ Əvon həmməysə vey bəçəy ə sıxanon ğəmqın bin ki, əvon həni i kərən əy nıbəvinden. Çəyo əvon dəvonışone Paul de tosə qəmi.

¹ Əmə esiyəymon çəvonku, de qəmi səbəro bimon bə ləpək Kos. Maşkinəy əmə oməymon bə Rodos, çəyoən bə ləpək Patara, ² pəydo kardımone əyo bə Finikiyə dəro qınıyə qıləy qəmi, peniştimon bəy, dəro qınımon. ³ Əmə Kipriku dəvardimon, əv mande çəmə çəpə tərəfədə, rəsəymon bə Suriyə. Tirədə beşimon bə sahil, çumçiko qəmi boy əyo təy kardəninbin. ⁴ Əyo əmə pəydo kardımone şoqirdon, i haftə mandimon çəvon tonon. Şoqirdon, Rufi təsiri jiyədə, bə zıvon qətişone Paul ki, nişu bə Yerusəlim. ⁵ Çəmə əyo mande middət sə be bəpeştə, əmə səbəro bimon. İmoniyon isə deştə jenon iyən əğılon dəvonişone əmə şəhro bə liman. Dıyokənoədə dəzonı oməymon, dıvo kardımone, ⁶ çəyo vido kardımone deyəvon, peniştimon bə qəmi, əvon esə boy oqardin bəştə kəon.

⁷ Tiriku dəvom kardımone bə dıyo səyohət, oməymon bə Ptolemaid iyən əyo peqinimon bəştə imoniyə boon, i ruj mandimon çəvon tonon.

Aqab peyğəmbəri kardə çəşnavi

⁸*Maşkinəy əmə dəro qınımon, oməymon bə Ğeysəriyyə. Əyo Şoyə Xəbə pevilo kardə haft xıdmətəvoni qıləyni bıə Filipi tonon oməymon, mandimon çəy kədə. ⁹ Filipi hestışbe ço qılə subayə kinə, əvon peyğəmbərəti kardeydəbin.

¹⁰ Əmə xəyli vaxt mandimon çəy kədə, bı vaxti Aqab nomədə qıləy peyğəmbər Yəhudəyəo oməy çəy tonon. ¹¹ Əv nez be bəmə, peqətişə Pauli kışti, dəbastışə iştə doston iyən lınqon iyən votışə: «İmha, Miğəddəsə Ruf jıqo voteydə: “Yəhudiyon ın kışti soybi Yerusəlimədə jıqo dədəbasten, çəyoən əy bə co milləton təslim bəkarden”».

¹² İm sıxanon məse bəpeştə həm əmə, həmən çəvrəyjə imoniyon dəmandin bə Pauli lovə-mınnət karde ki, nişu bə Yerusəlim. ¹³ Pauli cəvob doşe: «İm çiçe şımə kardeydon? Boçi bəmeydon, çımı dılı doğ kardeydon? Az Yerusəlimədə əncəx bə həbsxonə ne, həmən bə Rəbb İsa nomi xoto bo marde hozım!» ¹⁴ Əmə sərəseymon ki, çəy fikri dəqiş kardey mımkun ni, votımone: «Bıdə Rəbbi irodə bıbu!»

¹⁵ Middəti dəvarde bəpeştə əmə səbəro bimon, dəro qınımon bə Yerusəlim.

¹⁶ Deyəmə dı-se kəs Ğeysəriyyəviyə imoniyonən oməyn. Əvon vardışone əmə iminə imoniyon qıləyni bıə Minason nomədə bə i kəsi kə. Əv Kiprijbe, əmə mandimon çəy kədə.

Yerusəlimədə voteydən ki, Paul bə Ğanuni əməl kardeydəni

¹⁷ Oxoy ki əmə oməymon bə Yerusəlim, imoniyə boon vey çok ğəbul kardışone əməni. ¹⁸ Maşkinə ruji de Pauli bə ivirə şimon bo Yağubi vinde, sipirişon həmməy qırdə bıəbin əyo. ¹⁹ Deyəvon hol-əhvol qəte bəpeştə, Pauli mifəssəl qəp jəşe boəvon iştə xıdməti vaxtədə çe Xıdo co milləton dilədə kardəyon həmməy həxədə.

²⁰ Çəy ın sıxanon məsəkəson şukur kardışone bə Xıdo, çəyo votışone bəy: «Vindeydəş, boə, çe Yəhudiyon dilədə behudə vey bə imon oməkəs heste, həmən əvon Ğanuni həvari kəşeydən. ²¹ Əvon iştı barədə məsəşone ki, tı omuteydəş co

milləton dılədə jiyə Yəhudiyon həmməy dim bıqordınon Musa təlimiku, həni ıstə zoon sınıtə nıkən iyən bəçəmə adəton əməl nıkən. ²² Çiç kardey bəbe? Həlbəttə, odəmon bəzinen ki, tı iyoş. ²³ Tı pemand bəçəmə məslohati. Çəmə arədə ço kəs heste, əvon əhd kardəşone. ²⁴ Deyəvon ivirədə bışi, ğusl mərosimi bə vırə bırosın, çəvon xarci bıdə ki, bıdə əvon ıstə səy toşe bızın. Bəvədə əvon həmməy bəzinen ki, tı ıstən bə Ğanuni əməl kardeydəş, əmma ıştı həxədə hədəərə qəp jəydən. ²⁵ Bə imon omə ğeyri-yəhudiyon barədə isə, əvon bə vırə rosniyəninin çəmə ğətnomə, əyo əmə jıqo nıvıştəmonə ki, bo bıton ğırbon vardə bıə həyvnonon qujdi, tosniyə bıə həyvnonon qujdi iyən xun nəhən, həmçinin beəxloğətiku imtino bıkən». ²⁶ Bəvədə Pauli peqətişe ım odəmon, maştənə ruji deyəvon bə ico ğusl doyro oməy bə məbəd, çəyoən xəbə bıdə ki, ğusl doyro vocib bıə middət keynə sə bəbe, çəy bəpeştə boçəvon har qıləyni ğırbon edəştənine.

Xəlği piyeydəşe Pauli bıkiştı

²⁷ Im haft ruji middət sə beydəbe ki, Asiyə viloyəto bıə Yəhudiyon vindışone əv məbədədə, rost kardışone cəmat, qətişone əv ²⁸ iyən ozik oməyn: «Ha İsrailjon, koməq bıkən! Imha, ım odəmə har vırədə bə har kəsi bəçəmə xəlği, bə Ğanuni iyən bı Mığəddəsə vırəy vəynə təlim omutəkəs. Esətən əy hətto vardəşe Yunanon bə məbəd, mırdol kardışe ım Mığəddəsə vırə!» ²⁹ Im Yəhudiyon ruji bənav vindəşonbe şəhrədə de Pauli bə ico Efesijə Trofimi, jıqo zınəşone ki, Pauli vardəşe əvən bə məbəd.

³⁰ Şəhr həmməy qınıye bəyəndı, cəmat vite oməy, qətişone Paul, bekırnişone məbədə. Əlbəhol bastışone məbədi kəybon. ³¹ Əvon hozı bin ki, Pauli bıkiştın, əmma bı vaxti xəbə rosnışone bə ləşğəri sərhəzo ki, Yerusəlim həmməy bəyəndı qınıye.

³² Əve sərhəzo əlbəhol peqətişe deştə sərsaon iyən sərbozon, oməy əyo. Cəmat əvoni vindeədə dast kəşəşe Pauli kuyeyku.

³³ Sərhəzo nez oməy, həbs kardışe Paul, əmr kardışe ki, dıqlə zincir bıjənın bəy. Çəyo əv parsəy ki, ım odəm kiye iyən çiç kardəşe əy. ³⁴ Əmma cəmati dıləo har kəsi qəvo qıləy avaz omeydəbe, zikhazikiku sərhəzo hiçi məse nıznəşe. Əve əy əmr kardışe ki, Pauli bıbən bə ğələ. ³⁵ Paul poplınqəsə rost beədə, cəmati dılədə jıqo hərkihərkiyəti eqınıye ki, sərbozon məcbur bin əy ıstə dastonsə bıbən. ³⁶ Cəmat esə boy şeydəbe çəvon dumo, zikkə jəydəbe: «Bıkiştən əy!»

Paul ıstəni təğdim kardeydə

³⁷ Bə ğələ dəşəədə Paul ovardəy bə sərhəzo: «Dı-se kəlimə bəzınem bətı vote?» Sərhəzo parsəy: «Tı zıneydəş yunanə zıvoni? ³⁸ Az jıqo zıneydəbim tı bı nezon ğıyom rost kardə, ço həzo ğəttoli deştə bə səhro bardə Misirijiş?» ³⁹ Pauli etiroz kardışe: «Az Yəhudim, Kilikiyədə bıə Tarsi şəhrvandim, əv hiçən beəhəmiyətinə şəhr ni. Xahiş kardəm, icozə bıdə de xəlği qəp bıjənım». ⁴⁰ Əy icozə doşe, Paul mande poplınqə penə linqəsə, deştə dasti işorə kardışe bə xəlği ki, aşiş bıbun. Həmməy aşiş bin, Paul dəmande İbrani zıvonədə bo sıxan karde.

Paul iştəni mıdofia kardeyda

¹ «Boon iyən pıəon! Quş bıdən, az iştəni mıdofia kardeyro çiç bəvotem!» ² Əvon məsədə ki, Paul İbrani zıvonədə qəp jəydə, qırd aşişi eqıniye.

³ Pauli dəvom kardışe: «Az qıləy Yəhudim, çe Kilikiyə Tarsus şəhrədə moəo bıəm. Bı Yerusəlim şəhrədə Qamlieli rəhbərəti jiyədə bəçəmə dədə-bobon Ğanuni rioyət kardəme, ciddi təhsil səme. Azən bənə şımə dilisıxtə bə vırə rosniyəme iştə vəzifon çe Xıdo navədə, çoknə ki imruj şımə imi kardeydəşon. ⁴ Rəbbi Roy qətəkəson detobə kıştə rımuş kardeydəbim iyən diyə kardeydənıbim merde, yaan jene, dəbasteydəbim çəvon dast-poy dəğandeydəbim bə zindon. ⁵ Sər kahin iyən sipirişon həmməy çımı sıxanon təsdiğ karde bəzinen. Az çəvonku Dəməşğədə bıə bəçəmə həmvətənon nıvıştə bıə qıləy nomə səme iyən şım əyo ki, imoniyon dast-poy dəbastım cəzo doyro bə Yerusəlim biyəm.

⁶ Az çəştə nezi roədə beədə, bə Dəməşği nez beydəbim ki, iberdəmədə çımı qırdo osmono so doə nur dəvəşəy. ⁷ Az qınim bə zəmin, demı qəp jə in sədo məsəme: “Saul, Saul! Boçi tı Mını rımuş kardeydəş?” ⁸ Az parsəym: “Ha çımı Əğə, Tı kiş?” Əy votışe bəmi: “Az iştı rımuş kardə Nazaretijə İsam”. ⁹ Çımı roy həmron vindışone nur, əmma nıməsəşone demı qəp jə in sədo. ¹⁰ Az parsəym: “Çiç bıkəm, ya Rəbb?” Rəbbi votışe bəmi: “Bəşt, bışi bə Dəməşğ. Əyo bəti votə bəbe, çiç kardəniniş”. ¹¹ In nur jıqo bərk dəvəşəy ki, çımı çəşon ku bin, əve çımı roy həmron qətışone çımı dast, bardışone mı bə Dəməşğ.

¹² Əyo Hananiyə nomədə bə Ğanuni ciddi əməl kardə qıləy mominə merd jiyeydəbe. Dəməşği Yəhudiyon vey hurmət kardeydəbin bəy. ¹³ Əv nez oməy bəmi, votışe:

“Çımı boə Saul, bıdə iştı çəşon obıbun!” Dərhol çımı çəşon obəyn, vindime əv.

¹⁴ Hananiyə votışe bəmi: “Çəmə dədə-bobon Xıdo tını səçin kardışe ki, tı Çəy irodə bızını iyən Saleh Bıəkəsi bıvindi, Çəy qəvo beşə kəlimon bıməsi. ¹⁵ Çumçiko tı iştə vindəyon iyən məsəyon bo həmə odəmon şəhodət kardəniniş. ¹⁶ Tı çiç bə çəşiş? Bəşt, Bəçəy Nomi imon biyə, vəftiz bıbi iştə qınon bışışt!”

¹⁷ Az bə Yerusəlim oqardim iyən məbədədə dıvo kardeydəbim ki, qıləy çiyemonədə

¹⁸ Rəbbi vindime. Əy votışe bəmi: “Tadibi, dərhol Yerusəlimi tərq bıkə, çumçiko Çımı barədə iştı kardə şəhodəti iyo ğəbul əkənin”. ¹⁹ Az votime: “Ya Rəbb, əvon zıneydən, az həmonə odəmim ki, har sinaqoqədə Bəti imon vardəkəson bə zindon şodoəme iyən kuyəme. ²⁰ Hətto İştı roədə şəhid bıə Stefani xuni ekardeədə azən əyo bim, çe ğəttolon tərəfədəbim, çəvon oləton çəş kardeydəbim”. ²¹ Bəvədə Rəbbi votışe bəmi: “Dəro bıqın, Az tını bə diyərəə vıron, co milləton tonə bəviğandem”».

Paul Romə vətəndoşə

²² Detobə in sıxanon bə Pauli quş doəkəson imi məse bəpeştə ozik oməyn: «Jıləvoni zəmini dimisə ni karde lozime! Əv loyiğ ni bo jiye!» ²³ De minvoli əvon zikkə jəy-jəy, iştə oləton oşandeyədə, qardəvulə rost kardeyədə bin, ²⁴ sərhəzo əmr kardışe ki, əy bə ğələ dənən, de ğırmoci bıkuyən ki, bıdə zıne bıbu, boçi xəlğ bəçəy vəynə jıqo ozik omə. ²⁵ Əmma Pauli de ğəyşi bə suni dəbasteədə, əy votışe bə nubəvonə sərsa: «Bəqəm bəşmə icozə doə bıə ki, Romə vətəndoşi beməhkəmə, betəhğiğot de ğırmoci

bıkuyən?»²⁶ İmi məsə sərsa nez oməy bə sərhəzo, votışe: «Tı çiç bəkardeş? İm şəxs Romə vətəndoşe». ²⁷ Sərhəzo nez oməy bə Pauli, parsəy: «Rosti bivot, tı həğiğətən Romə vətəndoşiş?» Pauli cəvob doşe: «Bəle». ²⁸ Sərhəzo votışe: «Az de xəyli puli bə dast vardəme in vətəndoşəti». Pauli cəvob doşe: «Əmma az moəo beyku Romə vətəndoşim». ²⁹ Pauli de ğirmoci kuyənin bıə sərbəzon rəyrə okıriyəyn bə dumo. Əmma sərhəzo zinəədə ki, dast-po dəbastə bıə şəxs Romə vətəndoşe, tarsəy. ³⁰ Maşkinə ruji sərhəzo piyəşe omutı ki, Yəhudiyon boçi Pauli ittıhom kardeydən. Əy okardışe çəy dast-po iyən əmr kardışe ki, sər kahinon iyən Ali Şurə uzvon həmməy qırdə bıbun. Çəyo vardışe Paul bə Ali Şurə, haştışe çəvon navədə.

23

Ali Şurə navədə həsbəhs eqniye

¹ Paul edyəşəy bə Ali Şurə uzvon votışe: «Ha boon! Az ıştə umri dirozi de nomusi iyən vicdoni xıdmət kardəme bə Xıdo». ² Sər kahin Hananiyə əmr kardışe bə əyo bıəkəson ki, Pauli qəvisə bijənin. ³ Bəvədə Pauli votışe bəy: «Ha dıdimə inson, Xıdo tını bəjəne! Tı iyo niştəş ki, mını de Ğanuni mıhokimə bıkəy, əmma ıştən Ğanuni dəqordıneydəş, əmr kardeydəş ki, mını bijənin!» ⁴ Əyo mandəkəson votışone bəy: «Tı çe Xıdo sər kahini təhğir kardeydəş?» ⁵ Pauli cəvob doşe: «Ha boon, az zıneydənim, əv sər kahine. Mığəddəsə Nıvıştəyədə nıvıştə bıə ki, “Xəlği rəhbəron həxədə yavə sıxan məvot”».

⁶ Paul zinəədə ki, Ali Şurə uzvon i dastə sadukey məzhəbon, i dastə isə fərisəy məzhəbon, əve vanqıपुरi nıdo kardışe: «Ha boon, az fərisəy zoə fərisəyim! Mını bəçəyro mıhokimə kardeydən ki, az bə mardon bəyji bey umu basteydəm!» ⁷ Çı sıxanon bəpeştə fərisəyon iyən sadukeyon dılədə həsbəhs otaspəy, əve iclos bə dı hissə co be. ⁸ Məsələ bımədəy ki, sadukeyon iddo kardeydən ki, odəmon bəyji əbının, mələk iyən ruf ni, əmma fərisəyon bımon bovə kardeydən. ⁹ Ğalməğal eqniye. Fərisəy məzhəbo bıə kali Ğanuni mıəllimon əştin səpo, de ğıyzi bəyon kardışone: «Əmə hiç qılə cinoyət vıneydənimon çı odəmi əməlonədə! Ğasbu həğiğətən rufi, yaan mələki qəp jəşe dəy!» ¹⁰ Həsbəhs anə otaspəy ki, sərhəzo tarsəy əvon Pauli pıtıpoə bəkarden. Əve bə sərbəzon dastə əmr kardışe ki, əvon dəşun bə iclosi zal, Pauli bıstənin çəvon dasto, bıbən bə ğələ.

¹¹ Həmonə şəvi Rəbb zahir be bə Pauli, votışe: «Ciqəmand bıbi! Çoknə ki Yerusəlimədə Çımı barədə şəhodət kardeydəbiş, esə jəqəən Romədə şəhodət kardəniniş».

Bə Pauli vəynə sui-ğəsd

¹² Ruj obe bəpeştə Yəhudiyon sui-ğəsd təşkil kardışone, ğəssəm hardışone: «Qirəm detosə Pauli kışte xorək bəhəmon, yaan ov peşoməmon, bəmə lənət bıbu!» ¹³ Sui-ğəsd hozı kardəkəson çıl kəsisə veybin. ¹⁴ Əvon oməyn sər kahinon iyən sipirişon tonə, votışone: «Əmə ğəssəm hardəmone ki, detosə Pauli kışte bəştə qəvi hiçı əjənimon. ¹⁵ Esə şımə de Ali Şurə bə ico sərhəzoku xahiş bıkən ki, bıdə əv Pauli biyə şımə tonə,

quya şımə de dıǵǵəti təhǵıǵ karde piyeydəone çəy ko. Əv iyo dənişə əmə hozı bəmandemon iyən bəkiştəmon əy». ¹⁶ Əmma çı sui-ǵəsdi həxədə Pauli hovəzo məsəşe. Əv oməy bə ǵələ, imoni həmməy rosnişe bə Pauli. ¹⁷ Pauli sədo kardışe çe sərsaon qıləyni, votışe: «Im cıvoni çe sərhezə tonə bıbə, bəyku xəbə heste boəy». ¹⁸ Sərsa bardışe zoə çe sərhezə tonə, votışe: «Dustəǵə Pauli sədo kardışe mı, əjo kardışe ki, ım cıvonə zoə biyəm ıştı tonə. Əv bəti qıləy xəbə rosniyənine». ¹⁹ Sərhezə qətışe çə zoə kəş, okırnişe bə kəno, parsəy: «Çiçi votey piyeydə bəmi?» ²⁰ Cıvoni votışe: «Yəhudiyon sıxan noəşone bə ivirə ki, xahiş bıkən ıştıku, tı maştə Pauli biyəy bə Ali Şurə. Əvon piyeydəşone ki, quya çəy koy de dıǵǵəti təhǵıǵ bıkən. ²¹ Əmma tı bovə məkə bəvon! Əvon çil kəsisə vey odəm ratədə bəniştən, rımuz bəkan Pauli. Əvon ǵəssəm hardəşone ki, Pauli nıkıştə bəştə qəvi hiçiy niyənin. Əvon həni hozın, bə çəşin ki, Pauli keynə çıyo bəbarden». ²² Sərhezə asbardışe bəy: «Bə hiçki məvot ın qəpi», çəyo vıǵandışe cıvonə zoə bə kə.

Paul bə Ğeysəriyyə vıǵandə beydə

²³ Çəyo sərhezə sədo kardışe dıqlə sərsa, əmr kardışe bəvon: «Hozı bıkən dısa kəs piyodə, haftə kəs aspo iyən dısa kəs tiyəǵand. Şanqo saat nəvədə əvon şəninin bə Ğeysəriyyə. ²⁴ Bo Pauli bardeyro aspon hozı bıkən, əy səǵ-sələmət bıbəni bə vali Feliksi bırosnən». ²⁵ Əy bı məzmunədə qıləy nomə nıvıştışe:

²⁶ «Klavdi Lisiy səlom rosneydə bə mohtərəm vali Feliksi.

²⁷ ıştı tonə vıǵandə bıə ım odəmi Yəhudiyon qətəşonbe, piyeydəşonbe bıkiştın. Əmma az zineədə ki, əv çe Romə vətəndoşe, de i dastə sərbozi peroxnime əv çəvon çanqo. ²⁸ Piyəme mıyyəni bıkəm çəy qıno çıçe, əve bardıme əv bəçəvon Ali Şurə. ²⁹ Az oşko kardıme ki, əy jəqo qıləy çiy kardəşni ki, bə kıştə loyiǵ bıbu, yaanki həbs bıkəm əy: bəçəy vəynə ittıhomon əncəx bəçəvon Ğanuni kali mıbohisəynə məsəlon aidin. ³⁰ Mələmot səme ki, bəçəy vəynə sui-ǵəsd hozı kardə bıə, əve əlbəhol vıǵandıme əv ıştı tonə, bəçəy ittıhomkoronən xəbə dome ki, əvon ıştə ittıhomon ıştı huzurədə izhor kardəninin».

³¹ Sərbozon bə əmri mıvofiǵ peqətışone Paul, şanqo rosnişone əv bə Antipatridə.

³² Maşkinəy səvoriyon de Pauli dəro karde bəpeştə oqardin oməyn bə ǵələ.

³³ Səvoriyon bə Ğeysəriyyə ome bəpeştə edaştışone nomə bə vali iyən Pauli təslim kardışone bəy. ³⁴ Vali nomə hande bəpeştə parsəy Pauliku, əv kon viloyətəy, zineədə ki, əv Kilikiyəviye, ³⁵ votışe: «ıştı ittıhomkoron iyo ome bəpeştə az bəştı koy diyə bəkardem». Əy əmr kardışe ki, Pauli nəzorəti jiyədə oqətın Hirodi dutə sərayədə.

24

Paul vali Feliksi nəvədə

¹ Penc ruji bəpeştə sər kahin Hananiyə de kali sipirişon iyən Tertull nomədə qıləy vəkili oməyn bə Ğeysəriyyə. Əvon bə Pauli vəynə ittıhomon izhor kardışone bə vali.

² Çəyo sədo kardışone Paul, Tertull dəmande bo ittıhomi nıǵı vote: «Mohtərəm Feliks! ıştı iyən ıştı mudrikə idorə hımhımbədə əmə ǵoymə sulhi şəroitədə jiyeydəmon.

³ Əmə minnətdorimon bəşmə, həmən boçəmə xəlği kardə kali koonro, əmə əvoni həmməy har vırədə iyən de minnətdorəti ğəbul kardeydəmon. ⁴ Az piyeydəmni ıstı vaxtı vey bıstənım, əve xahiş kardeydəm bəştə adəti mıvofiğ de lutfkorəti ləzəy bəmə quş bıdə. ⁵ Əmə bı jıqo nəticə oməmon ki, ım merd çe dınyo har vırədə bıə Yəhudiyon dılədə hərkihərki eğandeydə, əv çe Nəsrani məzhəbi yolon qıləye. ⁶ Əy hətto cəhd kardışe, məbədi mırdol bıkə, əve əmə qətimone əv. ⁷⁻⁸ Qirəm tı istintoğ bıkoş əy, ıstən bəçəmə ittihomon əsosinəti əmin bəbeş». ⁹ Yəhudiyon dastək doşone bəy, təsdiğ kardışone ki, həmə votəyon rostin.

¹⁰ Vali işorə kardışe bə Pauli, əv dəmande bo qəp jəy: «Az zıneydəm ki, çandə soron dırozi tı boçəmə milləti hakiməti kardeydəş, əve az ıstı vədə ıstəni bo mıdofıə karde şom. ¹¹ Tı ıstən yəğın karde bəzıneş ki, az zəvvəri ğəzinə donzə ruj çımı bənav oməm bə Yerusəlim. ¹² Əvon vindəşonni mı, nə məbədədə de kiysə həsbəhs kardeədə, nəən sinaqoqədə, yaanki şəhri konsə co vırədə xəlği bə ğıyom təhrik kardə vırədə. ¹³ Əvon bəçımı vəynə doə ittihomon sıbut karde əzımın. ¹⁴ Az etirof kardeydəm ki, bəçəmə dədə-bobon Xıdo imon vardeydəm, də roy şeydəm ki, əvon bə roy məzhəb voteydən. Tovratədə iyən Peyğəmbəron Kitobonədə bıə nıvıştəyon həmməy bovə kardeydəm. ¹⁵ Azən bənə bəvon bə Xıdo umudəvom ki, həm saleh, həmən saleh nıbəkəson bəyji bəben. ¹⁶ Azən bə dastpoçəm ki, çımı vicdon hejo təmiz bıbu həm Xıdo, həmən insonon navədə. ¹⁷ Çandə soron iyo nıbe bəpeştə az bə Yerusəlim oməym ki, bəştə xəlği de ianə koməqəti bıkəm iyən ğırbon bıkıştım. ¹⁸ Əvon vindışone ki, az məbədədə pok bey mərosimi bə vırə rosneədə çımı qırdo izdihom, yaan konsə hərkihərkiyəti ni. ¹⁹ Əyo Asiyəviyə Yəhudiyon hestbin. Əvon iyo, bəştı huzur omənin, iyən çımıku şikat hestışonebu, ıstə ittihomon nişo doəninin. ²⁰ Yaanki bıdə əvon ıstən bıvotın, az Ali Şurə huzurədə beədə kon cinoyətədə qınokor zınəşone mı. ²¹ Ğasbu çımı qıno əve ki az ıstə mandə vırəo zikkə jəme: “Şımə ımruj mıni bə mardon bəyji beyro ittihom kardeydəşon!”»

²² Rəbbi Roy mıyən ğədər zınə Feliksi bastışe məhkəmə iclos, votışe: «Sərhəzo Lisiy omeədə az şımə koy həll bəkardem». ²³ Əy bə sərsa əmr kardışe ki, Pauli nəzorəti jiyədə oqəti, əncəx veyən ciddi ne, həmən mane nıbu bəy xıdmət kardə duston.

²⁴ Dı-se ruji bəpeştə Feliks deştə jeni Druzillə oməy, Druzillə Yəhudibe. Feliksi sədo kardışe Paul ıstə tonə, quş doşe bəçəy bə İsa Məsihi imoni həxədə votəyon. ²⁵ Əmma əv salehə jimoni tərzi, ıstə nəfsi oqəte lozim be iyən Xıdo Hıkmı Ruji həxədə qəp jəyədə Feliks tarsəy. Əy votışe: «Bo ımrujnə ruji həni vəse, şe bəzıneş. Vaxtım beədə tını sədo bəkardem». ²⁶ Əmma demiyən bə ico əv umdəvobe ki, Paul rışvə bədo bəy, əve rə-rə əy sədo doydəbe karde ıstə tonə, deyə sıxan kardeydəbe.

²⁷ Dı sor dəvarde, Feliksi təhvil doşe ıstə vəzifə bə Porki Festi. Əmma Feliksi həbsədə oqətəşbe Paul ki, bıdə bə Yəhudiyon xoş bo.

¹ Fest bə viloyət ome bəpeştə se ruj dəvarde, Ğeysəriyyəo dəro qıniye bə Yerusəlim.
² Sər kahinon iyən Yəhudiyon dılədə ən nomdorə odəmon bə Pauli vəynə biə ittihomon oşko kardışone çəy vədə iyən xahiş kardışone ki, ³ əv icozə bıdə ki, Pauli bə Yerusəlim bıbən. Məsələ bımədəy ki, əvon ıstə arədə sıxan noəşonbe ki, roədə əy bıkıştın. ⁴ Əmma Festi cəvob doşe ki, Paul Ğeysəriyyədə həbsi jiyədə bəmande, əv ıstənən bı nezon əyo bo şey hozı beydə. ⁵ Əy votışe: «Bıdə şımə dılədə biə nıfuzinə odəmon bon demı, qırəm ım şəxsi cinoyət kardəşebu, bıdə bəçəy vəynə biə ıstə ittihomon əyo təğdim bıkən».

⁶ Fest çəvon tonə həşt, yaan da rujisə vey nımande iyən oməy bə Ğeysəriyyə. Maşkinə ruji əv nışte hıkmı kursisə, hamyəy ki, Pauli biyən bəçəy huzur. ⁷ Paul omencə Yerusəlimo omə Yəhudiyon eqırd qətışone əv, vey qonə ittihomon rost kardışone bəçəy vəynə, əmma nıznəşone əvoni sıbut karde.

⁸ Pauli mıdofıə kardışe ıstəni: «Çımı hiç qıno nime nə Yəhudi Ğanuni, nə məbədi, nəən ğeysəri navədə». ⁹ Festi piyeydəşbe Yəhudiyon rozi bahaştı, əve parsəy Pauliku: «Tı piyeydə ki, bışı bə Yerusəlim, bıdə az əyo diyə bıkəm bəştı koy?» ¹⁰ Pauli cəvob doşe: «Az pəmandəm ğeysəri məhkəmə huzurədə, ın məhkəmə mını mıhokimə kardənine. Çımı bə Yəhudiyon hiç bevəcim bıni, tı ıstən ımı çok zıneydəş. ¹¹ Qırəm az dəqordınıyəmebu ğanun, bə edomi loyiğ qıləy ko kardəmebu, az bo marde hozım. Əmma qırəm çımı nimebu jəqo qıləy qıno ki, əvon deəy mını ittihom kardeydən, hiçki həxiş ni mını bəvon bıdə. Az ğeysəri məhkəmə tələb kardeydəm!» ¹² Festi deştə mışoviron no-peqət karde bəpeştə votışe: «Tı ğeysəri məhkəmə tələb kardeydəş? Bəşəş ğeysəri tonə».

Fest de podşo Aqrippə qəp jəyde

¹³ Dı-se ruji bəpeştə podşo Aqrippə de Bernikə oməy bə Ğeysəriyyə Festi tonə.
¹⁴ Əvon mıddəti əyo mande bəpeştə Festi Pauli koy həxədə bo podşo qəp jəşe: «İyo qıləy məhkum heste, Feliksi oqətəşe əv həbsi jiyədə. ¹⁵ Az Yerusəlimədə beədə Yəhudiye sər kahinon iyən sipirişon kali ittihomon rost kardışone bəçəy vəynə, çımıku tələb kardışone ki, az ittihom bıkəm əy. ¹⁶ Az bəvon votime ki, Roməvijonku jıqo qıləy adət ni, məhkumi de ittihomkoron dimbədim nıvardə iyən bəy ıstəni mıdofıə kardeyro imkon nıdoə, əy təslim bıkən. ¹⁷ Əvon demı bə ivırə iyo ome bəpeştə, az həni nıpiyəme vaxti qın bıkəm, əve hejo maşkinə ruji nıştım hıkmı kursisə, hamyəym ki, biyən ə şəxsi bəçımı huzur. ¹⁸ Əmma çəy ittihomkoron bəçəy vəynə qəp jəədə əvon varde nıznəşone çımı çəş kardə ittihomon hiç qıləyni. ¹⁹ Həmçinin ittihomon bəçəvon dini iyən bə komsə mardə İsa aid mıbohisəynə məsəlonbin, həmə Paul təsdiğ kardeydəbe ki, həmon şəxs bəyjiye. ²⁰ Az nıznəme ın məsələ çı curə tədğiğ bıkəm, əve parsəym Pauliku ki, piyeydəşe əv bə Yerusəlim bardə bıbu iyən əyo mıhokimə bıkən əy. ²¹ Əmma əy tələb kardışe boştə əlohəzrət ğeysəri məhkəmə, əve az əmr kardime ki, əy oqətın həbsi jiyədə detobə bə vaxti ki, az keynə imkon pəydo bəkardem, əy bəvğandem bə ğeysəri huzur». ²² Aqrippə votışe bə Festi: «Azən əpime bı odəmi quş bıdəm». Festi votışe: «Maştə tı bəməşəş əy».

Paul podşo Aqrippə navədə

²³ Maşkinə ruji, de təmtəraği omə Aqrippə iyən Bernikə de sərhəzon iyən şəhri əyon-əşrəfon bə ico dəşin bə məhkəmə zal. Bə Festi əmri mivofiğ vardişone Paul.

²⁴ Festi votişe: «Podşo Aqrippə iyən deyəmə bə ico iyo qırdə bəkəson! Şımə huzurədə mandəkəs ə odəme ki, bəçəyro Yəhudiyon həmməy, həm Yerusəlimi, həməən çivrəyjə Yəhudiyon ovardeydən bəmı. Əvon həmməy bə zikkən ki, əy bəyji haşte əbını.

²⁵ Əmma az bə jıqo nəticə oməym ki, əy jəqo qıləy qıno kardəşni ki, bə marde loyiğ bıbu. Əv əlohəzrət ğeysəri məhkəmə tələb kardeədə, az bə ğəror oməym, əy bə ğeysəri huzur bıvğandım. ²⁶ Əmma az zıneydənim ki, bə hıkməndori çiç bıvıştım. Əve az vardəme əv bəşmə huzur, xısusən, podşo Aqrippə, bəştı huzur ki, bıdə bə koy diyə karde bəpeştə az bızınım çiç nıvıştəninim. ²⁷ Az jıqo fameydəm ki, beağılə ko bəbe, məhkumi bə ğeysəri huzur vığandeədə çəy ittıhomı nişo nıdəm».

26

Pauli ıstəni mıdofıə nığ

¹ Aqrippə votişe bə Pauli: «Bətı icozə doə beydə ki, ıstəni mıdofıə bıkəy». Bəvədə Pauli de dasti işorə doşe dəmande ıstəni bo mıdofıə karde: ² «Podşo Aqrippə! Az baxtəvərim ki, ımruj ıştı huzurədə Yəhudiyon bəçımı vəynə kardə ittıhomıku ıstəni mıdofıə karde zıneydəm. ³ Həməən vey şo beydəm ki, tı Yəhudiye adəton iyən mıbohison vey çok zıneydəş. Əve əjo kardeydəm ıştıku, de səbri bəmı quş bıdə.

⁴ Jıqonə, çımı jimon lap nuperəsətiku jıqo bə Yəhudiyon həmməy məlume iyən lap sıftəku az həm ıstə xəlği dilədə, həməən Yerusəlimədə jiyəm. ⁵ Əvon vey vaxte mını zıneydən, əve təsdığ karde bəzınen ki, az bəçəmə dini ən ciddi məzhəb bıə bə fərisəy məzhəbi mənsub bıəm. ⁶ İmha, esət az bəçəyro məhkəmə huzurədə mandəm ki, Xıdo bəçəmə dədə-bobon doə bə vədi umu basteydəm. ⁷ Çəmə xəlği donzə qılə tobyə həmməy, şəv-ruj bə Xıdo ibodət karde-karde, bə həmon vədi umudəvon. Ha podşo, bıçımıro Yəhudiyon mını ittıhom kardeydən! ⁸ Boçi şımə bovə karde zıneydənişon ki, Xıdo bəyji kardeydə mardon?

⁹ Azən əmin bıəbim ki, bə Nazaretijə İsa nomi vəynə beşeyro ıstə dasto oməy kardəninim. ¹⁰ Yerusəlimədən ımı kardeydəbim. Bə sər kahinonku sə səlohiyəti əsosən İsa dumo şəkəsonədə çandə kəsi bə zindon şodoəme. Əvoni edom kardeədə az hejo bəçəvon edom karde tərəfdor bıəm. ¹¹ Sınaqoqon həmməyədə az bəvon vey cəzo doəme, məcbur kardəme əvon ki, kufr bıkən bə İsa. Hətto az anə ıstəno beşəbim ki, çəmə məmləkəti xaricədən əvoni rımuz kardeydəbim.

¹² İ kərə az de sər kahinon səlohiyəti iyən icozə bə Dəməşğ dəro qınim. ¹³ Ha podşo, az çəştəsəy roədə şeədə osmono həşisən vey viriski doə, bəmı iyən bəçımı roy həmron həmməy nur səğandə qıləy ruşnə vindime. ¹⁴ Əmə həmməy qınimon bə zəmin, az məsəme qıləy sədo, əv İbrani zıvonədə qəp jəydəbe demı: “Saul, Saul! Boçi tı mını rımuz kardeydəş? Bə bizi tiki ləğə jəy bətı zərər bəje!”

¹⁵ Az parsəym: “Ha çımı Əğə, Tı kiş?” Rəbbi cəvob doşe: “Az, ıştı rımuz kardə İsam.

¹⁶ Esən bəşt, bımand səpo! Az bəti zahir bıəm ki, tını İştə xıdmətkor bıkəm iyən ıştı həni vində har çiy, həməən çımı bəpeştə Çımı bəti nişo doəyon barədə şoydəti kardeyro tını təyin bıkəm. ¹⁷ Az tını Yəhudi xəlği iyən co milləton dasto pebəroxnem. Tını çə milləton tonovığandeydəm ki, ¹⁸ çəvon çəşon okəy, əvoni zılmoto bekəy bə ruşnə iyən Şəytoni hakimiyəto oqordını bə Xıdo. Bıdə əvonən ıştə qınonku baxşə bıbun iyən de təğdis bıkəson bə ico Xıdo xəlği dılədə bıbun”.

¹⁹ Məhz bı səbəb, ha podşo Aqrippə, az beitoətəti nıkardıme osmono çiyə bı vindemoni. ²⁰ Az sıftə ovardıme bə Dəməşği, çəyo bə Yerusəlimi, çəyo bə Yəhudeyə viloyəton həmməy əholi, nəhoyət, bə co milləton, əvoni sədo kardıme ki, tobə bıkən iyən oqardın bə Xıdo, deştə əməli ıştə kardə tobə təsdığ bıkən. ²¹ Bı səbəb Yəhudiyon qətışone mı məbədədə, piyəşone bıkıştın mını. ²² Şukur bıbu bə Xıdo ki, az detobə ımrujnə ruji sabitğədəmim ıştə imonədə, yoliku bəruk bə har kəsi şəhodət doydəm. Az co hiçi voteydənim bəvon, sıvoy çe peyğəmbəron iyən çe Musa sıftəo votəyon. ²³ Az məhz ımı voteydəm: İsa Məsih əzob kəşəninbe, iminə bəyjobıəkəs bınəninbe, nuri xəbə rosniyəninbe, həm bəçəmə xəlği, həməən bə co milləton».

²⁴ Paul ıştəni mıdofie kardeədə, Fest ozik oməy: «Paul, tı dəli bıəş! Vey handeyku ıştə ağılı qın kardə!» ²⁵ Pauli etiroz kardışe: «Hurmətinə Fest, az dəli bınim. Həğiğəti iyən ağılməndə sıxanon voteydəm. ²⁶ Podşo bı barədə zıneyro az de ciqə qəp jəydəm. Az əminim ki, çımon hiç qıləyni çəy nəzəro nıvite, oxo ın vağəe qıləy kıçədə bıəni. ²⁷ Podşo Aqrippə, tı bə peyğəmbəron bovə kardeydəş? Zıneydəm ki, bovə kardeydəş».

²⁸ Aqrippə votışe bə Pauli: «Az jıqo vindeydəm ki, ənəhoy dənıbəvarde tı mınıyən bə imon bəvardeş məsihi bəkardəş!» ²⁹ Pauli cəvob doşe: «Rə, ya di, əmma az bə Xıdo bəlovəm ki, iqlə tı ne, həməən ımruj bəmi quş doəkəson həmməy bənə bəmi bıbun, məlum məsələye ki, gərəyz de ın zinciron».

³⁰ Çəyo podşo, vali, Bernikə iyən deyəvon ivirədə nıştəkəson həmməy əştin. ³¹ Əvon beşəədə bə iyəndı voteydəbin: «Im odəmi jəqo qıləy çiy kardəşni ki, bə edomi, yaan bə zıdoni loyiğ bıbu». ³² Aqrippə votışe bə Festi: «Im odəmi tələb kardəşnəbəy gəysəri məhkəmə, əy ozod kardey əbi».

27

Paul bə Romə dəro qıneydə

¹ Gəror doəbe ki, əmə de qəmi bə İtaliyə şəninimon, çəyo Pauli iyən dı-se kəs co məhbusi təslim kardımone əlohəzrət gəysəri hənqo bıə Yuli nomədə bə qıləy sərsa.

² Əmə penıştımön Adramittiyəo, bə Asiyə viloyəti limanon şə qıləy qəmi, dəro qınimon. Saloniko bıə Makedoniyəviyə Aristarxən deyəmə şeydəbe. ³ Maşkinə ruji əmə varid bimon bə Sidon, Yuli anə xoşə rəftor kardeydəbe de Pauli ki, icozə doşe bəy eşu saru ıştə duston tonovı, lozim bıə çiyon bıstəni çəvonku. ⁴ Sidono beşimon, dəvardimon de Kipri dıyokəno vo nıqətə tərəfi, çumçiko vavaz bəçəmə vəynə qıneydəbe. ⁵ Çəyo əmə ovaştımön ojə dıyo, de qəmi dəvardimon çe Kilikiyə iyən Pamfiliyə toniku, çəmə qəmi oməy rəse bə Likiyə viloyəti Mira şəhri. ⁶ Əyo sərsa pəydo kardışe bə İtaliyə şə qıləy İskəndəriyə qəmi, penşandışe əmə bəy. ⁷ Əmə

qədə-qədə həni çand rujbe şeydəbimon, əve oməymon rəsəymon əncəx bə şəhr Knidi. Vavaz bəmə imkon doydənibe ki, əmə lozim bıə səmtədə hərəkət bıkəmon, əmə ləpək Kriti voqətə tərəfo şənin bimon, ton dəvardimon Salmoni bukəku. ⁸ Əmə dıyokənoku diyəro şeydənibimon, əve de zubəzu oməymon rəsəymon Reçinə Limanon nomədə bə qıləy dəhnə, əvrə şəhr Laseyə neziyədəbe.

⁹ Əmə xəyli vaxt qin kardımone, həni de qəmi şeyən xətoxe, çumçiko çe Yəhudiyon pozə rujəmo həni dəvardəbe. ¹⁰ Pauli xəbədo kardışe əvoni: «Ha əğon, az vindeydəm ki, de qəmi şey vey xəto bəbe, əncəx bo qəmi boy ne, həm bo qəmi, həməən boçəmə ıştə jimoni». ¹¹ Əmma sərsa həmməysə vey bə Pauli sıxani ne, bə qəmi kapitani iyən bəçəy soybi sıxani pəmandeydəbe. ¹² Limanədə zımıstoni dəvoniye mımkun nıbe, əve veyni bə jıqo qıləy fikir oməyn ki, bə dıyo beşe, hərəkət kardey lozime ki, bə Feniksi bırsəmon, zımıstoni dəvunəmon əyo. Feniks çe Kriti limanbe, əv cənub-ğərbi iyən şimal-ğərbi tərəfədə bədi dıyo ojbe.

Qəmi eqıneydə bə kulok

¹³ Bı vaxti cənubo zəifə vavaz qınıye, əvon bə gəror oməyn ki, çəvon plan lap rohat bəbe, əve rost kardışone qəmi lovbəri iyən çe Kriti dıyokənoku dəro qının. ¹⁴ Əmma ənəhoy dənıvarde ki, ləpəki çe tərəfo zumandə şimal-şərgi vavaz dəmande bo qınıye, bə vavazi «Evrakvilon» voteydən. ¹⁵ Qəmi bə çəkəm-çəkəm dəqınıye, əy bə vavazi vəynə oqəte geyri-mımkunbe. Əve əmə həni cəhd karde nıznəmonə, qəmi ıştən-bəştə şe de dalğon dimi. ¹⁶ Əmə Kavda nomədə qıləy qədə ləpəki zəif voqətə tərəfikü dəvardeədə, de zubəzu peroxne zınəmonə çe qəmi kulos. ¹⁷ Çəyo rost kardımone kulosi bə qəmi pəlvon. De jiyə dəkırnimone qəmi. Tarsiku ki, qəmi dəhnə Sirtədə bə so bənışte, dıyovonon şodoşone sınov jə lovbər, jəqəon qəmi ıştən-boştə şe bənav. ¹⁸ Kulok hələn tuğyon kardeydəbe, esənə ruji əmə çe qəmi boy i poə şodomone bə dıyo, sıvık kardımone əv, ¹⁹ seminə ruji deştə ıştə dasti şodomone çe qəmi diləqon bə dıyo. ²⁰ Çandə rujon be ki, osmoni dimədə, nə həşi bə çəş çiyəy, nəən astovon. Kulok jıqo de şiddəti dəvom kardeydəbe ki, əmə qırd qin kardəmonbe ıştə perəxe umu.

²¹ Xəyli vaxtbe odəmon hiç çiy hardəşonnıbe, Paul pəmande çəvon navədə, votışe: «Ha əğon, bəmı quş doəyon bəbe, əmə tərq kardəmon nəbəy Krit, bəvədə bəçəmə sə ın bəlo nəvoy, anə ziyoni nəqını bəmə. ²² Esə çımı sıxan ıme bəşmə, ciqəmand bıbən! Çəməhon hiç qıləyni nıbəmarde, əncəx qəmi məhv bəbe. ²³ Imşanqo çımı məxsus bıə iyən səcdə kardə Xıdo vığandə mələk zahir be bəmı. ²⁴ Əy votışe bəmı: “Mətars, Paul! Tı gəysəri huzurədə mandəniniş, Xıdoən bəştı xoto pəbəroxne ıştı roy həmron”. ²⁵ Əve gəym bıkən ıştə ciqə, ha əğon! Az bə Xıdo bovə kardeydəm ki, harçi bənə Çəy votəyən bəbe. ²⁶ Əmə hukman bə qıləy ləpək bebəşəmon».

Qəmi bə gəzo eqınıye

²⁷ Çordə şəvbe ki əmə sınov jəydəbimon çe Miyonzəminonə dıyo dimisə, dıyovonon şəvi i nimədə hiss kardışone ki, qəmi bə hışkı nez bıə. ²⁸ Pamyəşone, ovi nığılı vist

qəzisd^d tikəy veybe, kamişi dəvarde bəpeştə, ijən pamyəşone, vindişone ponzə qəze. ²⁹Tarsəyn ki, bə tavi pebəben, əve şodoşone çe qəmi dumo tərəfo çoqlə lovbər, dəmandin bo lovə karde ki, ruj rəyrə obu. ³⁰Qəmivonon piyəşone bivitın, əve de manə şodoşone kulos qəmiyo bə dıyo ki, quya əvon ğoym-ğoymi qəmi bukə tərəfi lovbəron dəbasteydən. ³¹Pauli votışe bə sərsa iyən sərbozon: «Qirəm ım odəmon qəmiədə nımandon, şımə perəxe əzınıyon». ³²Bəvədə sərbozon bırınişone kulosi qəmiyədə oqətə jiyon, əv eqımiye bə dıyo.

³³Rujobədə Pauli ehandışe har kəsi ki, xorək bəhən: «Çordə ruje ki, həyəconi dılədə hiçi hardeydənişon, hağışon. ³⁴Əve şıməku əjo kardeydəm ki, boştə perəxəy xoto jıçıy bəhən! Şımə hiç kəsi səo qıləy muyən enibəqıne!» ³⁵De ım sıxaniyən əy peqətışe nun, çe har kəsi çəşi vədə şukur kardışe bə Xıdo, poə kardışe nun, dəmande bo harde. ³⁶Həmməy bə həvəs oməyn, dəmandin bo harde. ³⁷Əmə həmməyəvo dısa hafto şəş kəsbimon qəmiədə. ³⁸Həmməy si be bəpeştə qəmi boy sıvık kardeyro, qəmiədə bıə qandımı şodoşone bə dıyo.

³⁹Ruj obeədə dıyovonon vindişone noməlum qıləy zəmin. Huşcoə dəhnə vinde bəpeştə, əvon dastpoçə bin ki, qəmi bekən əyo. ⁴⁰Bırınişone lovbəron, oqətışone əvon dıyoədə, eyni vaxtədə bırınişone sukoni çəpon oqətə jiyon, qordınışone çe qəmi vokıron bə vavazi səmt, nez oməyn bə japə. ⁴¹Əmma əvon tuş oməyn bə huşi, qəmi nışte bə so. Çe qəmi bukə bandəx qınıye huşi dılədə, behərəkət mande, çəy dumo tərəf esə boy vavazi təsiri jiyədə dəmande bo vılo be.

⁴²Bəvədə sərbozon bə ğəror oməyn ki, məhkumon bıkıştın, bıdə hiç kəs sınov nıjəni nıvıtı. ⁴³Əmma sərsa piyəşe peroxnı Pauli, əve mane be bəvon. Əy əmr kardışe ki, sınov jəy zınəkəson sıftə ıştəni şodən bə ov, ⁴⁴mandəkəsonən çe taxton iyən qəmi co vəslon səpe de təhəri beşun bə japə. Jıqoən, həmməy səğ-səlomət beşin bə japə.

28

Maltədə vey noxəşini şifo səşe

¹Əmə perəxe bəpeştə zınəmonə ki, çı ləpəki nom Maltəye. ²Çı vırəy odəmon de ğeyri-adi qıləy ğonəğpərvərətı pişvoz kardışone əmə. Əvon sənoşone qıləy yolə kiyandu, sədo kardışone əmə həmməy bəçəy qırdə, çumçıko voş voydəbe, sardbe. ³Pauli qırdə kardışe i çanqə çilə bə kiyandu şodoədə, qurzə eğıç qətışe çəy dast. Qamiku ıştəni peroxniyə qurzə çe çilon dıləo beşe. ⁴Çı vırəy odəmon çəy dasto bə şıkırə mandə mori vindeədə, votışone bə iyəndı: «Çımiku vindey beydə ki, ım odəm ğəttolə. Hərçənd ki əv dıyoo perəxə, əmma xısus sə fıriştə icozə doydəni ki, əv bəyji bımandı». ⁵Əmma Pauli şodoşe mor bə kiyandu, hiç zərər nıqınıye bəy. ⁶Əvon bə çəşbin ki, əv bəpandəme, çəyoən iberdəmədə bəmarde, əmma vindeədə ki, hiçi nıbe bəy, dəqiş kardışone ıştə fikir, dəmandin bə iyəndı vote ki, əv xıdon qıləye. ⁷Çı vırəy neziyədə çe ləpəki idorəkə Publi molikonə hestbe. Əy de sırədiyəni xəş omə doşe bəmə, əmə se ruj mehmon bimon bəy. ⁸Bı vaxtədə çe Publi pıə təblarzi

^d27:28 Qəz – yunan mətniədə *orquya*, təğribən 1,85 metr.

qətəbe, dizenteriyəku əzyət kəşeydəbe. Paul dəşe çəy tonə, dıvo kardışe, çəyo ıştə dasti noşe bəçəy sə, əv xəş be. ⁹ Çımı bəpeştə ləpəki noxəşə səbəson həmməy oməyn Pauli tonə iyən xəş beydəbin. ¹⁰ Əvon çəmə ehtiromi oqətişone iyən dəro qinəədə təchiz kardışone əmə de lozim bıə har çiy.

Bə Romə rəseədə

¹¹ Əmə se manqi bəpeştə zımıstoni əyo dəvoniyyə qıləy İskəndəriyyə qəmiyədə dəro qınimon; «Dioskurə» voteydəbin bı qəmi nomi. ¹² Əmə varid bimon bə Sirakuzə şəhri, se ruj mandimon əyo, ¹³ çəyo ijən beşimon bə dıyo, oməymon bə Reqi. İ ruj bəpeştə cənubi vavaz qınıye, əve maşkinə ruji əmə həni rəsəymon bə Puteolə. ¹⁴ Əyo əmə rast oməymon bə imoniyə boon, deçəvon xahişi i haftə mehmon bimon bəvon. De minvoli əmə oməymon rəsəymon bə Romə, ¹⁵ əyo çəmə ome xəbə məsə imoniyə boon beşin bəçəmə pişvoz, çəvon i poə oməy bə Appi Vijor, ə poən oməy bə Se Mehmonxonə. Paul əvoni vindencən, şukur kardışe bə Xıdo, xəyli rohat be.

¹⁶ Əmə bə Romə rəseədə bə Pauli icozə doşone ki, boştə kə bıqətı, bımandı əyo hıvosəkə sərbozi nəzorəti jıədə.

Pauli Romədə dəvom kardışe ıştə xıdmət

¹⁷ Se ruj bəpeştə Pauli sədo kardışe ıştə tonə çe Yəhudi rəhbəron. Əvon ome bəpeştə Pauli votışe: «Çımı həmvətənon! Hərçənd ki az bəçəmə xəlgi iyən bəçəmə dədə-bobo adəton vəynə beşənim, qətişone mı Yerusəlimədə, təslim kardışone bə Roməvijon. ¹⁸ Əvon təyğat kardışone mı, piyəşone ozod bıkən, çumçiko qıləy səbəb nıbe ki, mıni edom bıkən. ¹⁹ Əmma Yəhudiyon etiroz kardışone, az məcbur mandim ki, gəysəri məhkəmə tələb bıkəm, əmma boçəyro ne ki, qıləy çiyədə ıştə xəlgi ittihom bıkəm. ²⁰ Əve az bı səbəb şıməni sədo kardıme ki, bıvındım iyən həmsıxan bıbum deşmə. Oxo az bə cəmi İsraili umu bastə Şəxsi xoto jıqo bə zincir jə bıəm». ²¹ Əvon bə Pauli votışone: «Əmə Yəhudəyəo bəştı aid hiç qılə nomə səmonni, həmvətənon hiç qıləyniyən çəyo oməni, bəmə hiçi həxədə xəbə doəşni, ıştı həxədə hiç bevəci votəşni. ²² Əmma əmə əpimone ki, bəti quş bıdəmon, ıştı fikiri bıznəmon, çumçiko çı məzhəbi həxədə bəmə hiçi məlum ni, iqlə ımı zıneydəmon ki, har vırədə bıçımı vəynə beşeydən».

²³ Əvon de Pauli qıləy ruj təyin kardışone iyən həmonə ruji xəyli odəm oməy bəçəy mandə kə. Maştənəku detobə şəvinimə əy qəp jəşe deyəvon, rosnişe bəvon Xıdo Podşoəti həxədə xəbə, çe Musa Tovrato iyən Peyğəmbəron Kitobono dəlilon vardışe ki, sıbut bıkə bəvon İsa həxədə votəyon rostin. ²⁴ Kali odəmon bovə kardışone bəçəy votəyon, kali kəsonən bovə nıkardışone. ²⁵ İyəndı arədə bə iqlə ray ome nızneyro beşin şin, əve Pauli dəro kardışe əvon de ın sıxanon: «Çok votəşe Mığəddəsə Rufi, de Yeşayə peyğəmbəri vositə bəçəmə dədə-bobon ovardeədə:

²⁶ «Bışi çı xəlgi tonə, bıvot bəvon:

Bəməseşon, sənibərəseşon,

Diyə bəkaşon, nıbəvindəşon.

²⁷ Çı xəlgi dıl kurocəğ bıə,

Qon b1ən çəvon quşon,
Vi b1ən çəvon çəşon.
Jıqo nəbəy, əvon əvindin,
Əməsin deştə quşi,
Sərəsin deştə dılı.
Bəvədə oəvardin Bəmı,
Azən çok əkəym əvoni”.

²⁸⁻²⁹ Əve bızınən ki, Xıdo doə ın xılos bo co milləton vıǵandə b1ə iyən əvonən bəməsən əy».

³⁰ Dı sor sərosər Paul ıştə kirə qətə kədə jiyəy, ıştə tonə oməkəson həmməy ğəbul kardışe. ³¹ Hiç qıləy manəə nıbə iyən de ciqəmandəti bəyon kardışe Xıdo Podşoəti iyən omutışe bəvon Rəbb İsa Məsihi həxədə.